

Den 30. september 2020 blev af Ophavsretslicensnævnet

i sag nr. 121

Koda
Lautrupsgade 9
2100 København Ø
Danmark

mod

DR
Emil Holms Kanal 20
0999 København C
Danmark

afsagt følgende kendelse:

Indledning

Sagen angår en tvist mellem Koda og DR om fastsættelsen af vilkår for tilladelse til anvendelse af Kodas repertoire i forbindelse med DR's virksomhed fra 1. januar 2015 og fremefter. Tvisten omfatter bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt Koda i forhold til DR er berettiget til at overgå til en anden vederlagsmodel end den senest aftalte og indholdet af en sådan anden vederlagsmodel samt spørgsmålet om, hvorvidt on demand-brug af DR-indhold hos tredjemand skal inkluderes i opgørelsen af den vederlagsprocent, som anvendes til at beregne DR's vederlag til Koda.

Sagens anlæg og forløb

Sagen blev anlagt ved Kodas indgivelse af klageskrift af 24. juni 2016, og der har i anledning af sagen været afgivet følgende yderligere processkrifter:

- Svarskrift af 21. oktober 2016
- Replik af 24. november 2016
- Duplik af 31. maj 2017
- Kodas supplerende processkrift 1 af 21. november 2017
- DR's supplerende processkrift A af 6. februar 2018
- Kodas supplerende processkrift II af 15. juni 2018
- DR's supplerende processkrift B af 12. oktober 2018
- Kodas supplerende processkrift III af 31. januar 2019
- DR's supplerende processkrift C af 28. marts 2019
- Kodas supplerende processkrift IV af 1. august 2019
- DR's supplerende processkrift D af 1. oktober 2019
- Kodas sammenfattende processkrift og påstandsdokument af 9. marts 2020
- DR's sammenfattende processkrift af 9. marts 2020

Parterne har derudover fremlagt bilag 1-119 og bilag A-AAT samt vidneerklæringer afgivet af Kaare Struve, mediedirektør i Koda, Jacob Graff Hedebrink, adm. direktør i Copydan Verdens TV, Martin Gormsen, tidligere vicedirektør i Koda, Niels Bak, tidligere direktør i Koda, Anders Lassen, tidligere direktør i Koda, Maria Rørbye Rønn, generaldirektør, DR, Lars Fredenslund Høgsberg, underdirektør, DR Medier, Dennis Christensen, chef for DR Medieforskning, Christian Johansen og juridisk chefkonsulent Caroline Reiler, administrationschef, Radio4. Vidneerklæringerne er vedhæftet denne kendelse.

Der blev afholdt mundtlig forhandling den 25. og 26. juni 2020 i Kulturministeriets lokaler, Nybrogade 2, 1203 København K.

Koda har været repræsenteret af advokat Erik Nyborg, mens DR har været repræsenteret af advokat Henrik Schütze.

I nævnets behandling af sagen har deltaget højesteretsdommer Jan Schans Christensen (formand), advokat, ph.d. Vibeke Borberg og advokat Asger Heine Jensen.

Parternes påstande

I. Kodas påstande

Koda har principalt nedlagt påstand om, at DR tilpligtes at anerkende, at DR fra

den 1. januar 2015 skulle betale Koda et vederlag for brug af Kodas repertoire i forbindelse med offentlig fremførelse i tv, radio og over internettet fastsat som 3,89 % af DR's indtægter med fradrag af sådanne indtægter, som medgår til dækning af omkostninger til opfyldelse af DR's særlige public service-forpligtelser, og som ikke vedrører almindelig udsendelsesvirksomhed, og i øvrigt på de i bilag 116 (2) angivne vilkår (bilaget er vedhæftet).

Subsidiært skal DR tilpligtes at anerkende fra den 1. januar 2015 at skulle betale Koda et vederlag for brug af Kodas repertoire i forbindelse med offentlig fremførelse i tv, radio og over internettet fastsat som 3,89 % af DR's indtægter med fradrag af en procentuel andel af disse indtægter efter Ophavsretslicensnævnets skøn, og i øvrigt på de i bilag 116 (2) angivne vilkår, med de ændringer Ophavsretslicensnævnet måtte fastsætte hertil.

Mere subsidiært skal DR tilpligtes at anerkende fra den 1. januar 2015 at skulle betale Koda et vederlag for brug af Kodas repertoire i forbindelse med offentlig fremførelse i tv, radio og over internettet på 126.265.510 kr. årligt, eventuelt med højere beløb efter Ophavsretslicensnævnets skøn, og i øvrigt på de i bilag 96 (bilaget er vedhæftet) angivne vilkår, med de ændringer Ophavsretslicensnævnet måtte fastsætte hertil.

Mest subsidiært skal DR tilpligtes at anerkende fra den 1. januar 2015 at skulle betale Koda et vederlag for brug af Kodas repertoire i forbindelse med offentlig fremførelse i tv, radio og over internettet mindre end 126.265.510 kr. årligt og i øvrigt på de i bilag 96 angivne vilkår, med de ændringer Ophavsretslicensnævnet måtte fastsætte hertil.

Vederlag, der fastsættes i henhold til en af Kodas principale eller subsidiære påstande, træder for så vidt angår et mervederlag i forhold til vederlaget for 2014 i kraft med 20 % for 2015, med 40 % for 2016, med 60 % for 2017, med 80 % for 2018 og herefter fuldt ud.

Kodas vilkår i relation til den mere subsidiære og den mest subsidiære påstand inkluderer en pristalsregulering af vederlaget, jf. bilag 96.

DR har – som beskrevet under DR's anbringender – anført, at vederlaget til Koda i stedet for en indtægtsbestemt model bør fastsættes på baggrund af en anden model, den såkaldte 1/3-model, som DR har gjort gældende i to versioner (en

principal og en subsidiær). Kodas stillingtagen hertil er anført under Kodas anbringender.

II. DR's påstande

DR har overfor Kodas principale påstand nedlagt påstand om frifindelse med hensyn til vederlagsdelen, herunder vilkårene 3.1, 3.2 og 3.4, samt med hensyn til de tilknyttede vilkår, der følger af underbilagene A, B, C og E. For så vidt angår vilkårsdelen har DR påstået frifindelse med hensyn til vilkårene 1.9 og 2.8., men DR kan acceptere vilkår 2.8, såfremt følgende "uden præjudice" forbehold i vilkår 2.8 accepteres af Koda:

"Punkt 2.8 er i det hele uden præjudice for nogen af parterne i relation til parternes opfattelse af den juridiske rækkevidde af udsendelsesbegrebet i ophavsretsloven, herunder hvilken udnyttelse af Kodas repertoire der vil være omfattet af et vederlag baseret på Kodas vilkårsbilag. DR's betaling til Koda omfatter DR's tilrådighedsstillelse via DR's egne apps, og såfremt denne udnyttelse ikke måtte kunne klareres af DR, tager DR forbehold om at kræve allerede betalt vederlag til Koda tilbagebetalt samt forbehold om at kræve vederlag, der skal betales for fremtiden, reduceret."

Over for Kodas subsidiære påstand har DR påstået frifindelse med hensyn til vederlagsdelen, herunder vilkårene 3.1, 3.2 og 3.4, samt med hensyn til de tilknyttede vilkår, der følger af underbilagene A og E. For så vidt angår vilkårsdelen har DR påstået frifindelse med hensyn til vilkårene 1.9 og 2.8 med den samme bemærkning vedrørende vilkår 2.8, som er angivet ovenfor vedrørende Kodas principale påstand.

Over for Kodas mere subsidiære påstand har DR påstået frifindelse med hensyn til vederlagsdelen, herunder vilkår 3.1 i bilag 96. For så vidt angår vilkårsdelen har DR påstået frifindelse med hensyn til vilkårene 1.9 og 2.8 med den samme bemærkning vedrørende vilkår 2.8, som er angivet ovenfor vedrørende Kodas principale påstand.

Over for Kodas mest subsidiære påstand tager DR bekræftende til genmæle med hensyn til vederlagsdelen, dog påstår DR frifindelse for så vidt angår vilkår 3.1 i bilag 96. For så vidt angår vilkårsdelen har DR påstået frifindelse med hensyn til vilkårene 1.9 og 2.8. med den samme bemærkning vedrørende vilkår 2.8, som er

angivet ovenfor med hensyn til Kodas principale påstand.

DR har – som beskrevet under DR's anbringender – anført, at vederlaget til Koda i stedet for en vedtægtsbestemt model bør fastsættes på baggrund af en anden model, den såkaldte 1/3-model, som DR har gjort gældende i to versioner (en principal og en subsidiær).

Sagens parter

Koda forvalter ophavsrettigheder til musikværker og dertil knyttet tekst på vegne af mere end 42.000 danske medlemmer. Endvidere har Koda indgået gensidighedsaftaler med tilsvarende organisationer i mere end 100 lande, hvorved Koda repræsenterer stort set hele verdens repertoire af musikværker for så vidt angår offentlig fremførelse i Danmark.

Koda er godkendt af Kulturministeriet i henhold til ophavsretslovens § 75 a som den eneste organisation, der på vegne af rettighedshaverne til musik mv. kan indgå aftaler om offentlig fremførelse af beskyttet indhold i eksempelvis radio- og tv-udsendelser.

DR er en selvstændig offentlig institution, som udøver programvirksomhed i henhold til radio- og fjernsynsloven i form af tv- og radioudsendelser samt online streaming og download. DR er undergivet public service-forpligtelser i henhold til radio- og fjernsynsloven, konkretiseret i såkaldte public service-kontrakter.

DR's virksomhed har historisk været finansieret gennem DR's andel af licensafgifterne, og i mindre omfang gennem indtægter ved salg af programmer mv., men finansieringsformen blev ændret med virkning fra 1. januar 2019 således, at finansieringen over perioden 2019-2022 gradvist ændres fra at være licensbaseret til at være skattefinansieret.

Parternes anbringender

I. Kodas anbringender

Koda har anført bl.a.:

Vedr. det indtægtsbestemte vederlagsprincip

Til støtte for den indtægtsbestemte vederlagsmodel gør Koda generelt gældende, at et indtægtsbestemt vederlag afspejler værdien af Kodas rettigheder. Koda er forpligtet til at give sine brugere rimelige vilkår, herunder rimelige vederlagsvilkår. Vederlagsvilkår kan, rent principielt, fastsættes ud fra den direkte markedspris for Kodas ydelser, ud fra en omkostningsberegning med et rimeligt avancetillæg, eller vilkårligt. Da Koda er et de facto monopol, findes der ikke en direkte, sammenlignelig markedspris for Kodas ydelser. Da Kodas ydelser er licensering af immaterielle rettigheder, kan omkostningerne ved fremstillingen af Kodas ydelser ikke beregnes. Eneste rimelige mulighed for Koda til at fastsætte, hvad værdien af Kodas rettigheder er, er derfor at se på værdisætningen af Kodas rettigheder i efterfølgende omsætningsled. Dette kan i praksis gøres ved at fastsætte Kodas vederlag som en andel af Kodas brugeres indtægter i det efterfølgende omsætningsled, så Kodas vederlag afspejler værdien i dette omsætningsled, og udviklingen i samme. Noget sådant forudsætter, at Kodas rettigheder indgår som en ikke uvæsentlig andel af værdien i omsætningen i næste omsætningsled og videre, at denne andels størrelse afspejles forholdsmæssigt i det vederlag, Koda oppebærer. Musikrettigheder udgør en meget stor værdimæssig andel af de ydelser/rettigheder, der udsendes på radioområdet, og radioens omsætning er derfor et rimeligt mål for værdien af Kodas rettigheder, jf. Ophavsretslicensnævnets kendelse i sag nr. 100 (Talpa Radio-sagen). Musikrettigheder udgør en ikke uvæsentlig værdimæssig andel af de rettigheder, der omsættes på tv-markedet, jf. Ophavsretslicensnævnets kendelse i sag nr. 106 (TV2-sagen). Det anførte er tilsvarende gældende for on demand-distribution. Samlet set er et indtægtsbestemt vederlagsprincip derfor et rimeligt princip at anvende på tv- og radiomarkedet, forudsat at det indtægtsbestemte vederlag er forholdsmæssigt i forhold til mængden af ophavsretligt beskyttede musikværker, der er genstand for tv- eller radiobrug, inklusive on demand-brug. Indtægtsbestemte vederlagsmodeller dominerer allerede markedet. Den principielle rimelighed i at anvende indtægtsbestemt vederlag understøttes af, at denne vederlagsform er altdominerende på det kommercielle radio- og tv-marked og almindeligt forekommende for public service-medier i Europa. Samtlige Kodas aftaler om brug af musik i tv og radio i Danmark, herunder aftaler med public service-medier, er aftaler om indtægtsbestemt vederlag. Det er alene DR, som Koda ikke har haft aftale om indtægtsbestemt vederlag med, men dette er kun for perioden 2006-2014. Et af EU's største forvaltningsselskaber, den tyske pendant til Koda, GEMA ("GEMA"), har indgået aftale om indtægtsbestemte vederlag med alle

tyske public service-medier, efter samme model som GEMA's aftaler med kommercielle medier. Uden for tv- og radiomarkedet er indtægtsbestemt vederlag også dominerende for f.eks. SVOD-tjenester (Subscription Video On Demand – abonnementsbetalte streaming tjenester).

Indtægtsbestemt vederlag er anerkendt i retspraksis, nævnspraksis og administrativ praksis, jf. EU-Domstolens dom i STIM-sagen (C52/07), Ophavsretslicensnævnets afgørelser i sagerne nr. 82 (Lokal-tv og radio-sagen), nr. 100 og nr. 106 samt Kulturministeriets godkendelse i relation til DR, TV2 og lokalradio og tv-stationer i 1992. Princippet om indtægtsbestemt vederlag er efter STIM-dommens afsigelse EU-retligt godkendt i direktiv (EU) 2019/789, Net/Cab direktivet i præambel 12 og artikel 3, stk. 2, der ikke gør nogen undtagelse i forhold til public service.

Indtægtsbestemte vederlagsmodeller dominerer parternes aftalehistorik.

Vedr. det indtægtsbestemte vederlag i Kodas påstande

Den indtægtsbestemte vederlagsmodel i Kodas principale påstand er rimelig, fordi den er etableret af Ophavsretslicensnævnet for så vidt angår radio i Ophavsretslicensnævnets sag nr. 100 og for så vidt angår tv i Ophavsretslicensnævnets sag nr. 106. Musikprocenten er rimeligt beregnet, ved at procenten for hver enkel kanal er sammenregnet og vægtet ud fra de enkelte kanalers faktiske brug, og modellen er rimelig, fordi den er teknologineutral og uden betydende administrative byrder kan rumme nye distributionsformer i den digitale virkelighed. Kodas vederlagsmodel er ikke-diskriminerende og transparent. Koda er generelt ved fastsættelse af sine vilkår, dels iht. en forvaltningsretlig ligebehandlingsforpligtelse, dels iht. ophavsretslovens § 52 a, stk. 2 og 3, også forpligtet til ligebehandling og herudover også forpligtet til at etablere objektive transparente vederlagsmodeller. Dette indebærer, at Koda så vidt muligt skal anvende ensartede vederlagsmodeller overfor sine brugere, og Kodas påstande sikrer netop dette, da de bygger på Ophavsretslicensnævnets kendelser i sagerne nr. 100 og 106. DR adskiller sig ikke i forhold til public service-forpligtelser, finansieringsform og andet så væsentligt fra Kodas andre brugere, at Koda bør anvende en helt særlig vederlagsmodel over for DR. Koda skal i kraft af ligebehandlingsforpligtelsen tilstræbe, at de af Koda anvendte vederlagsmodeller, i kroner og ører, fører til rimelige resultater, når vederlaget for forskellige brugere

sammenlignes. Det økonomiske resultat af Kodas principale påstand, som for 2015 vil være et årligt vederlag på ca. 126 mio. kr., er særdeles rimeligt for DR, på baggrund af: 1) at øvrige radio- og tv-medier tilsammen for 2015 har betalt et vederlag på ca. [REDACTED] kr., og at DR på tv-området har ca. samme markedsandel som de øvrige tv-medier tilsammen og på radioområdet har en markedsandel, der er ca. 3 gange så stor som de øvrige radiomedier tilsammen, 2) at DR's vederlag i henhold til 1992-aftalen ville være et markant højere 2015-vederlag på ca. 159 mio. kr. i 2015, 3) at DR's vederlag i slutåret for 2006-aftalen, reguleret til 2015-priser og reguleret for udviklingen i sete og lyttede musikminutter, ville resultere i et markant højere 2015-vederlag på ca. 136 mio. kr., 4) at Kodas forslag til vederlag i 2011 førte til et vederlag på 135 mio. kr., et markant højere vederlag end påstået af Koda i nærværende sag, 5) at Gramex' vederlag fra DR for 2015, reguleret for forskelle i repertoirerettigheder, ville resultere i et markant højere 2015-vederlag til Koda på ca. 146 mio. kr. med tillæg af vederlag for on demand-brug, 6) at en sammenligning mellem TV2's og DR's indtægter underbygger relevansen af de foretagne sammenligninger, idet indtægterne på tv-området – uimodsagt af DR – er stort set identiske, 7) at Kodas forslag til vederlag ikke bevirker en større vederlagsforhøjelse, end parterne tidligere har forhandlet sig frem til, 8) at ovenstående sammenligninger endda er uden hensyntagen til værdien af udnyttelsen af de on demand-rettigheder, som DR har fået i perioden, 9) at 2012-aftalens vederlagsniveau efter alle parametre er urimeligt, hvad DR i skriftvekslingen alene har imødegået med, at det nu er, hvad der blev aftalt, og 10) at den vederlagsforhøjelse, som vil følge af Kodas principale og mere subsidiære påstand, derfor blot er en genopretning af vederlaget til et rimeligt niveau.

Vedr. DR's vederlagsmodel

DR's principale 1/3-model bør ikke anvendes.

Det samme gælder DR's subsidiære 1/3-model. Subsidiært bør denne model alene finde anvendelse mod, at anvendelsen af reguleringsfaktorerne "Musiksendetid" og "Faktisk Konsumtion" i DR's tillægsmodel for online brug skal ske fra 1. januar 2009, subsidiært fra 1. januar 2011 og mod, at DR's on demand-brug via tredjemand indgår i beregningen af vederlag efter den subsidiære påstand fra 1. januar 2009, subsidiært fra 1. januar 2011.

DR's modeller – både den principale og den subsidiære model – er ikke funderet i

hverken Ophavsretslicensnævnets praksis, parternes aftalepraksis, markedets aftalepraksis eller udenlandsk praksis og bliver allerede dermed i strid med Kodas ligebehandlingsforpligtelse og forpligtelse til at anvende transparente vederlagsmodeller. DR's modeller regulerer efter udviklingen i faktisk lyttede og sete programminutter og ikke i faktisk lyttede og sete musikminutter, og modellerne måler dermed slet ikke den faktiske brug af Kodas rettigheder. DR's modeller er ikke mere nøjagtige end den indtægtsbestemte vederlagsmodel. DR's modeller er uforholdsmæssigt komplekse og rummer dermed store fejlmuligheder, hvilket ikke er rimeligt, og er i strid med Kodas forpligtelse til transparens. DR's modeller regulerer med udgangspunkt i et forkert år, nemlig 2011 i stedet for 2009, hvilket fører til konkret urimelige resultater. DR's modeller tager begge udgangspunkt i et år, hvor Koda grundet særlige omstændigheder accepterede et urimeligt lavt vederlag, og modellerne fører derfor automatisk til urimeligt lave vederlag i al tid fremover. DR's modeller er, i og med de er baseret på en klumpsum, uegnede til sammenligning med andre brugeres vederlagsbetaling og er dermed i strid med Kodas forpligtelse til transparens. DR's modeller er ikke objektive vederlagsmodeller, der selvstændigt kan fastsætte et vederlag, idet DR-modellen grundlæggende blot er en klumpsums- model med en "reguleringsoverbygning". Koda kan derfor ikke lovligt pålægges at anvende de af DR påståede vederlagsvederlagsmodeller, da de er i strid med objektivitetskriteriet i EU-direktivet om kollektiv forvaltning af ophavsret, som implementeret ved ophavsretslovens § 52 a, stk. 2. DR's vederlagsmodeller medregner ej heller sening og lytning af musikbeskyttede værker i udlandet, selv om DR efter direktiv (EU) 2019/789 skal betale herfor.

DR's principalt påståede model er forældet i forhold til mediebilledet og udviklingen i samme, både i 2015 og fremover. Modellen medregner ikke en stor del af DR's on demand-forbrug, og da dette har været og vil være stigende, vil modellen automatisk føre til en løbende reduktion af vederlaget til Koda, uanset om DR's forbrug af tilrådighedsstillelse er uændret eller endda stigende.

DR's metode til måling af tilrådighedsstillelse på on demand-området anvender data, der slet ikke repræsenterer tilrådighedsstillelse, men derimod forbrug (konsumtion), som i forvejen er reguleret i DR's model. Dette gør modellen teknisk usaglig og i øvrigt i strid med DR's egen argumentation om tre vederlagskriterier. Den valgte løsning for den i sig selv forkerte måling af tilrådighedsstillelse på on demand-området er i strid med matematiske

grundprincipper inden for procentregning, og vil dermed føre til fundamentalt forkerte resultater. Udeladelse af DR's on demand-udsendelse via tredjemand i DR's on demand-vederlagsmodel er urimelig, fordi tv-distributører betaler et vederlag for retransmission, som er fastsat af Ophavsretslicensnævnet og senere udbygget af markedets parter med vederlag for on demand-brug, som afspejler den økonomiske værdi, videredistributionen har for tv-distributørerne, som ikke afspejler det primære medies (herunder DR's) interesse i at nå de slutbrugere, der er abonnenter hos distributørerne, og som i den forstand er et supplerende vederlag. Det er rimeligt, at markedets parter har aftalt et supplerende vederlag for on demand-brug svarende til vederlaget for retransmission, fordi der uanset den anderledes distributionsform er tale om distribution af det samme DR-indhold. Rettighedshaverne, inkl. DR selv, har indgået aftaler med tv-distributørerne om DRTV, hvorefter tv-distributørernes supplerende vederlag for distribution af DR-indhold er uændret i forhold til betalingen for retransmission af flow-tv, og det supplerende vederlag er og kan derfor ikke være betaling for primær udsendelse som påstået af DR. DR's on demand-brug tjeneste DRTV distribueres af alle tv-distributører, men DR medregner ikke denne brug via tredjemand i sine målinger af brugen. Alle andre broadcastere betaler i overensstemmelse med Ophavsretslicensnævnets helt faste praksis vederlag for deres udsendelse på baggrund af hele dækningsområdet – også det område og de brugere, der nås via tv-distributører. Ophavsretslicensnævnets førnævnte praksis, Kodas praksis og markedspraksis vedrørende distribution gennem tv-distributører harmonerer med EU-direktiv (EU) 2019/789, men anerkendes ikke i DR's model. DR's on demand-reguleringsmodel vil dermed indebære et afgørende brud med årtiers nævns- og aftalepraksis. DR's reguleringsmodel i relation til on demand-modtagelse via tv-distributørerne fører konkret til en urimelig skævvridning af vederlagsbetalingen til gunst for DR. Inddragelse af on demand-brug hos tredjemand til beregning af musikprocenter i den af Koda påståede indtægtsbestemte model giver den mest korrekte opgørelse af vederlaget, men giver ikke på forhånd nogen af parterne en økonomisk fordel. Copydan Verdens TV's tilkendegivelse via Jacob Hedebrinks vidneerklæring understøtter Kodas synspunkter vedrørende spørgsmålet om on demand-brug hos tredjemand. DR's vederlagsmodel for on demand-brug må også tilsidesættes, fordi vederlagsmodellen er i strid med DR's egen public service-kontrakt, medieforliget og direktiv (EU) 2019/789. Det følger af fast nævnspraksis, at også brug via tredjemand udløser vederlagsbetaling fra det primære medie til Koda, hvilket forudsætter, at Kodas tilladelse til brugen er nødvendig.

Vedr. DR's specifikke anbringender

Det er urimeligt at fastsætte Kodas vederlag med udgangspunkt i en specifik klumpsums-aftale, som 2012-aftalen er, fordi 1) 2012-aftalens vederlagsniveau efter alle relevante aftalemæssige, forbrugsmæssige og markedsmæssige parametre er urimeligt, 2) 2012-aftalen i henhold til de af DR påståede vederlagsmodeller vil ophøjes til et permanent, urimeligt beregningsgrundlag for DR's vederlagsmodel, og 3) det generelt ikke er rimeligt alene at tage udgangspunkt i et fast beløb for et enkelt år, idet et sådant fast beløb kan være konkret urimeligt for den ene eller for den anden part, hvormed der aldrig bliver mulighed for at rette op på en sådan urimelighed.

DR's vederlagsmodel tager ikke udgangspunkt i principperne i 2006-aftalen, idet der er følgende væsentlige forskelle: 1) DR's model forudsætter en ligelig vægtning af 3 reguleringsprincipper, nævnt i 2006-aftalen, hvad imidlertid savner dækning i 2006-aftalens ordlyd, 2) 2006-aftalens reguleringsfaktor, faktisk lytning/sening til musikken, anvendes ikke i DR's vederlagsmodel, der i stedet anvender en helt anden faktor, nemlig faktisk lytning/sening i forhold til programminutter, 3) DR's principale påstand fører til vederlag, der er markant lavere, end hvad der følger af 2006-aftalen, idet en beløbsmæssig omregning af 2006-aftalen med simpel indeksering til 2015-priser, giver et vederlagsbeløb på 115 mio. kr., dvs. markant over det til DR's principale påstand svarende beløb på 103 mio. kr. og 4) en fremregning af 2006-aftalens beløb i 2015-priser og reguleret for udviklingen i sete og lyttede musikminutter fører til et vederlagsbeløb for 2015 på 136 mio. kr., igen markant over resultatet af DR's principale 1/3-model, som resulterer i 103 mio. kr. DR gør via Maria Rørbye Rønns vidneerklæring formentlig gældende, at 2006-aftalen beløbsmæssigt skal forstås som en aftale om et gennemsnitligt årligt vederlag. Dette er ikke korrekt og bestridt af Koda. 2006-aftalen indebærer en optrapning, der slutter med et årligt slutvederlag på 96 mio. kr. (2009-priser), fordi (i) det er, hvad der fremgår af aftalens ordlyd, (ii) der ikke står noget i aftalen, der indikerer andet, og (iii) dette er i overensstemmelse med Martin Gormsens detaljerede og præcise vidneerklæring.

Kodas påstande vil ikke føre til et urimeligt værdispring i forhold til det betalingsniveau, der var gældende i 2014, fordi: (i) det er en uundgåelig og selvfølgelig konsekvens af et opgør med et urimeligt fast årligt vederlag, at der sker et vist værdispring, når dette vederlag som følge af udviklingen eller af andre

grunde er blevet urimeligt lavt, (ii) den konkrete forøgelse af vederlaget iht. Kodas principale eller mere subsidiære påstand vil være på 23 % og (iii) Koda i øvrigt loyalt har nedlagt påstand om en optrappingsordning, der indfaser vederlagsforhøjelsen over en 5-årig periode.

DR har gjort gældende, at parterne i den 70-årige periode, hvori DR har betalt et procentuelt vederlag til Koda, ikke i realiteten har anvendt en indtægtsbestemt vederlagsmodel, men derimod har aftalt faste beløb, og derefter omregnet disse til vederlagsprocenter. Heroverfor gøres det gældende, at (i) parternes aftaler klart angiver, at vederlagene beregnes procentuelt, (ii) det er ubestrideligt, at DR, år efter år, har afregnet sådanne vederlag, som præcist svarer til de i aftalerne angivne procenter og (iii) at det er uden betydning, at parterne i forhandlingerne også har talt om vederlagene i kroner og ører – i og med det var, hvad der interesserede DR, mens Kodas interesse, som et de facto monopol, både har lagt vægt på de beløbsmæssige størrelser og, af hensyn til Kodas ligebehandlingsforpligtelse, også selve vederlagsprocenterne.

DR's public service-forpligtelser kan ikke begrunde en særbehandling af DR, da Koda har accepteret et fradrag i DR's indtægter i relation til beregningen af et indtægtsbestemt vederlag på 476 mio. kr. årligt for årene 2015 til og med 2018. Der er med dette fradrag taget rimeligt hensyn til DR's public service forpligtelser fordi: (i) der ikke på programkategori-niveau er væsentlige forskelle mellem DR og øvrige medier, (ii) DR tværtimod bringer et markant færre antal dyre danskproducerede og dansksprogede produktioner end konkurrenten TV2, og (iii) DR ikke har dokumenteret, at DR er underlagt særlige kvalitetsmæssige forpligtelser, der medfører særligt høje omkostninger for DR, og selv hvis DR havde dokumenteret dette, kan høj kvalitet ikke betyde, at DR skal betale mindre eller efter en anden model end andre medieaktører - –en sammenligning mellem DR's og TV2's omkostninger til udsendelse af lige mange tv-kanaler viser tværtimod det samme omkostningsbeløb på ca. 2,5 mia. kr. - – og (iii) Koda i TV2-sagen alene indtog det standpunkt, at Koda, dengang var berettiget til at aftale et klumpsum-vederlag med DR, men at det ikke følger af kendelsen, at Koda var forpligtet til dette.

Den omstændighed, at DR's finansieringsform adskiller sig fra eksempelvis TV2's finansieringsform, kan ikke begrunde en særbehandling af DR, fordi (i) det forhold, at samfundet via licens eller skat vælger at betale et årligt beløb til DR's

udsendelsesvirksomhed, er et direkte udtryk for den økonomiske værdi, samfundet tillægger DR's udsendelsesvirksomhed, idet licensordningen kan opfattes som en kollektiv abonnementsordning (dog uden at rumme den avance, som indgår i en privat aktørs abonnementsindtægter), (ii) DR's konkurrent, TV2, oppebærer sine indtægter nogenlunde ligeligt fra abonnementsindtægter og reklameindtægter - reklameindtægter afspejler kun indirekte en værdisætning af TV2's udsendelsesvirksomhed, i modsætning til samfundets beslutning om betaling af licens/skattetilskud, men TV2 betaler alligevel iht. Ophavsretslicensnævnets kendelse i sag nr. 106 et indtægtsbestemt vederlag - (iii) Ophavsretslicensnævnet i talrige afgørelser har godkendt, at offentlige tilskud mv. indgår i beregningsgrundlaget for et indtægtsbestemt vederlag, og (iv) Koda i sin generelle aftalepraksis, både for så vidt angår tv og radio, altid og konsekvent medregner offentlige tilskud mv. i beregningsgrundlaget for et indtægtsbestemt vederlag, herunder for TV2-regionerne og for Radio24syv, som er/var praktisk taget fuldstændigt offentligt finansierede.

DR's "følsomhedsberegninger" vedrørende vederlaget i forskellige scenarier, hvor DR lukker kanalformater, er misvisende, fordi DR i beregningen udelader effekten af den reduktion af DR's indtægter, som er årsagen til lukningen af kanalformaterne, og inddragelse af den relevante reduktion i DR's indtægter viser, at den indtægtsbestemte vederlagsmodel fører til rimelige resultater, også når kanalformater nedlægges.

Kendelsen i sag nr. 119 (HBO Nordic-sagen) kan ikke anvendes til støtte for DR's on demand-model fordi (i) DR's metode til måling af forbrug er fundamentalt anderledes end den måde, hvorpå kendelsen i sag nr. 119 regulerer streamede minutter, (ii) kendelsen i sag 119 er baseret på forkert faktum om målingen af faktisk brug, idet måling af on demand-brug ikke kan foretages med større præcision end de nuværende eller fortidige målinger af flow-tv – snarere tværtimod, (iii) den af DR hævdede fortolkning af STIM-dommen under alle omstændigheder er overhalet af direktiv (EU) 2019/789, (iv) markedet har afvist vederlagsmodellen i kendelsen, og (v) spørgsmålet om betaling for distribution gennem tredjemand ikke blev selvstændigt behandlet i HBO Nordic-sagen.

Vedr. parternes uenighed om vilkårene i øvrigt

Vedrørende Kodas vilkår pkt. 1.9 om brug via tredjemand: DR har ikke nogen

retlig interesse i at modsætte sig at få Kodas tilladelse til tredjemandsbrug af Kodas rettigheder on demand, selv om DR ikke mener at have brug for denne tilladelse, og DR's indsigelse bør derfor afvises. Alle anbringender anført ovenfor til støtte for, at manglende inddragelse af brug via tredjemand i DR's on demand- model er urimelig, gøres tilsvarende gældende til støtte for, at tilladelsen i pkt. 1.9 er nødvendig og dermed et rimeligt vilkår. Tilladelsen i pkt. 1.9 er nødvendig og dermed et rimeligt vilkår, fordi (i) det følger af Ophavsretslicensnævnets faste praksis, at tilladelsen til primær udsendelse omfatter DR's fremførelser rettet mod hele det danske marked, hvad enten modtagelsen sker "direkte" eller "via tredjemand", (ii) det følger af nævnets faste praksis, at også brug via tredjemand udløser vederlagsbetaling fra det primære medie (DR) til Koda, hvilket forudsætter, at Kodas tilladelse til brugen er nødvendig, (iii) det fremgår af direktiv (EU) 2019/789, at sådan brug kræver tilladelse både fra det primære medie og tredjemandsdistributøren og (iv) alle andre broadcastere betaler i overensstemmelse med nævnets helt faste praksis vederlag for deres udsendelse på baggrund af hele dækningsområdet – også det område og de brugere, der nås via tv-distributører, hvori forudsætningsvis ligger, at tilladelse til on demand-brug via tredjemand er nødvendig. DR's afvisning af pkt. 1.9 indebærer dermed et afgørende brud med årtiers nævns- og aftalepraksis. En tilsidesættelse af pkt. 1.9 kan principielt påvirke ikke bare Koda men alle danske rettighedshavere inden for medieområdet. DR's meningsløse afvisning af at få en tilladelse er reelt blot et forsøg fra DR på at opnå urimelige vederlagsmæssige fordele. En manglende tilladelse vil gøre hovedparten af DR's brug af Kodas rettigheder retsstridig, da ca. 80 % af al sening til DR's kanaler sker via tredjemand. DR's afvisning af pkt. 1.9 må også tilsidesættes, fordi afvisningen af pkt. 1.9 er i strid med DR's egen public service-kontrakt og medieforliget.

Vedrørende Kodas vilkår pkt. 2.8 om brug via tredjemand: Det er Kodas opfattelse, at DR har accepteret dette vilkår, men blot har taget et forbehold, som Koda har noteret sig, og at der derfor ikke er en tvist om vilkårspunktet.

Vedrørende Kodas vilkår, underbilag E: Koda har foreslået, at musikprocenter i relation til on demand- brug opgøres ved brug af Kantar Gallups måling de første 7 dage efter første flow-udsendelse. Kantar Gallups målinger omfatter ikke on demand udover 7 dage, og Koda foreslår derfor at anvende DR's egne data fra dette tidspunkt, indtil Kantar Gallups målinger, som det må forventes, udvides til udover 7 dage. Da DR's egne data ikke som Kantar Gallups tal omfatter

sening/lytning hos tv-distributører, bør data fra DR, når det er muligt, suppleres af data om on demand-brugen hos tv-distributører.

DR's on demand-reguleringsmodel fører konkret til en urimelig skævvridning af vederlagsbetalingen til gunst for DR. Inddragelse af on demand-brug hos tredjemand i den af Koda påståede indtægtsbestemte model giver den mest korrekte opgørelse af vederlaget, men giver ikke på forhånd nogen af partnerne en økonomisk fordel. Koda beder ikke om, at DR skal betale vederlag på vegne af tv-distributørerne. Tv-distributørerne og ikke DR skal betale for den betydelige værditilvækst, der finder sted hos tv-distributørerne. Såfremt DR får medhold i den subsidiære påstand, skal alle aftaler på tv-distributionsområdet genforhandles. DR's vederlagsmodel for on demand-brug må afvises, fordi modellen er i strid med DR's egen public service-kontrakt og medieforliget. Rettighedsklareringen i Danmark for alle typer af rettigheder på radio/tv-området vil blive påvirket særdeles negativt, såfremt DR får medhold i spørgsmålet, med store konsekvenser for finansiering af dansk indhold på tværs af rettighedshavergrupper. DR's model er generelt stærkt afhængig af en præcis definition og måling af begreberne faktisk konsumtion og tilrådighedsstillelse. Det er ikke muligt at definere disse begreber på en meningsfuld konsistent måde, hvis de skal være holdbare i en vederlagsmodel af den type, som DR foreslår. DR's vederlagsmodel er i sin helhed en under denne sag hjemmestrikket ejendommelighed, som Koda bekendt ikke findes magen til nogetsteds i verden. I en virkelighed, hvor markederne glider mere og mere over i hinanden, fører sådanne unikke modeller til uoverskuelighed og mangel på transparens.

Der bør ved opgørelse af vederlaget ikke anvendes data, som kun den ene part har kontrol over, og som ikke er underlagt ekstern kontrol. Parterne bør derfor i videst muligt omfang anvende data om forbrug, der er clearret via en ekstern tredjemand (Kantar Gallup eller andre). Inddragelse af on demand-brug hos tredjemand til beregning af musikprocenter i den af Koda påståede indtægtsbestemte model giver den mest korrekte opgørelse af vederlaget, og giver ikke på forhånd nogen af parterne en økonomisk fordel. Inddragelse af on demand-brug i via tredjemand i den indtægtsbestemte vederlagsmodel er i overensstemmelse med: 1) den opgørelse DR selv anvender for så vidt angår flow-udsendelse i DR's principale og subsidiære 1/3-modeller, der også indeholder brug via tredjemand (tv-distributører), 2) den opgørelse, DR selv anvender i sin principale 1/3-model for så vidt angår on demand-brug indtil 7 dage efter første udsendelse, der også indeholder brug via

tredjemand (tv-distributører) og 3) den opgørelse, DR selv anvender i sin subsidiære 1/3-model for så vidt angår on demand-sening samme dag som første flow-udsendelse, der også indeholder brug via tredjemand (tv-distributører).

Koda accepterer indtil videre, at DR's egne data (uden brug via tredjemand) kan anvendes for brug der p.t. ikke omfattes af Kantor Gallups målinger. Kodas accept af, at DR's data kan anvendes indtil videre, er kun gældende i relation til Kodas indtægtsbestemte vederlagsmodel.

Vilkårenes pkt. 1.9 bør uanset denne pragmatiske tilgang fra Kodas side opretholdes.

I relation til en situation, hvor Ophavsretslicensnævnet måtte fastsætte vilkår i overensstemmelse med DR's subsidiære 1/3-model om on demand-brug, gøres det gældende, at on demand-brug via tredjemand skal medregnes, idet det ville føre til en ubegrundet reduktion af vederlaget til Koda, hvis on demand-brug via tredjemand ikke medregnes i DR's subsidiært påståede vederlagsmodel.

II. DR's anbringender

DR har anført bl.a.:

Vedr. DR's 1/3-model

DR er uenig i den indtægtsbestemte vederlagsmodel, som Koda ønsker at anvende.

I stedet bør vederlaget fastsættes på baggrund af en anden model, den såkaldte 1/3-model, som DR har anført i to versioner.

Den version, som DR principalt har gjort gældende, indebærer i hovedtræk, at DR til Koda betaler følgende vederlag for 2015 og efterfølgende år:

2015: 102.939.052 kr.

For 2016 og frem betaler DR til Koda et årligt vederlag, der opgøres i overensstemmelse med følgende eksempel for beregningen af 2016-vederlaget:

2016-vederlaget beregnes som 2015-vederlaget på 102.939.052 kr. multipliceret med:

a) 1/3 af udviklingen i den faktiske lytning og sening af DR's tv-kanaler og radiokanaler fra 2015 til 2016 opgjort i procent (reguleringsfaktor "Faktisk Konsumtion").

b) 1/3 af udviklingen i mængden af udsendte Musikværker på DR's tv-kanaler og radiokanaler fra 2015 til 2016 opgjort i procent (reguleringsfaktor "Musiksendetid").

c) 1/3 af udviklingen i DR's licensindtægter fra 2015 til 2016 opgjort i procent (reguleringsfaktor "Licensindtægter").

Ved "DR's tv-kanaler" forstås primær jordbåren udsendelse i DTT-nettet af 6 tv-kanaler, p.t. formaterne DR 1, DR 2, DR 3, DR K, DR Ultra og DR Ramasjang.

Ved "DR's radiokanaler" forstås (i) primær jordbåren FM-udsendelse af 3 radiokanaler p.t. formaterne P1/P2, P3 og P4 (bestående af 10 regionale radioer), (ii) udsendelse af et radioformat på enten mellem- og langbølge samt (iii) landsdækkende digital udsendelse på DAB-sendenettet af 9 radiokanaler, hvoraf fire formater er hel eller delvis simulcasting af FM-formater (p.t. P1, P2, P3, P4) og fem formater kun udsendes på DAB og Internet (p.t. P5, P6 Beat, P7 Mix, P8 Jazz, DR Nyheder).

Ved "faktiske lytning og sening" forstås følgende målinger i Kantar Gallups Radio-Meter og Tv-Meter målinger:

d) Lytning: Gennemsnitlig ugentlig lyttetid i minutter i kategorien 12 år+.

e) Sening: gennemsnitligt ugentlig sening i minutter i kategorien 3 år+.
(konsoliderede seertal)

Ved "mængden af udsendte Musikværker" forstås summen af antal udsendte, beskyttede musikminutter omfattet af Kodas repertoire på alle DR's tv-kanaler og radiokanaler, jf. definitionerne oven for, opgjort for hele det pågældende år.

Ved "DR's licensindtægter" forstås DR's andel af licensindtægterne opgjort i løbende priser for det pågældende år i henhold til den af Rigsrevisionen reviderede DR årsrapport for det pågældende år, som efter § 32, stk. 5 i DR's vedtægt skal foreligge senest 1. juli i året efter vederlagsåret. Når DR's finansiering ændres til at være

skattefinansieret, indgår i stedet DR's årlige overførsel via Finansloven, som fastsat i Mediaaftalen for det pågældende år, og som fremgår af den af Rigsrevisionen reviderede DR årsrapport.

Musiksendetiden opgøres af Koda for det pågældende år på baggrund af DR's rapporter og Kodas oplysninger om, hvilke musikværker der er beskyttede efter ophavsretsloven senest 18 måneder efter udgangen af det pågældende kalenderår. Såfremt det bliver teknisk muligt på et tidligere tidspunkt at opgøre den endelige Musiksendetid eller såfremt det i øvrigt skønnes hensigtsmæssigt, kan parterne aftale et tidligere opgørelsestidspunkt.

2/3 af de årlige vederlag opgjort i henhold til det ovenfor anførte indeksreguleres i henhold til Forbrugerprisindekset for juli måned. Første gang for året 2015 i overensstemmelse med udviklingen fra juli 2013 til juli 2014 og fremdeles.

Subsidiært har DR gjort gældende, at der bør anvendes en version af 1/3 modellen, som i hovedtræk indebærer, at DR til Koda betaler de vederlag, der følger af den principale version gengivet ovenfor for perioden fra 1. januar 2015 indtil og med vederlagsåret yy. For det umiddelbart efterfølgende vederlagsår – betegnet "året xx" – og efterfølgende år betaler DR vederlag til Koda efter en beregningsmodel, der inddrager en separat reguleringsfaktor for udviklingen i DR's musikanvendelse på dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, som anført nedenfor:

Vederlaget for året xx beregnes som årsvederlaget for det umiddelbart foregående vederlagsår (året yy) multipliceret med:

- a) 1/3 af udviklingen i den faktiske lytning og sening af DR's tv-kanaler, radiokanaler samt DR's on-demand-tilbud fra året yy til året xx opgjort i procent.

Ovennævnte reguleringsfaktor betegnes "Faktisk Konsumtion".

- b) 1/3 af udviklingen i mængden af udsendte Musikværker på DR's tv-kanaler, radiokanaler samt DR's on-demand-tilbud fra året yy til året xx opgjort i procent.

Denne procentvise udvikling opgøres som summen af (i) den procentvise udvikling i mængden af udsendte Musikværker på DR's tv- og radiokanaler

fra året yy til året xx, og (ii) den procentvise udvikling i mængden af streamede musikminutter pr. år på dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps fra året yy til året xx.

Ovennævnte reguleringsfaktor betegnes "Musiksendetid".

c) 1/3 af udviklingen i DR's licensindtægter fra 2015 til 2016 (reguleringsfaktor "Licensindtægter") opgjort i procent.

Ved "DR's tv-kanaler" forstås primær jordbåren udsendelse i DTT-nettet af 6 tv-kanaler p.t. formaterne DR 1, DR 2, DR 3, DR K, DR Ultra og DR Ramasjang.

Ved "DR's radiokanaler" forstås (i) primær jordbåren FM-udsendelse af 3 radiokanaler p.t. formaterne P1/P2, P3 og P4 (bestående af 10 regionale radioer), (ii) udsendelse af et radioformat på enten mellem- og langbølge samt (iii) landsdækkende digital udsendelse på DAB-sendenettet af 9 radiokanaler, hvoraf fire formater er hel eller delvis simulcasting af FM-formater (p.t. P1, P2, P3, P4) og fem formater kun udsendes på DAB og Internet (p.t. P5, P6 Beat, P7 Mix, P8 Jazz, DR Nyheder).

Ved "faktiske lytning og sening" til DR's tv- og radioflow-kanaler forstås følgende målinger i Kantar Gallups Radio-Meter og Tv-Meter målinger (inklusive VOSDAL-målingen for TV):

d) Lytning: Gennemsnitlig ugentlig lyttetid i minutter i kategorien 12 år+.

e) Sening: Gennemsnitligt ugentlig sening i minutter i kategorien 3 år+.

Ved "faktisk lytning og sening" af indhold på dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps forstås DR's Medieforsknings målinger af on demand-lytning og -sening foretaget efter de samme principper som Kantar Gallup anvender i Radio-meter og Tv-Meter målingerne.

Ved "mængden af udsendte Musikværker" forstås summen af antal udsendte, beskyttede musikminutter omfattet af Kodas repertoire på alle DR's tv-kanaler og radiokanaler, jf. definitionerne oven for, opgjort for hele det pågældende år.

Ved "mængden af streamede musikværker" forstås summen af antal streamede programminutter fra dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, opgjort for hele det pågældende år ganget med den gennemsnitlige musikprocent for det streamede indhold.

Ved "DR's licensindtægter" forstås DR's andel af licensindtægterne opgjort i løbende priser for det pågældende år i henhold til den af Rigsrevisionen reviderede DR årsrapport for det pågældende år, som efter § 32, stk. 5 i DR's vedtægt skal foreligge senest 1. juli i året efter vederlagsåret. Når DR's finansiering ændres til at være skattefinansieret, indgår i stedet DR's årlige overførsel via Finansloven, som fastsat i Mediaaftalen for det pågældende år, og som fremgår af den af Rigsrevisionen reviderede DR årsrapport.

2/3 af de årlige vederlag opgjort i henhold til det ovenfor anførte indeksreguleres i henhold til Forbrugerprisindekset for juli måned. Første gang for året 2015 i overensstemmelse med udviklingen fra juli 2013 til juli 2014 og så fremdeles.

Vedr. de urimelige resultater, der følger af Kodas principale og subsidiære påstande

Konsumptionsvederlagsprocentmodellen i Kodas principale og subsidiære påstande resulterer i urimelige vederlag. DR gør i denne forbindelse bl.a. gældende, 1) at størrelsen af DR's licens- og skatteindtægter har væsentlig betydning for vederlagets størrelse og regulering i Kodas model, 2) at DR's licens- eller skatteindtægter ikke er et mål for værdien af musikanvendelsen i DR's programmer, og slet ikke et tilstrækkeligt præcist mål, 3) at det derfor hverken er i overensstemmelse med ophavsretsloven eller præceptiv konkurrenceret at fastsætte DR's vederlag som en procentandel af licens- og/eller skatteindtægter, 4) at Kodas accept af fradrag i beregningsgrundlaget ikke reparerer modellens grundlæggende mangler, idet fradragene ikke ændrer på, at licens- og skatteindtægternes størrelse får væsentlig betydning for vederlagets størrelse og regulering, 5) at Kodas fradrag ikke er fastsat efter saglige og objektive kriterier, 6) at det er i overensstemmelse med ophavsretsloven og præceptiv konkurrenceret at inddrage kriterierne Musiksendetid og Faktisk Konsumtion ved prissætningen af Kodas tilladelse, 7) at modellen imidlertid ikke inddrager vederlagskriteriet Faktisk Konsumtion på en måde, som gør vederlagets størrelse og regulering direkte afhængigt af udviklingen i den Faktiske Konsumtion, hvilket medfører

konkret urimelige og ulogiske resultater, herunder når DR reducerer antallet af programmer, der udsendes eller tilrådighedsstilles, fx som følge af kanallukninger, 8) at modellen endvidere er løsrevet fra parternes aftalepraksis, herunder de senest igennem 9 år aftalte og flere gange genforhandlede prissætninger af værdien af Kodas tilladelse, der efter omstændighederne repræsenterer det bedste bevis for, hvad værdien af Kodas tilladelse bør fastsættes til og 9) at Kodas optrapningsordning ikke reparerer modellens grundlæggende mangler, men blot reducerer dens beløbsmæssige konsekvenser i en optrapningsperiode og udskyder modellens egentlige ikrafttrædelsestidspunkt.

Vedr. forholdet mellem Kodas model og kravet om at undgå usaglig diskrimination

Vederlagsfastsættelsen i overensstemmelse med Kodas konsumptionsvederlagsprocentmodel er ikke påkrævet for at undgå usaglig diskrimination af andre radio- og/eller tv-stationer efter ophavsretsloven, konkurrencelovens § 11 eller TEUF artikel 102. Det gøres herunder gældende, 1) at DR ikke konkurrerer med reklamefinansierede radio- og tv-stationer om at opnå reklameindtægter fra annoncører, herunder via mediebyureauer, 2) at DR heller ikke konkurrerer med betalingskanaler, der udbyder og prissætter deres kanaler individuelt med henblik på direkte modtagelse i individuelle husstande eller via en distributør, der videresælger kanalerne til individuelle husstande, typisk i "pakker" sammen med andre kanaler, at 3) DR derfor ikke i konkurrenceretlig forstand befinder sig på samme produktmarked som reklame- og/eller abonnementsfinansierede radio- og tv-stationer, uanset at DR i sagens natur søger at tiltrække hele landets befolkning som lyttere og seere til sine programmer i overensstemmelse med DR's public service-forpligtelser, 4) at DR's særlige public service-forpligtelser, politiske rammevilkår og offentlige finansiering gør DR usammenlignelig med reklame- og eller abonnementsfinansierede radio- og tv-stationer, 5) at DR's public service-forpligtelser er mere vidtrækkende og omfattende end TV 2 Danmarks public service-forpligtelser, 6) at Koda endvidere ikke har ført bevis for, at reklame- og/eller abonnementsfinansierede radio- og tv-stationer "stilles ringere i konkurrencen", medmindre nævnet fastsætter vederlaget i overensstemmelse med Kodas konsumptionsvederlagsprocentmodel, og 7) at Koda ikke under dække af at ville opfylde en ikke-eksisterende ligebehandlingsforpligtelse bør kunne få ret til at indføre en ny vederlagsmodel, der ikke er i stand til at prissætte værdien af Kodas tilladelse tilstrækkeligt præcist.

Vedr. betydningen af parternes seneste aftalepraksis mv.

Ophavsretslicensnævnet bør ved prissætningen af Kodas tilladelse for 1. januar 2015 og frem tage udgangspunkt i vederlagsniveauet i parternes seneste aftalepraksis og regulere dette vederlag i forhold til (1) udviklingen i mængden af udsendte og tilgængeliggjorte, beskyttede Koda-musikminutter i DR's kanaler og på DR's platforme ("Musiksendetid"), (2) udviklingen i seer- og lyttertallene for DR's kanaler og platforme ("Faktisk Konsumtion") samt (3) udviklingen i DR's licens- og skatteindtægter ("Licensindtægter"), jf. DR's 1/3-model. Det gøres herunder gældende, 1) at de procentaftaler, parterne har indgået for perioden før 2006, reelt var klumpsums-aftaler, og at vederlaget i disse aftaler var fastsat uden hensyn til lytter- og seertal, 2) at vederlagsniveauet i aftalerne fra 2006, 2010 og 2012 er et bedre bevis for, hvordan Kodas tilladelse bør prissættes for 2015 og frem end de ældre aftaler, idet aftalerne dækker den seneste 9-årige periode med flere genforhandlinger og inddrager vederlagskriteriet Faktisk Konsumtion, 3) at DR's 1/3-model er funderet i parternes aftalepraksis, idet den tager udgangspunkt i parternes senest aftalte vederlag for 2014, der anvendes til at beregne 2015-vederlaget, og idet vederlaget for 2016 og frem herefter beregnes på baggrund af udviklingen fra 2015 til 2016 og så videre, 4) at modellen tillægger de tre vederlagskriterier en lige vægt, hvilket er sagligt begrundet, når parternes aftalepraksis ikke giver grundlag for en ændret vægtning, og når der heller ikke efter ophavsretsloven og præceptiv konkurrenceret er grundlag for at vægte enten Musiksendetid eller Faktisk Konsumtion højere end den anden faktor, eller højere end Licensindtægterne, når Licensindtægterne inddrages som et blandt flere vederlagskriterier, 5) at modellen prissætter 2015-vederlaget fordelagtigt for Koda, idet reguleringen foretages fra 2011/2012 til 2015 og neutraliserer effekten af forudsete kanallukninger, 6) at modellen medfører, at der etableres en direkte relation mellem vederlagets størrelse og udviklingen i de tre vederlagskriterier, hvormed modellen fører til konkret rimelige og logiske resultater, herunder når DR reducerer antallet af programmer, der udsendes eller tilrådighedsstilles, fx som følge af kanallukninger, 7) at modellen medfører indeksregulering af det vederlagsbeløb, der skal betales år for år, i overensstemmelse med Kodas konsumtionsvederlagsprocentmodel, der er baseret på indirekte indeksregulering via indeksreguleringen af Licensindtægterne (med forbrugerprisindekset), 8) at modellen kan håndtere DR's tilrådighedsstilling på DR's on demand-platforme på en måde, der flugter med HBO-modellen i sag nr. 119, hvis nævnet vælger af fastsætte vederlaget efter den subsidiære 1/3-model i bilag AØ-1c, at 9) modellen

også efter den principale 1/3-model kan håndtere tilrådighedsstillelsen via dr.dk, idet modellen anvender Kantar Gallups konsoliderede lytter- og seertal, der inkluderer on demand-sening i 7 dage efter førstegangssendelsen, idet modellen forudsætter forhandling mellem parterne om en mere detaljeret inddragelse af musikanvendelsen på dr.dk, og idet modellen opretholder vederlagsniveauet for 2019 – dvs. uden hensyntagen til de ekstraordinære kanallukninger i 2020 – mens der forhandles, 10) at DR's opdeling i en "principal" og "subsidiær" 1/3-model skyldes Kodas skriftveksling, der i lang tid forudsatte, at metoden til at inkludere data vedrørende on demand burde forhandles af parterne efter nævnet havde afsagt kendelsen, 11) at DR's 1/3-model, både i "principal" og "subsidiær" version, vil medføre de samme administrationsomkostninger som Kodas model og 12) at DR's 1/3-model, både i "principal" og "subsidiær" version, samlet set medfører en mere præcis prissætning af værdien af Kodas tilladelse end Kodas model, herunder et samlet, rimeligt vederlagsniveau for perioden 2015-2019 på niveauet DKK 99-103 mio. ("principal" version), hvilket skal ses i forhold til det af Koda krævede vederlagsniveau i intervallet DKK 107-130 mio. (uden hensyn til dr.dk).

Vedr. manglende krav om en beregningsmodel

Det er ikke noget krav efter ophavsretslovens § 52a og § 75a, stk. 3 og de konkurrenceretlige regler, at nævnet fastsætter vederlaget i henhold til en beregningsmodel. Det gøres herunder gældende, 1) at parterne igennem lang tid har indgået klumpsums-aftaler, eller klumpsumslignende aftaler, 2) at begge parter har nedlagt påstande om betaling af årlige klumpsums-vederlag, 3) at Koda anvender minimumsvederlag over for andre brugere på radio og tv-området, der har karakter af klumpsums-vederlag, og som nævnet har godkendt i tidligere sager, 4) at nævnet under disse omstændigheder er berettiget til at udmønte sit vederlagsskøn i årlige klumpsums-beløb for den omtvistede periode, og 5) at nævnet i så fald bør fastlægge vederlaget under hensyn til de kriterier, der indgår i DR's 1/3-model, og på de niveauer, der følger af DR's 1/3-model.

Vedr. Kodas indskrænkning af tilladelsens rækkevidde i forhold til parternes tidligere aftaler

Kodas indskrænkning af tilladelsens rækkevidde i forhold til parternes 2006-, 2010- og 2012-aftaler skal prissættes til ikke under DKK 3.000.000 pr. år, hvilket nævnet bør tage i betragtning, når nævnet vurderer rimeligheden af det samlede

vederlag, DR skal betale til Koda.

Det gøres herunder gældende, 1) at eksemplarfremsstillingsrettigheder til brug for on demand-udnyttelse af Kodas repertoire ikke var udskilt, men omfattet af de tidligere aftalte årsvederlag, der blev betalt indtil og med 31. december 2014, 2) at bilag 116, vilkår 1.13, indfører en separat prissætning af vederlaget for disse eksemplarfremsstillingsrettigheder til DKK 2.900.000 pr. år fra 1. januar 2015, 3) at nævnet ved vurderingen af værdien af Kodas påstande derfor bør lægge DKK 2.900.000 til for hvert år i perioden, når nævnet sammenligner med det hidtil aftalte vederlagniveau, 4) at koncertvilkåret i bilag 116, vilkår 1.11, med virkning fra 1. januar 2019 medfører betydelige indskrænkninger i forhold til koncertvilkåret i 2012-aftalens pkt. 2.1.0 bl.a. ved at indføre en publikumsbegrænsning på 550 personer, 5) at Kodas indskrænkning af koncertvilkåret i bilag 116, vilkår 1.11, medfører, at der vil skulle indgås særskilt aftale og betales særskilt vederlag for en række store arrangementer, som var omfattet af de tidligere aftalte vilkår og inkluderet i det samlede årsvederlag, hvilket også reducerer værdien af Kodas tilladelse i bilag 116 sammenlignet med parternes seneste aftale, 6) at bilag 116, vilkår 1.8 med virkning fra 1. januar 2021 indfører en ny, tidsmæssig begrænsning vedrørende DR's on demand-udnyttelse af sine produktioner, idet DR pålægges at begrænse brugernes download af produktioner, så brugerne alene kan benytte produktionen i 30 dage, hvilket hverken var et krav efter 2006-aftalens pkt. 30 eller 2012-aftalens pkt. 2.1.a), og 7) at denne tidsmæssige begrænsning også vil medføre, at der vil skulle indgås særskilt aftale og betales særskilt vederlag for udnyttelser, der havde været omfattet af 2012-aftalens vilkår.

Vedr. vilkår 1.9

Vilkår 1.9 er urimeligt, fordi det læst i sammenhæng med litra f) under overskriften "TV" i underbilag E til bilag 116 tilsigter at give Koda ret til at inkludere lytter- og seertal fra tredjemands selvstændige tilrådighedsstillelse af indholdet på dr.dk, når Koda opgør vederlagsprocentraten i konsumptionsvederlagsprocentmodellen. Det gøres herunder gældende, 1) at DR's vederlag til Koda ikke bør være påvirket af udnyttelser, der foretages på foranledning af tredjemand, når tredjemand videreudnytter indholdet på dr.dk, herunder når tredjemand foretager en tilrådighedsstillelse af indholdet på dr.dk, 2) at Kodas konsumptionsvederlagsprocentmodel på grund af vilkåret i litra f) under

overskriften "TV" i underbilag E inkluderer on demand-lytter- og seertal vedrørende indhold på dr.dk, som er stillet til rådighed af tredjemand, i beregningen af Musikprocenten og dermed i beregningen af Vederlagsprocenten i sin beregningsmodel, 3) at vilkåret i litra f) i underbilag E og vilkår 1.9 i bilag 116 er indbyrdes sammenhængende og hinandens forudsætning, 4) at bilag 116, vilkår 1.9 således tildeler DR tilladelse til ikke blot selv at foretage tilrådighedsstillelse af indholdet på dr.dk, men også til "tilrådighedsstillelse via tredjemand" (overskriften), beskrevet i vilkår 1.9 som "modtagelse via tredjemand, herunder tv-distributører og andre platforme (fx apps), og uanset at tredjemand forudsættes selv at klarere rettigheder for egen udnyttelse af DR indhold", 5) at Koda dermed ønsker en situation godkendt af nævnet, hvorefter Koda vil kunne opkræve en form for vederlag 2 gange for samme udnyttelse, dels fra DR, jf. bilag 116 (2), dels direkte fra de pågældende tredjemænd, som Koda i vilkår 1.9 udtrykkeligt forbeholder sig retten til at opkræve (ekstra/dobbelt) vederlag fra, og 6) at det ikke er rimeligt at blande tilladelser og vilkår for henholdsvis DR's og tredjemands udnyttelser sammen på denne måde.

Det er uden betydning for nævnets vurdering af dette spørgsmål, at DR baserer 1/3-modellen på Kantar Gallups lytter- og seertal for flow-kanaler, der ikke skelner mellem lytning/sening i husstande, der modtager DR's kanaler direkte, og husstande, der modtager DR's kanaler via en distributør, herunder (i) at Kantar Gallup ikke måler lytter- og seertal for flow-kanaler separat for henholdsvis direkte modtagelse af flow-kanaler hos individuelle husstande ved hjælp af egen antenne, og modtagelse af flow-kanaler via distributører (fx ved køb af en "tv-pakke"), (ii) at DR ikke selv foretager lytter- og seermålinger for flow-kanaler, (iii) at der på området for flow-kanaler er en mangeårig, indbyrdes forbundet aftale- og nævnspraksis vedrørende retransmissionstariffernes størrelse og beregning, (iv) at nævnet ikke skal tage stilling til retransmissionstariffer under denne sag, idet Kodas vilkår ikke omfatter rettigheder til retransmission, jf. bilag 116, (v) at de faktiske forhold på on demand-området adskiller sig fra de faktiske forhold på flow-området, idet antal streamede musikminutter og faktiske lytter-/seertal vedrørende dr.dk kan og bør opgøres separat for den tilrådighedsstillelse, DR selv foretager, og den selvstændige tilrådighedsstillelse, tredjemand måtte foretage, og (vi) at aftale- og nævnspraksis på on demand-området adskiller sig fra aftale- og nævnspraksis på flow-området, idet der på on demand-området ikke foreligger en mangeårig, indbyrdes forbundet aftale- og nævnspraksis vedrørende prissætning af tredjemands selvstændige videreudnyttelse af DR's programindhold.

Vedr. vilkår 2.8

Vilkår 2.8 bør præciseres som angivet i DR's påstande, fordi vilkåret giver Koda en potentiel ret til at opkræve dobbelt vederlag for den samme udnyttelse, og fordi DR's retsstilling bør være klart angivet, såfremt Koda måtte kunne udnytte denne ret og måtte vælge at gøre det. Det gøres herunder gældende, at Koda forbeholder sig at opkræve et særskilt vederlag fra tredjemand for udnyttelser, der omfattes af den tilladelse, DR får i henhold til vilkår 2.8, og at DR bør sikres retten til at genforhandle det vederlag, DR skal betale til Koda i henhold til bilag 116, såfremt Koda beslutter at opkræve særskilt vederlag fra tredjemand i de nævnte situationer, og opnår et sådant yderligere vederlag.

Vedr. vilkåret "Ændring af datagrundlag for beregning af Musikprocenten"

Vilkåret "Ændring af datagrundlag for beregning af Musikprocenten" i underbilag E til Bilag 116 bør ikke påtvinges DR. Det gøres herunder gældende, 1) at det ikke er et urimeligt vilkår for Koda at skulle acceptere domstolsbehandling af tvister, 2) at vilkåret i underbilag E tilsigter at påtvinge DR voldgiftsbehandling af en udvalgt tvist af betydning for vederlagsfastsættelsen efter de endeligt fastsatte vilkår, 3) at det er urimeligt at påtvinge DR voldgiftsbehandling og fratage DR domstolsbehandling med de sædvanlige retssikkerhedsgarantier, og 4) at parterne i bilag 116, vilkår 6.3, som der er enighed om, endvidere har etableret en konfliktløsningsmodel, der også vil finde anvendelse på de musikprocent-tvister, Koda adresserer i underbilag E.

Ophavsretslicensnævnets begrundelse og resultat

Indledning – sagens temaer og parternes hovedsynspunkter

Hovedspørgsmålet i sagen er, hvilken vederlagsmodel eller -metode, der skal anvendes ved fastsættelsen af det vederlag, som DR fra den 1. januar 2015 og fremefter skal betale til Koda for den offentlige fremførelse af det repertoire af ophavsretligt beskyttet musik, som Koda forvalter. I den forbindelse er et af spørgsmålene, hvorvidt on demand-brug af DR-indhold skal indgå ved opgørelsen af den musikprocent, som anvendes til at beregne vederlaget til Koda. Herudover er parterne uenige om nogle af de øvrige vilkår, der skal gælde mht. opgørelsen af vederlaget og for DR's brug af rettigheder, som Koda forvalter. Som et hovedstandpunkt har DR gjort gældende, at DR på grund af sine public service-

forpligtelser og finansieringsform indtager en særstilling, der indebærer, at Koda ikke er berettiget til at anvende den vederlagsmodel, som anvendes i forhold til private tv- og radiokanaler. Dette er et spørgsmål, som Ophavsretslicensnævnet ikke i tidligere sager har været forelagt.

Parterne er enige om, at mængden af beskyttet Koda-musik i DR's kanaler og på DR's platforme ("musikminutter" eller "musikprocent"), den faktiske lytning til DR's kanaler og platforme ("faktisk konsumtion") samt DR's indtægter ("licensindtægter") er de primære faktorer, som bør være afgørende for vederlagets størrelse. Derimod er de uenige om, hvorvidt musikminutter eller musikprocent bør anvendes, og hvordan udviklingen i vederlagskriterierne skal vægtes i forhold til hinanden, herunder om en procentmodel kan anvendes til at beregne et rimeligt vederlag.

Koda har i første række anført, at der skal anvendes en indtægtsbestemt model, hvorefter DR skal betale et vederlag, der fremkommer således: DR's indtægter (dvs. licensindtægter med fradrag for indtægter, der ikke relaterer sig til DR's udsendelsesvirksomhed) x DR's musikforbrug (en samlet musikprocent for hele DR's programvirksomhed) x 7,75 % (jf. Ophavsretslicensnævnets tariffer i sagerne 82, 93 og 106).

Koda har bl.a. anført, at Kodas indtægtsbestemte model afspejler værdi (indtægter), proportion (musikforbruget) og rimelighed (Ophavsretslicensnævnets tariffer).

DR har heroverfor i første række anført, at vederlaget bør fastsættes på baggrund af en model (den såkaldte 1/3-model), hvorefter vederlaget for f.eks. 2020 beregnes således: 2019 vederlag x reguleringsprocent + 2/3 indeksudvikling, idet reguleringsprocenten udgøres af summen af følgende tal: (i) 1/3 af udviklingen i mængden af udsendte musikværker på DR's tv- og radiokanaler fra 2019-2020 opgjort i procent (reguleringsfaktor "musiksendetid), (ii) 1/3 af udviklingen i den faktiske lytning og sening af DR's tv- og radiokanaler fra 2019-2020 opgjort i procent (reguleringsfaktor "faktisk konsumtion) og (iii) 1/3 af udviklingen i DR's licensindtægter fra 2019-2020 opgjort i procent (reguleringsfaktor "licensindtægter). Indeksudvikling er udviklingen i forbrugerprisindekset fra 2018 til 2019.

DR har bl.a. anført, at 1/3-modellen er i overensstemmelse med parternes mangeårige praksis, fordi den medfører en regulering af det forrige års aftalte vederlag (og starter med en regulering af det årsvederlag, der senest blev forhandlet på plads), ligesom modellen efter DR's opfattelse er baseret på de (primære) vederlagskriterier, som er identificeret i parternes 2006-aftale.

Begge parter har nedlagt subsidiære påstande, som bl.a. indeholder forskellige varianter af henholdsvis den indtægtsbestemte model og 1/3-modellen.

Den retlige ramme for Ophavsretslicensnævnets afgørelse

Det fremgår af ophavsretslovens § 75a, stk. 3, at Ophavsretslicensnævnet på begæring kan fastsætte vilkårene for fremførelsen af musikværker, hvis en organisation, der er godkendt til at forvalte ophavsrettigheder, stiller urimelige vilkår for at meddele tilladelse til offentlig fremførelse.

Efter § 75a, stk. 3, vil Ophavsretslicensnævnets afgørelse bestå af to led. Første led omfatter en prøvelse af og dermed stillingtagen til, om den pågældende organisation har stillet urimelige vilkår for at meddele offentlig tilladelse til fremførelse. Efter forarbejderne til bestemmelsen bør rimelighedsbedømmelsen foretages ud fra en samlet vurdering af den konkrete sags omstændigheder, idet der ved afgørelsen bl.a. bør lægges vægt på almene samfundsmæssige hensyn samt konkurrenceretlige hensyn, herunder princippet om ikke-diskriminering. Andet led bliver aktuelt, hvis det bedømmes, at de stillede vilkår er urimelige. I givet fald skal nævnet fastsætte vilkårene for fremførelsen således, at de ikke er urimelige.

Det følger af det anførte, at nævnet først skal tage stilling til, om de vilkår, Koda stiller over for DR for at meddele tilladelse til offentlig fremførelse af musikværker omfattet af Koda's repertoire, er urimelige. Hvis nævnet finder, at de vilkår (eller dele heraf), som Koda stiller, er urimelige, har nævnet kompetence til at fastsætte de ændringer, der er påkrævet for at fjerne urimeligheden.

Anvendelse af en indtægtsbestemt vederlagsmodel i forhold til DR

Ophavsretslicensnævnet finder, at udgangspunktet ved værdiansættelsen af brugen af Kodas rettigheder er den værdi, som uafhængige brugere af rettighederne, herunder senere omsætningsled, er villige til at betale for brugen af rettighederne.

Da der ikke findes et frit marked for brug af Kodas rettigheder, er det nærliggende at tage afsæt i den betaling (indtægt), som Kodas aftalepart modtager i forbindelse med sin brug af rettighederne. I tilfælde, hvor brugen af rettighederne indgår i radio- eller tv-udsendelsesvirksomhed, må der anvendes en metode til ansættelse af værdien, som bl.a. tager højde for omfanget af brugen af rettighederne.

I kendelse afsagt den 11. juli 2007 (sag 100, Talpa Radio) fastslog Ophavsretslicensnævnet, at der på området for kommerciel radio kunne anvendes en indtægtsbestemt vederlagsmodel med en musikprocent. I nævnets kendelse af 26. juni 2008 i sagen Koda mod TV2 (sag 106) tiltrådte nævnet, at Koda anvendte en indtægtsbestemt (omsætningsbestemt) vederlagsmodel med brug af musikprocenter. Nævnet bemærkede i den forbindelse bl.a., at en kommerciel tv-stations omsætning er et mål for værdien af tv-udsendelserne, i hvilke musikken – set under ét – udgør et ikke uvæsentligt element, og at det måtte antages, at omsætningen samtidig i et vist omfang afspejler den faktiske sening. Selv om der ikke program for program var nogen direkte sammenhæng mellem indtægter og musikanvendelse, fandt nævnet ikke grundlag for at fastslå, at Kodas krav om anvendelse af en omsætningsbestemt tarif var urimeligt eller i strid med konkurrenceretlige regler. Den omstændighed, at aftalen fra 2006 mellem Koda og DR ikke byggede på samme vederlagsmodel (men indeholdt et årligt sumbeløb for tv, radio og andre aktiviteter) kunne ifølge nævnet ikke føre til en anden vurdering. Nævnet lagde herved bl.a. vægt på, at DR adskilte sig fra de kommercielle tv-stationer ved udelukkende at være finansieret gennem licensindtægter. Det forhold, at der også påhvilede TV2 betydelige public service-forpligtelser, tillagde nævnet mindre betydning i lyset af finansieringsformen.

DR's virksomhed har frem til 1. januar 2019 primært været finansieret gennem DR's andel af licensafgifterne. Fra 1. januar 2019-2022 ændres finansieringen gradvist fra at være licensbaseret til at være skattefinansieret.

Ophavsretslicensnævnet finder, at anvendelse af en indtægtsbestemt vederlagsmodel ikke er udelukket allerede som følge af DR's finansieringsform, idet det afgørende er, om de indtægter, som DR oppebærer, når der ses bort fra indtægter, som DR modtager vedrørende omkostninger, som ikke knytter sig til udsendelsesvirksomheden, og når der anvendes en model, som tager højde for omfanget af brugen af rettighederne, med rimelighed kan siges at afspejle værdien af brugen af Kodas rettigheder. Det bemærkes i denne forbindelse, at sag 106 ikke

angik Koda's valg af vederlagsmodel i forhold til DR, og at nævnet således ikke havde anledning til at forholde sig hertil i den sammenhæng.

Det må lægges til grund, at størstedelen af de omkostninger, som DR afholder, knytter sig til DR's udsendelsesvirksomhed, herunder produktion og indkøb af programmer, og at omfanget af udsendelsesvirksomheden er nært afhængig af de indtægter, DR oppebærer. Hvis DR tilføres yderligere midler, vil dette typisk blive ledsaget af krav om yderligere udsendelser, mens færre indtægter må antages at føre til reduceret produktion og indkøb af programmer. De midler, som DR modtager til finansiering af sin udsendelsesvirksomhed, kan således ses som den "pris", som det danske samfund sætter på udsendelsesvirksomheden. Forudsat, at det kan fastlægges, hvor stor en relativ andel af ophavsretligt beskyttet musik, der indgår i den samlede sendetid, må der antages at være en sammenhæng mellem DR's indtægter relateret til udsendelsesvirksomheden og antallet af musikminutter.

Det ændrer ikke på det anførte, at der påhviler DR betydelige public service-forpligtelser, hvilket i øvrigt er et forhold, som Kodas vederlagsmodel efter nævnets opfattelse tager højde for, jf. nedenfor.

DR kan på denne baggrund ikke antages at indtage en særstilling med hensyn til betaling af vederlag til Koda sammenlignet med de reklame- eller abonnementsfinansierede radio- og tv-stationer på det danske marked.

Nævnet er opmærksom på, at Koda og DR, som frem til 2006 havde anvendt aftaler med en vederlagsfastsættelse, der var udtrykt som en procentdel af indtægterne, i aftalen indgået i 2006 valgte at fastsætte vederlaget for den 4-årige aftaleperiode som årlige klumpsums-beløb, og at parterne ved aftalen indgået i 2010 midlertidigt forlængede 2006-aftalen for 2010, ligesom de også i den aftale, som de indgik i 2012, anvendte en aftale med årlige klumpsums-vederlag. Dette kan imidlertid efter nævnets opfattelse ikke ændre på bedømmelsen i nærværende sag. Det bemærkes herved, at klumpsums-løsningen efter det oplyste var resultatet af, at parterne over en årrække ikke kunne opnå enighed om en anden løsning, og parternes aftalehistorik kan derfor ikke være afgørende ved bedømmelsen af tvisten i denne sag.

Nævnet har noteret sig, at de aftaler om brug af musik i tv og radio i Danmark,

som Koda har indgået med andre end DR, indeholder vilkår om indtægtsbestemt vederlag, og at indtægtsbestemte vederlagsformer er almindeligt anvendt i forbindelse med public service-medier i Europa, herunder i Tyskland.

På den ovenstående baggrund finder nævnet, at der ikke holdepunkter for at afvise brugen af en indtægtsbestemt vederlagsmodel i forhold til DR som værende urimelig i henhold til ophavsretslovens § 75a, stk. 3.

Nævnets bemærkninger vedrørende Kodas indtægtsbestemte vederlagsmodel

Med hensyn til den konkrete vederlagsmodel, som Koda har påstået anvendt, finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte den anvendte vederlagsfaktor på 0,0775 % og de forudsætninger, der ligger til grund for denne, som urimelig, ligesom nævnet ikke finder grundlag for at tilsidesætte Kodas metode til beregning af den samlede musikprocent, jf. vilkår 3.2 i bilag 116 (2). Mht. on demand-brug af DR-indhold henvises til bemærkningerne nedenfor.

Nævnet tiltræder herefter, at det vederlag, som DR skal betale til Koda, fastsættes i overensstemmelse med vilkår 3.2. i bilag 116 (2).

Nævnet har noteret sig, at DR ikke er uenig i indholdet af underbilag D til vilkår 3.3 i bilag 116 (2) om beregningen af DR's musikprocent, hvis det antages, at Kodas vederlagsmodel finder anvendelse.

Parterne er derimod uenige om, hvorvidt on demand-brug af DR-indhold, herunder tredjemands videreudnyttelse af indholdet, skal indgå ved opgørelsen af den musikprocent, der anvendes til at beregne det vederlag, som DR skal betale til Koda, jf. underbilag E til vilkår 3.4 i bilag 116 (2). Koda har foreslået, at on demand-aktiviteterne inddrages ved vederlagsberegningen fra og med kalenderåret 2020. DR har heroverfor anført bl.a., at tredjemænd, der videreudnytter indholdet på dr.dk, selv skal indgå aftale med Koda om tilladelse til at tilgængeliggøre de beskyttede værker, der tilrådighedsstilles via dr.dk., og at det i disse tilfælde ikke er DR, der foretager den pågældende tilrådighedsstillelse. Det er således urimeligt at kræve tredjemænds lytter- og seertal inkluderet ved beregningen af DR's vederlag samtidig med, at Koda oppebærer vederlag fra de pågældende tredjemænd.

Ophavsretslicensnævnet finder, at on demand-brug ikke principielt adskiller sig

fra anden brug og derfor bør inddrages i beregningen af vederlaget til Koda i overensstemmelse med den praksis, der har været fulgt på radio/tv-området, og at denne brug derfor skal indgå i beregningsgrundlaget. Det ændrer ikke på dette, at tredjemand, der videreudnytter indholdet på dr.dk., også skal klarere og betale for brugen af Kodas rettigheder.

Mht. beregningen af DR's indtægter er det i vilkår 3.1 i bilag 116 (2) bestemt, at samtlige DR's årlige indtægter skal indgå i beregningsgrundlaget med de undtagelser, der fremgår af bestemmelsen samt det tilhørende underbilag B. Der er endvidere fradrag for omkostningerne i underbilag C. Parterne er uenige om, hvilke poster der skal ske fradrag for.

DR har bl.a. ønsket fradrag for omkostninger vedrørende regionale forpligtelser. Omkostningerne, der er i størrelsesordenen 180 mio. kr. årligt, omfatter udgifter til 9 lokale distrikter, som giver DR en lokal tilstedeværelse. Nævnet lægger til grund, at posten i det væsentlige angår nyhedsudsendelser, som efter nævnets opfattelse er en del af DR's almindelige udsendelsesvirksomhed. Nævnet finder derfor, at der ikke er grundlag for at fradrage disse omkostninger.

DR har endvidere ønsket fradrag for omkostninger vedrørende produktioner til sociale medier. Efter nævnets opfattelse er der tale om en aktivitet, der knytter sig til og i vidt omfang medvirker til at markedsføre DR's udsendelser, og omkostningerne kan derfor ikke fratrækkes.

Under posten "Licensopkrævning" i underbilag C har Koda for 2015 fradraget 8 mio. kr. ud af de i alt 48 mio. kr., som omkostningen andrager. De 8 mio. kr. angår opkrævning på vegne af andre end DR. De omkostninger, som DR opkræver på egne vegne, er efter nævnets opfattelse en del af DR's almindelige drift, og der skal derfor ikke ske fradrag for yderligere vedrørende dette punkt.

Mht. posten "Medieforskning" i underbilag C har Koda givet fradrag for 50 % af omkostningerne. Nævnet har ikke grundlag for at tilsidesætte Kodas vurdering mht. størrelsen af dette fradrag, idet det også er nævnets vurdering, at forskningen dels angår DR's almindelige drift, dels knytter sig til de særlige forskningsforpligtelser, som DR må antages at være undergivet.

Posten "Dialog med danskerne" i underbilag C er der givet 50 % fradrag for ud fra den betragtning, at DR har særlige forpligtelser mht. kommunikation med den

danske befolkning, men at en del af omkostningerne må antages at vedrøre den kommunikation, som DR på linje med andre tilsvarende virksomheder har med sine brugere. Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte det skøn, som Koda har foretaget vedrørende denne post.

Nævnet kan herefter tiltræde vilkår 3.1 i bilag 116 (2) og det tilhørende underbilag C.

Det er oplyst, at det vederlag, DR skal betale til Koda, vil stige fra 102.542.688 kr. i 2014 til 126.265.510 kr. i 2015, hvis Kodas principale påstand tages til følge.

Nævnet har endvidere noteret sig, at Koda har foreslået en optrappingsordning, hvorefter vederlag, der fastsættes i henhold til bl.a. Kodas principale påstand, for så vidt angår et mervederlag i forhold til vederlaget for 2014 træder i kraft med 20 % for 2015, med 40 % for 2016, med 60 % for 2017, med 80 % for 2018 og herefter fuldt ud.

Anvendelse af Kodas indtægtsbestemte vederlagsmodel i forhold til DR harmonerer efter nævnets opfattelse med kravet om, at Kodas licensbetingelser skal være baseret på objektive og ikke-diskriminerende kriterier, jf. ophavsretslovens § 52 a, stk. 2. Nævnet finder endvidere, at der ikke er holdepunkter for at antage, at modellen fører til betaling af et urimeligt vederlag til Koda eller er i strid med konkurrenceretlige regler. Samlet set finder nævnet herefter, at Kodas vederlagsvilkår ikke er urimelige, jf. ophavsretslovens § 75a, stk. 3.

Nævnets bemærkninger vedrørende Kodas øvrige vilkår

Parterne er bl.a. uenige mht. vilkår 1.9 i bilag 116 (2). DR har bl.a. anført, at vilkåret er urimeligt, fordi det læst i sammenhæng med litra f) i underbilag E tilsigter at give Koda ret til at inkludere lytter- og seertal fra tredjemands selvstændige tilrådighedsstillelse af indholdet af dr.dk, når Koda opgør vederlagsprocenten. Som anført ovenfor, finder nævnet, at on demand-brug ikke principielt adskiller sig fra anden brug og derfor bør inddrages i beregningen af vederlaget til Koda i overensstemmelse med den praksis, der har været fulgt på radio/tv-området. Derimod falder det uden for nævnets kompetence at træffe afgørelse mht. vilkår for eksemplarfremsstilling og dermed den del af vilkår 1.9, som angår dette.

Koda har oplyst, at man har noteret sig DR's forbehold mht. vilkår 2.8, og at der derfor ikke længere er en tvist om dette vilkår. Nævnet har herefter ikke anledning til at tage stilling hertil.

Ifølge teksten under overskriften "Ændring af datagrundlag for beregning af musikprocenter" i underbilag E skal tvister om datasæt afgøres ved voldgift. Efter ophavsretslovens § 75a, stk. 3, træffer Ophavsretslicensnævnet afgørelse om, hvorvidt der er stillet urimelige vilkår for offentlig fremførelse af beskyttede musikværker. Nævnets afgørelse kan indbringes for domstolene. På den baggrund finder nævnet, at det falder uden for nævnets kompetence at pålægge DR et vilkår, der afskærer DR fra at indbringe tvister for domstolene.

Nævnets konklusion

Nævnet tager Kodas principale påstand til følge med de ændringer, der er anført nedenfor.

Thi bestemmes

DR skal at anerkende, at DR fra den 1. januar 2015 skulle betale Koda et vederlag for brug af Kodas repertoire i forbindelse med offentlig fremførelse i tv, radio og over internettet fastsat som 3,89 % af DR's indtægter med fradrag af sådanne indtægter, som medgår til dækning af omkostninger til opfyldelse af DR's særlige public service-forpligtelser, og som ikke vedrører almindelig udsendelsesvirksomhed, og i øvrigt på de i bilag 116 (2) med underbilag A-E angivne vilkår, idet det dog bemærkes, (i) at det anførte ikke gælder den del af vilkår 1.9, der angår eksemplarfremsstilling, og den tekst, der er anført under overskriften "Ændring af datagrundlag for beregning af musikprocenter" i underbilag E, (ii) at on demand-aktiviteter først inddrages ved vederlagsberegningen fra og med kalenderåret 2020, og at (iii) vilkår 2.8 i det hele er uden præjudice for nogen af parterne i relation til parternes opfattelse af den juridiske rækkevidde af udsendelsesbegrebet i ophavsretsloven, herunder hvilken udnyttelse af Kodas repertoire der vil være omfattet af et vederlag baseret på Kodas vilkårsbilag. DR's betaling til Koda omfatter DR's tilrådighedsstillelse via DR's egne apps, og såfremt denne udnyttelse ikke måtte kunne klareres af DR, tager DR forbehold om at kræve allerede betalt vederlag til Koda tilbagebetalt samt forbehold om at kræve vederlag, der skal betales for fremtiden, reduceret.

DR's pligt til at betale et mervederlag i forhold til vederlaget for 2014 træder i kraft med 20 % for 2015, med 40 % for 2016, med 60 % for 2017, med 80 % for 2018 og herefter fuldt ud.

Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

I medfør af § 4 i bekendtgørelse nr. 25 af 14. januar 2004 om Ophavsretslicensnævnet bestemmes, at Koda skal betale halvdelen af udgifterne ved nævnets behandling af sagen, mens DR skal betale den anden halvdel.

Jan Schans Christensen

Vibeke Borberg

Asger Heine Jensen

Bilag til kendelsen:

Vilkår for brug af musik i DR's virksomhed, bilag 116 (2) med underbilag A-E.

Vilkår for brug af musik i DR's virksomhed, bilag 96.

Vidneerklæringer afgivet af Kaare Struve, Jacob Graff Hedebrink, Martin Gormsen, Niels Bak, Anders Lassen, Maria Rørbye Rønn, Lars Fredenslund Høgsberg, Dennis Christensen, Christian Johansen og Caroline Reiler.

Vilkår for brug af musik i DR's virksomhed

BILAG

1/6 (2)

ERIK NYBORG

1. TILLADELSENS OMFANG

- 1.1. Koda giver på de vilkår, som er fastsat i det følgende, DR en ikke-eksklusiv tilladelse til at anvende det af Koda til enhver tid forvaltede danske og udenlandske repertoire af beskyttede musikværker i DR's virksomhed som nærmere angivet nedenfor. Tilladelsen omfatter enhver form for musik, herunder baggrundsmusik i film- og tv-programmer, fonogrammusik, musikvideoer, livemusik, musik i reklamer og jingler.
- 1.2. Koda friholder DR for ethvert krav, der måtte opstå fra tredjemand for offentlig fremførelse af musikværker tilhørende Kodas repertoire og omfattet af nærværende tilladelse. Parterne er enige om i videst muligt omfang at tillægge aftalen aftalelicensvirkning.
- 1.3. TV
Tilladelsen omfatter primær jordbåren udsendelse i DTT-nettet af 6 tv-kanaler p.t. formaterne DR 1, DR 2, DR 3, DR K, DR Ultra og DR Ramasjang.
- 1.4. FM-radio
Tilladelsen omfatter primær jordbåren FM-udsendelse af 3 radiokanaler p.t. formaterne P1/P2, P3 og P4 (bestående af 10 regionale radioer). Tilladelsen omfatter endvidere udsendelse af et radioformat på enten mellem- og langbølge.
- 1.5. DAB (digital audio broadcasting)
Tilladelsen omfatter landsdækkende digital udsendelse på DAB-sendenettet af 9 radiokanaler, hvoraf fire formater er hel eller delvis simulcasting af FM-formater (p.t. P1, P2, P3, P4) og fem formater kun udsendes på DAB og Internet (p.t. P5, P6 Beat, P7 Mix, P8 Jazz, DR Nyheder).
- 1.6. Simulcasting og lukning af jordbårne formater
Tilladelsen omfatter supplerende online simulcasting af de i nærværende pkt. 1 angivne tv- og radioformater. Ved simulcasting forstås DR's egen udsendelse, der finder sted med henblik på, at individuelle personer kan tilgå det simulcastede signal via www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps. Tilladelsen omfatter slukning af terrestrisk udsendte radio- eller tv-formater og overførsel af disse til lineær eller on demand online udsendelse.

Tilladelsen omfatter endvidere webcasting af radio- og tv-programmer i midlertidige perioder som supplement til udsendelser på DRs flowkanaler. Denne tilladelse omfatter supplerende udsendelse via webcasting af direkte transmitterede sportsbegivenheder eller særlige nyhedsbegivenheder, som DR af kapacitetsmæssige årsager ikke kan sende direkte på de eksisterende flowkanaler. Der kan for en enkelt begivenhed ikke sendes midlertidigt mere end 21 dage.

1.7. On demand tilrådighedsstillelse af rene musikværker

Tilladelsen omfatter on demand streaming af rene musikværker på www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, forudsat det ikke sker på systematisk vis eller i øvrigt på en måde,

som har karakter af eller ligheder med en kommerciel musiktjeneste. Tilladelsen omfatter download af rene musikværker fra dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, når musikværkerne indgår i en redaktionel relevant kontekst (som f.eks. at være blevet debatteret i et radioprogram sammen med kunstneren, indspillet i DR's studier i forbindelse med interview af kunstneren og lign.), og når der foreligger forudgående skriftligt samtykke fra den pågældende komponist, sangskriver og evt. musikforlag.

1.8. On Demand tilrådighedsstillelse af tv- og radioproduktioner

Tilladelsen omfatter on demand tilrådighedsstillelse i streamingformat af tv- og radioproduktioner via www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider eller DR's egne apps. Tilrådighedsstillelse af biografaktuelle spillefilm og systematisk tilrådighedsstillelse af spillefilm/serier, som kan sidestilles med eller har karakter af kommercielle video on demand tjenester, er ikke omfattet. Tilrådighedsstillelse af DR-egenproduktioner og andre public service-udbyderes egenproduktioner anses ikke for at have en sådan systematisk karakter. Tilladelsen omfatter midlertidigt download af tv- og radioproduktioner således, at brugerne kan have adgang til DR's indhold, selvom brugerne midlertidigt er uden internetforbindelse (offline mode). Tilladelsen til midlertidigt download er fra 31. december 2020 begrænset til 30 dage for hvert midlertidigt download.

1.9. Tilrådighedsstillelse via tredjemand

Tilladelsen omfatter DR's egen eksemplarfremsstilling og egen fremførelse af radio- og tv-programmer m.v. i henhold til pkt. 1.3-1.8 med henblik modtagelse på det danske territorium, hvad enten der er tale om direkte modtagelse eller modtagelse via tredjemand, herunder tv-distributører og andre platforme (fx apps), og uanset at tredjemand forudsættes selv at klarere rettigheder for egen udnyttelse af DR indhold.

1.10. Ringetoner

Tilladelsen omfatter download af op til 100.000 ringetoner årligt fra dr.dk eller andre af DR's egne hjemmesider. For download af ringetoner herudover betaler DR særskilt vederlag efter Kodas til enhver tid gældende tarif.

1.11. Anden offentlig fremførelse

Tilladelsen omfatter følgende offentligt tilgængelige arrangementer (i) i udsendelsesøjemed (herunder online, inkl. on demand), (ii) uden entrébetaling:

1. Arrangementer arrangeret af DR alene i DR's egne lokaler.
2. Arrangementer arrangeret af DR alene uden for DR's egne lokaler, med et publikum op til 550 personer.
3. Arrangementer arrangeret af DR i samarbejde med en ekstern producent i DR's egne lokaler
4. Arrangementer arrangeret af DR i samarbejde med en ekstern producent uden for DR's egne lokaler, med et publikum op til 550 personer.

Hvis DR transmitterer fra et offentligt tilgængeligt arrangement, der ikke er omfattet punkt 1-4, er parterne enige om, at fremførelsen af musikværker for det tilstedeværende publikum skal klareres med Koda af den pågældende arrangør, med mindre DR er medarrangør, og at udsendelse og/eller tilgængeliggørelse af de fremførte musikværker via DRs transmission fra begivenheden i radio, tv

og/eller via DRs on demand-platforme vil være klareret med Koda i henhold til tilladelserne i de øvrige vilkår i denne aftale.

Tilladelsen omfatter endvidere offentlig fremførelse af musikværker i form af baggrundsmusik i offentligt tilgængelige venteområder, i telefonlinjer og i elevatorer.

Tilladelsen efter pkt. 1.11 træder i kraft den 1. januar 2019.

1.12. DR's tilgængeligheds tjenester

Tilladelsen omfatter inden for rammerne af nærværende pkt. terrestrisk og online udsendelse (herunder on demand) af DR1-Syn, DR2-Syn, DR3 Syn, højtlesning af undertekster, tegnsprogstolkning og nyhedsformidling i letlæseligt sprog.

1.13. DR har adgang til eksemplar fremstilling indenfor rammerne af ophavsretslovens § 31. DR har herudover adgang til eksemplar fremstilling på egne servere, der er nødvendig for at DR kan stille programmer til rådighed online for brugerne. Som vederlag for disse rettigheder betaler DR et årligt vederlag på kr. 2.900.000 i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019. Vederlaget er skønsmæssigt fastsat og uden præjudice, idet Koda ikke kender omfanget af DR's online aktiviteter.

2. TILLADELSENS BEGRÆNSNINGER

- 2.1. Tilladelsen omfatter kun det danske territorium (inklusive satellit udsendelse rettet mod Grønland og Færøerne).
- 2.2. Tilladelsen omfatter ikke sangtekster, noder i grafisk form og musikdramatiske værker, når disse udsendes eller gøres tilgængelige som sådan, samt synkroniseringsrettigheder eller ideelle rettigheder efter Ophavsretslovens § 3.
- 2.3. Tilladelsen omfatter ikke udsendelse eller andre former for tilgængeliggørelse, som sker mod brugerbetaling, f.eks. i form af abonnementsbetaling eller pay per view.
- 2.4. Tilladelsen omfatter, udover hvad der følger af pkt. 1.7, ikke download eller midlertidig download (offline mode) af musikværker, herunder ikke som baggrundsmusik i audiovisuelle produktioner, jf. dog pkt. 1.8. Tilladelsen til anvendelse af musik on demand i form af streaming og download forudsætter endvidere, at udbuddet af indhold sker på en måde, hvor det ikke er hensigten, at de enkelte brugere erhverver permanente eksemplarer på deres computer, tablet, mobiltelefon eller andre enheder (ringetoner undtaget).
- 2.5. Tilladelsen gælder alene, hvor DR fremstår som den endelige udbyder, og ikke hvor udbud sker gennem tredjemand, som over for brugerne fremstår som udbyder.

Tilladelsen omfatter DR's brug af Kodas repertoire på Facebook, Twitter, YouTube, Snapchat og Instagram i overensstemmelse med aftalen "Samarbejdsaftale om brug af klip i sociale medier af 11. maj 2015, med tillæg af 2. juni 2017, som DR har indgået med andre rettighedshavere. Dette aftalepunkt kan opsiges med samme varsel som i Samarbejdsaftalen.

- 2.6. Tilladelsen omfatter ikke DR's digital tjeneste dr.dk/skole (DR's Interaktive Læringsunivers), som licenseres via Copydan AVU Medier.
- 2.7. Retten til simulcasting omfatter ikke situationer, hvor signalerne (uanset den anvendte teknik) bliver en del af tv-pakker, der direkte eller indirekte fordrer abonnement.
- 2.8. I relation til DR's egne apps tilgængeliggjort via app stores såsom Apple App Store, Android Market, Apple TV, Google Play og Smart TV (App udbyderen), forbeholder Koda sig ret til at kræve vederlag direkte fra indehaverne af disse tredjepartsplatforme. Koda vil ikke fremme et sådant vederlagskrav, førend dette har været drøftet med DR. Der er med tilladelsen til egne apps ikke taget stilling til app-udbyderens ansvar for tilgængeliggørelse af indholdet i DR's apps, og tilladelsen er uden præjudice i enhver henseende.
- 2.9. Tilladelsen omfatter ikke andre udnyttelsesformer eller formater end udtrykkeligt nævnt ovenfor, ligesom tilladelsen i intet tilfælde omfatter handlinger, som foretages af andre end DR, herunder men ikke begrænset til andres distribution eller retransmission af DR's formater, linking, brug af tjenesten til kommercielle formål eller visning hos brugerne (f.eks. offentlig fremførelse i butikslokaler m.v.). On demand brug eller distribution via tv-distributører, herunder en spejling af DR TV (uanset den anvendte teknik), er ikke omfattet af tilladelsen. Vederlaget er baseret på en forudsætning om, at Kodas repertoire alene anvendes af DR i forbindelse med dennes egen virksomhed, idet der ved fastsættelse af vederlagets størrelse f.eks. ikke er taget hensyn til brug af Koda repertoire via linking til eller tredjemandsdistribution af DR's formater.
- 2.10. Koda kan til hver en tid på vegne af en ophavsmand eller dennes musikforlag nedlægge forbud mod brug af konkret angivne værker tilhørende Kodas repertoire.
- 2.11. Aftalen omfatter ikke det søgbare arkiv (Bonanza).

3. VEDERLAG

- 3.1. DR betaler et årligt vederlag til Koda, der opgøres som en procentdel (vederlagsprocenten) af DR's samlede årlige indtægter (beregningsgrundlaget). I beregningsgrundlaget indgår samtlige af DR's licensindtægter og indtægter fra offentlig finansiering, herunder det årlige licensprovenu og andre for DR's programvirksomhed relevante tilskud og licenstilskud, samt andre indtægter af enhver art forbundet med DR's programvirksomhed, herunder sponsorbidrag, barterindtægter, abonnementsindtægter fra f.eks. kabel- og satellitoperatører (dog undtaget DR's kabelvederlag fra Copydan/UBOD og tilsvarende indtægter fra andre lande) og bruttoindtægter fra overtaksering ved telefontjenester, uanset om indtægterne oppebæres af DR selv eller tredjemand, dog således at parterne er enige om, at andelen til teleselskaber og eventuelle eksterne tekniske operatører kan fraregnes, når bruttoindtægten for overtakserede telefontjenester opgøres. I indtægterne indgår ikke indtægter ved salg af produktioner eller rettigheder til tredjemand, indtægter fra merchandising, finansielle indtægter eller indtægter fra eller licenstilskud til anden offentlig fremførelse (koncerter mv.) med mindre sådanne tilskud anvendes til at finansiere arrangementer, der er omfattet af pkt. 1.10. Indtægter, der efter dette pkt. 3.1 ikke indgår i beregningsgrundlaget,

er oplyst i bilag B. DR har endvidere fradrag for omkostningerne anført i bilag C. For kalenderårene 2015-2018 opgøres værdien af fradraget som anført i bilag C. For efterfølgende år opgøres omkostningerne med udgangspunkt i et oplæg fra DR. Såfremt Koda ikke kan godkende oplægget, kan Koda kræve opgørelse gennemgået af en ekstern revisor. Pkt. 6.3.1 gælder tilsvarende i forhold til omkostninger til revisionen.

3.2. Vederlagsprocenten fastsættes som 7,75 % multipliceret med en "samlet musikprocent", jf. eksemplet i bilag A. Ved musikprocenten forstås den relative andel af ophavsretligt beskyttet musik i den rapporterede sendeflade. Det enkelte radio- eller tv-formats musikprocent udregnes i overensstemmelse med Bilag D. Den samlede musikprocent beregnes efter følgende metode:

- a) der udregnes en "vægtet musikprocent" for tv og for radio som summen af musikprocenterne for hvert tv-, henholdsvis radioformat multipliceret med det pågældende formats interne DR andel af de samlede tv-, henholdsvis radioformatters lytter- og seertal ifølge Kantar Gallup,
- b) på baggrund af DR's årlige public service-redegørelse til Kulturministeriet opgøres den procentandel af udgifter, der samlet henføres til tv, henholdsvis radio, og
- c) den samlede musikprocent findes ved at vægte de under pkt. a) beregnede musikprocenter for tv og radio med den under pkt. b) beregnede fordeling af udgifter på tv og radio.

3.3. Opgørelse af musikprocenten

Musikprocenten opgøres af Koda i henhold til bilag D.

3.4. Musikprocent og vederlagsberegning for online sening/lytning

Fra 2019 og frem indgår online sening og lytning i musikprocenten og vederlagsberegningen som anført i Bilag E.

3.5. Administration af ikke-medlemmer

For Koda's administration af afregning til ikke-medlemmer betaler DR i tillæg til de ovenfor angivne beløb kr. 120.000 pr. år. Beløbet indeksreguleres årligt i henhold til Danmarks Statistiks nettoprisindeks for juli måned, første gang for året 2013 i overensstemmelse med stigningen i nettoprisindekset fra juli 2011 til juli 2012 og så fremdeles.

3.6. Fakturering af vederlag

DR betaler løbende et aconto vederlag. Aconto vederlaget beregnes af Koda på baggrund af de senest kendte oplysninger om seer- og lytterandele, musikprocenter og samlet indtægtsgrundlag for det pågældende år. DR bistår i videst muligt omfang Koda med ovenstående oplysninger. Aconto vederlaget fastsættes i november måned for det kommende kalenderår.

3.7. Vederlaget opgøres endeligt 18 måneder efter udløbet af et kalenderår i overensstemmelse med bilag A, på baggrund af oplysninger om seer- og lytterandele fra Kantar Gallup, de endelige musikprocenter og DR's samlede indtægtsgrundlag for det pågældende år. Eksempelvis opgøres vederlaget for 2016 endeligt i juli 2018. Såfremt det bliver teknisk muligt på et tidligere tidspunkt at

opgøre de endelige musikprocenter eller såfremt det i øvrigt skønnes hensigtsmæssigt, kan parterne aftale et tidligere opgørelsestidspunkt.

- 3.8. Når vederlaget er endeligt opgjort jf. pkt. 3.7, fremsender Koda en faktura/kreditnota svarende til det endelige vederlag fratrukket aconto betalingerne for det pågældende år. En eventuel difference forrentes med Nationalbankens Udlånsrente fra forfaldstidspunktet for 4. kvartals aconto indbetaling til udstedelse af faktura eller kreditnota.
- 3.9. Aconto vederlaget faktureres kvartalsvist forud og er forfaldent til betaling den 30. i den første måned af hvert kvartal. Fakturaer har en betalingsfrist på 30 dage. Ved forsinket betaling påregnes renter i overensstemmelse med Renteloven. Koda forbeholder sig ret til at opkræve et rykkergebyr på pt. kr. 100 pr. rykker.
- 3.10. Kodas fordeling af vederlag mellem de enkelte rettighedshavere er DR uvedkommende.

4. RAPPORTERING

- 4.1. Med henblik på at sikre, at Koda kan fordele vederlaget korrekt til rettighedshaverne, skal DR senest 15. dage efter udgangen af hver måned fremsende en digital rapport i et godkendt format til Koda opdelt pr. format/kanal med følgende oplysninger og bilagt dokumentation over den fulde sendeflade med alle afviklede programmer for perioden:

4.1.1. Radio (inkl. DAB) & TV

- For hvert program: Unik programID, kanal, sendedato, sendetidspunkt (start og slut), udsendelsestitel, alternativ udsendelsestitel, markering hvis udsendelsen ikke indeholder musik, produktionstype (egenproduktion/fremmedproduktion), produktionsnummer, produktionsland, produktionsår, dato for første visning, programkategori (film, serie, dokumentar mm).
- For indkøbte fremmedprodukter: cue link, tilknyttet cue sheet, og originaltitel.
- For hvert musikværk: Unik musikID, musiktitel, rettighedshavere, afspillet musikvarighed, Musanummer, kendingsmarkering, mediekode, albumtitel, plademærke, katalognummer, indspilningsland, indspilningsår.

4.1.2. Online

Online rapporteres som angivet ovenfor, dog tilføjet oplysninger om aktiviteten og programvarigheden (antal streams, varigheden af de foretagne streams, programlængde m.v.) fordelt pr. publikation med tilgængelighedsperiode og URI link. Fra 1. januar 2019 leveres antal streams. DR leverer varighed af streams senest den 1. januar 2020, eller på et tidligere tidspunkt, som aftales mellem Parterne. DR har ikke på nuværende tidspunkt ressourcer til at levere URI links fuldt ud. DR forpligter sig til, at udvikle rapporteringssystemet således, at der leveres URI links, medmindre dette indebærer uforholdsmæssige omkostninger. Indtil en sådan udvikling er færdig skal DR bestræbe sig på, at levere URI links i videst mulige omfang. Parterne drøfter forholdene i rapporteringsudvalget.

- 4.2. Koda forbeholder sig ret til at kræve oplysninger om ISRC- og ISWC-koder for de musikværker, som indgår i DR's Musa-bibliotek.
- 4.3. DR skal løbende sikre, at rapporteringen er så fyldestgørende og korrekt som muligt. Ved forsinket eller væsentlig grad af forkert eller manglende rapportering påregnes renter af vederlaget efter renteloven pr. påbegyndt ugentlige forsinkelse, indtil fyldestgørende rapportering har fundet sted. Koda forbeholder sig ret til at opkræve rykkergebyr på pt. kr. 500 pr. rapporteringspåmindelse.

5. REVISION

- 5.1. Efter udløbet af hvert kalenderår er DR på anfordring forpligtet til inden for 6 måneder at fremsende en af en autoriseret revisor attesteret opgørelse med oplysning om DR's samlede indtægter og fradrag efter pkt. 3.1 i det forgangne kalenderår. DR skal på forlangende endvidere fremsende reviderede årsregnskaber. Koda kan på et ethvert tidspunkt kræve oplysninger om ikke blot indtægter i penge eller penges værdi men også alle andre forhold af økonomisk betydning, som måtte være af relevans for vederlagsberegningen.

6. MISLIGHOLDELSE OG UOVERENSSTEMMELSER

- 6.1. Såfremt betaling eller opfyldelsen af andre forpligtelser i henhold til aftalen udebliver mere end 30 dage efter forfaldstid, eller såfremt nærværende aftale på anden måde misligholdes, kan Koda opsige aftalen med øjeblikkelig virkning. DR er herefter uberettiget til at fortsætte musikanvendelsen, for så vidt angår musikværker omfattet af Kodas repertoire.
- 6.2. Uoverensstemmelser vedrørende aftalen skal først og fremmest søges løst ved forhandling. Hvis der ikke opnås enighed ad denne vej, skal uoverensstemmelser vedrørende aftalen løses efter dansk lov, og eventuelle sager afgøres i første instans ved byretten i København. Begge parter er berettiget til at indbringe et forhold under aftalen for Ophavsretslicensnævnet.
- 6.3. Koda og DR er enige om i videst muligt omfang at søge at løse uenigheder om faktiske forhold, der har betydning for vederlagsfastsættelsen, ved drøftelser og forhandling i regi af et samarbejdsudvalg. Begge parter forpligter sig til at tilvejebringe faktiske oplysninger af betydning for vederlagsfastsættelsen med henblik på at disse drøftelser kan føre til den nødvendige faktumafklaring og mindelige løsninger.
  - 6.3.1. Kan der ikke opnås enighed om en eller flere faktuelle forhold af betydning for vederlagsfastsættelsen, kan hver af parterne lade en uafhængig statsautoriseret revisor foretage en undersøgelse vedrørende de pågældende faktiske forhold med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for parterne. Revisoren skal udpeges af parterne i fællesskab. Den part, der ønsker revisorundersøgelse, skal udarbejde et spørgetema til revisoren med (i) en kort sagsfremstilling, (ii) en angivelse af de spørgsmål, revisoren skal besvare, og (iii) en angivelse af de faktiske forhold, revisoren skal undersøge, herunder hvilke faktiske oplysninger revisoren forudsættes at få adgang til, og om muligt vedlægge dokumentation for disse faktiske oplysninger (for så vidt at de er i den rekvirerende parts besiddelse). Den anden part har adgang til at kommentere på spørgetemaet, herunder til at kommentere på punkterne (i)-(iii) og tilkendegive sin

egen opfattelse. Revisorens undersøgelse gennemføres herefter på baggrund af ét indlæg fra hver part.

- 6.3.2. Parterne udarbejder deres respektive indlæg forud for, at der rettes henvendelse til den valgte revisor, og indlæggene sendes til revisoren af den rekvirerende part med anmodning om, at revisoren udarbejder et overslag over omkostningerne forbundet med undersøgelsen. Når begge parter har accepteret overslaget, igangsættes revisorundersøgelsen, der herefter gennemføres på den måde, som revisoren finder hensigtsmæssig.
- 6.3.3. Parterne er forpligtet til at meddele revisoren de faktiske oplysninger, revisoren måtte finde nødvendig for at besvare de stillede spørgsmål, herunder give revisoren adgang til at undersøge faktiske oplysninger hos parten, hvis dette efter revisorens opfattelse er nødvendigt for at kunne besvare spørgsmålene (fx gennemgå regnskabsmateriale hos DR eller gennemgå oplysninger om musikindholdet i DR's kanaler og platforme hos Koda). DR og Koda deler omkostningerne til revisorundersøgelsen, uanset hvem der tager initiativ til undersøgelsen, og uanset udfaldet af undersøgelsen. Såfremt undersøgelse koster mere end kr. 200.000, afholder den part, der har begæret undersøgelsen omkostninger udover kr. 200.000, såfremt undersøgelsen viser en afvigelse på mindre end 5 %, i de data parten har begæret undersøgt. Såfremt en part begærer en ny revisorundersøgelse inden for 36 måneder efter partens seneste begæring, afholder den part, der har begæret undersøgelsen omkostningerne hertil, såfremt undersøgelse viser en afvigelse på mindre end 5 %, i de data parten har begæret undersøgt.
- 6.3.4. Når revisorens besvarelse af parternes spørgsmål foreligger, har hver part adgang til at stille tillægsspørgsmål.
- 6.3.5. Revisoren afslutter sin undersøgelse, når alle spørgsmål og tillægsspørgsmål er besvaret, og afregner herefter sagen over for parterne med 50% til hver.
- 6.3.6. Ingen af parterne er retligt forpligtet til at acceptere revisorundersøgelsens resultater, men parterne er enige om at lægge revisorundersøgelsens besvarelser til grund for fortsatte drøftelser i samarbejdsudvalget med det formål at finde mindelige løsninger.
- 6.3.7. Kan der ikke findes en mindelig løsning, accepterer begge parter at revisorundersøgelsen kan indgå i en retlig tvist mellem parterne om vederlagets fastsættelse.

7. IKRÆFTTRÆDELSE OG OPHØR

- 7.1. Aftalen har virkning fra 1. januar 2015 og er fortløbende. Aftalen kan af begge parter opsiges skriftligt med 6 måneders varsel med virkning til udgangen af et kalenderår.

Bilag A: [Redacted]

[Redacted]	[Redacted]
------------	------------

[Redacted]	[Redacted]
------------	------------

[Redacted]	[Redacted]
------------	------------

Bilag B: indtægter der ikke indgår i beregningsgrundlaget

Følgende indtægtsposter indgår i overensstemmelse med pkt. 3.1 ikke i beregningsgrundlaget:

1. Publikums- og orkesterindtægter
2. Salg af programmer og licenser
3. Indtægter fra link og sendenet
4. Salg af dvd'er, bøger mv.
5. Indtægter fra UBOD og indtægter fra tilsvarende ordninger i andre lande
6. andelen til teleselskaber og eventuelle eksterne tekniske operatører kan fraregnes, når bruttoindtægten for overtakserede telefontjenester opgøres
7. Royaltyindtægter
8. Facilitetsindtægter

9. Gevinst v. afhændelse af aktiver
10. Refusion af ejendomsskatter
11. Øvrige indtægter (i det omfang disse er undtaget efter pkt. 3.1.)

Bilag C: Fradrag i beregningsgrundlag

Område	Omkostning i mio. kr. 2015	Heraf fradragsberettiget i mio. kr.	Bemærkninger
Nødberedskab/sendenet	5,0	5,0	
Tilgængelighedstjenester	47,0	47,0	
Orkestre	167,3	167,3	
Koncerthus	112,5	112,5	
Skrevne nyheder på dr.dk	98,7	98,7	
Licensopkrævning	48,0	8	Fradrag svarende til andre aktørers forholdsmæssige andel af licensmidlerne
Aktindsigtsanmodninger	3,0	3,0	
Bonanza	6,0	6,0	
Medieforskning	27,0	13,5	Kan fradrages med 50 %
Kulturarvsprojektet	2,0	2,0	Fradragsberettiget efter konkret vurdering
Dialog med danskerne	25,0	12,5	Kan fradrages med 50 %
I alt	652,9	475,5	

Bilag D: Beregning af DRs musikprocent

Musikprocenten beregnes for hvert TV-format efter følgende formel:

$$\text{Musikprocent} = \frac{\text{Rapporterede Musikminutter}}{\text{Rapporterede Programminutter}}$$

"Rapporterede Programminutter" og "Rapporterede Musikminutter" beregnes på baggrund af den rapportering, Koda modtager fra DR. Koda supplerer DRs rapportering ved at indhente oplysninger om musikindholdet i en del af de udenlandsk producerede programmer, hvor DR ikke selv har oplysningerne og derfor heller ikke kan rapportere de relevante oplysninger til Koda. Oplysningerne hentes Koda fra Kodas egen database over musikindhold i TV-programmer.

Af den samlede mængde af minutter, der rapporteres til og er identificeret af Koda, fratrækker Koda de minutter, som af nedenstående grunde ikke kan medtages i beregningen. Minutterne fratrækkes enten i

- 1) både Programminutter og Musikminutter eller
- 2) kun i Musikminutter.

1. Fradrag i både " Musikminutter" og "Programminutter"

Minutter med nedenstående status fratrækkes både i Musikminutter og Programminutter:

- Report State = A
Report State =A betyder, at Koda ikke har modtaget rapportering fra DR på det pågældende program og Koda ej heller har kunne supplere de manglende data.
- No Distribution Code = D + afvisningskode 3 og 6
No Distribution Code = D betyder, at Koda har fået rapportering fra DR, men at Koda ikke kan lade rapporteringen indgå i beregningen af den grund, der er anført i afvisningskoderne.
Afvisningskoderne er i denne sammenhæng følgende:
  - D3: " Off-broadcast/Afvist": herunder
Udsending, som ikke har karakter af reelle programmer, natsendeflader som fx "Ramasjang Sover" og "Nuttet om Natten". Hertil rapporteres også en helt marginal (mindre end 1 pct.) mængde minutter som er fejlrapporteret til denne kategori, og som derfor afvises.
  - D6: "Afventer afklaring":
Dette er en midlertidig rapporteringskode. Koda gennemgår DRs rapportering, og såfremt der er indikationer på fejlrapportering, indgår Koda i dialog med DR om dette. Fejlrapporteringen vedrører oftest overrapportering af musik, herunder tilfælde hvor et musikværks længde er angivet for langt (f.eks. 30 minutter i stedet for 3 minutter) eller hvor

rapporteringen af musikvarigheden i et program overstiger programvarigheden. Så snart der er taget stilling til, om der skal ske en korrektion, flyttes de rapporterede minutter fra D6 til den korrekte kategori.

Parterne er enige om, at korrektionen af rettelser har til formål at angive de korrekte musikprocenter, uanset om fejlrettelserne vil medføre en stigning eller fald i musikprocenterne.

Rapporteringsudvalget fastsætter løbende vilkår og rammer for processen for fejlrettelser.

2. Fradrag kun i "Musikminutter"

Minutter med nedenstående status fratrækkes kun i Musikminutter:

- No Distribution Code = D + afvisningskode 5 og 8:

No Distribution Code = D betyder, at Koda har fået rapportering fra DR, men at Koda ikke kan lade rapporteringen indgå i beregningen af den grund, der er anført i afvisningskoderne.

Afvisningskoderne er i denne sammenhæng følgende:

- D5: "Store Rettigheder": Forvaltes ikke af Koda.
- D8: "Ubeskyttet musik": Musik som ikke er ophavsretligt beskyttet.

- Rapporteret som "VERIFIED BRICKLESS"

DR fremsender rapporter til Koda, som indeholder koden "VERIFIED_BRICKLESS". Denne kode kan både indeholde programmer, hvor DR vurderer, der ikke er musik, og programmer, hvor der er musik, men hvor DR ikke er i besiddelse af cue sheets således, at musikken kan identificeres.

Rapporteringsudvalget vil løbende drøfte, hvordan denne kategori håndteres på en måde, som giver den mest korrekte opgørelse af DRs musikforbrug.

Efterrapportering

Med henblik på korrekt udbetaling vil Koda i en periode på op til tre (3) år efter udsendelsestidspunktet modtage rapportering fra DR. Den endelige musikprocent fastsættes på baggrund af den rapportering, Koda har modtaget indtil 18 måneder efter udsendelsestidspunktet.

Bilag E: Beregning af online musikprocent

Musikprocent og vederlagsberegning for online tilgængeliggørelse udover Kantar Gallups måling

TV

Tidligere flow udsendte programmer der af brugeren streames efter udløbet af den periode, hvor online streamede programmer indgår i Kantar Gallups målinger (eller en officiel afløser herfor), eller programmer der kun sendes on demand indgår i musikprocenten som følger:

- a) DR indleverer rapportering til Koda for online tv sening i overensstemmelse med pkt. 4.1.1 og 4.1.2
- b) DR leverer en separat fil med alle programmer, der er streamet mere end 7 dage efter første flow udsendelse, eller programmer som kun er sendt on demand.
- c) Koda udregner en samlet musikprocent for TV online for seningen under (b) ovenfor ved at dividere det samlede antal streamede programminutter med det samlede antal streamede musikminutter.
- d) Online TV indgår i den vægtede musikprocent beregning i bilag A med et antal sete minutter svarende til det samlede antal streamede minutter multipliceret med det antal personer, der i gennemsnit er til stede ved en Kantar Gallups Tv meter målestation i relation til DR programmer i det relevante kalenderår.
- e) Såfremt Kantar Gallup udvider seermålinger til at indeholde mere end live plus 7 dage udgår onlinebrug i de yderligere dage af den separate online måling. Tilsvarende gælder hvis Kantar Gallup inkluderer udsendelser, der kun udsendes on demand.
- f) On demand brug hos tredjemand skal, som i Kantar Gallups nuværende flow og on demand målinger indgå i beregningen af antal sete og lyttede programminutter. Ved beregning af musikprocenter og sete/lyttede minutter tages der indtil videre alene udgangspunkt i DR's egne tal fra DR TV.

Radio

On demand lyttet radio indgår i musikprocenten som følger:

- a) DR indleverer rapportering til Koda for online radio sening i overensstemmelse med pkt. 4.1.1 og 4.1.2
- b) DR leverer en separat fil med alle radioprogrammer, der er streamet eller downloadet efter første liveudsendelse.
- c) Koda udregner en samlet musikprocent for on demand radio ved at dividere det samlede antal streamede eller downloadede programminutter med det samlede antal streamede musikminutter.
- d) Online radio indgår i den vægtede musikprocent beregning i bilag A med et antal sete minutter svarende til det samlede antal streamede minutter. Såfremt Kantar Gallup, som på TV, starter anvendelse af en faktor for flerpersonslytning finder denne tilsvarende anvendelse.
- e) Litra f under TV gælder tilsvarende.

Ændring af datagrundlag for beregning af musikprocenter

Parterne har en fælles interesse i at de on demand lytter- og seermålinger, der anvendes til beregning af musikprocenterne, er de mest præcise. Hver af parterne kan derfor løbende begære at spørgsmålet tages op og anmode om anvendelse af et andet datasæt. Ved uenighed om hvilke datasæt, der er mest nøjagtigt, kan hver af parterne indbringe spørgsmålet for en uvildig opmand. Hvis parterne ikke kan blive enige om, hvem der skal være opmand, udpeges opmanden af præsidenten for Københavns Byret. De dermed forbundne omkostninger deles ligeligt mellem parterne.”

Vilkår for brug af musik i DR's virksomhed

1. TILLADELSENS OMFANG

- 1.1. Koda giver på de vilkår, som er fastsat i det følgende, DR en ikke-eksklusiv tilladelse til at anvende det af Koda til enhver tid forvaltede danske og udenlandske repertoire af beskyttede musikværker i DR's virksomhed som nærmere angivet nedenfor. Tilladelsen omfatter enhver form for musik, herunder baggrundsmusik i film- og tv-programmer, fonogrammusik, musikvideoer, livemusik, musik i reklamer og jingler.
- 1.2. Koda friholder DR for ethvert krav, der måtte opstå fra tredjemand for offentlig fremførelse af musikværker tilhørende Kodas repertoire og omfattet af nærværende tilladelse. Parterne er enige om i videst muligt omfang at tillægge aftalen aftalelicensvirkning.

1.3. TV

Tilladelsen omfatter primær jordbåren udsendelse i DTT-nettet af 6 tv-kanaler p.t. formaterne DR 1, DR 2, DR 3, DR K, DR Ultra og DR Ramasjang.

1.4. FM-radio

Tilladelsen omfatter primær jordbåren FM-udsendelse af 3 radiokanaler p.t. formaterne P1/P2, P3 og P4 (bestående af 10 regionale radioer). Tilladelsen omfatter endvidere udsendelse af et radioformat på enten mellem- og langbølge.

1.5. DAB (digital audio broadcasting)

Tilladelsen omfatter landsdækkende digital udsendelse på DAB-sendenettet af 9 radiokanaler, hvoraf fire formater er hel eller delvis simulcasting af FM-formater (p.t. P1, P2, P3, P4) og fem formater kun udsendes på DAB og Internet (p.t. P5, P6 Beat, P7 Mix, P8 Jazz, DR Nyheder).

1.6. Simulcasting og lukning af jordbårne formater

Tilladelsen omfatter supplerende online simulcasting af de i nærværende pkt. 1 angivne tv- og radioformater. Ved simulcasting forstås DR's egen udsendelse, der finder sted med henblik på, at individuelle personer kan tilgå det simulcastede signal via www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps. Tilladelsen omfatter slukning af terrestrisk udsendte radio- eller tv-formater og overførsel af disse til lineær eller on demand online udsendelse.

Tilladelsen omfatter endvidere webcasting af radio- og tv-programmer i midlertidige perioder som supplement til udsendelser på DRs flowkanaler. Denne tilladelse omfatter supplerende udsendelse via webcasting af direkte transmitterede sportsbegivenheder eller særlige nyhedsbegivenheder, som DR af kapacitetsmæssige årsager ikke kan sende direkte på de eksisterende flowkanaler. Der kan for en enkelt begivenhed ikke sendes midlertidigt mere end 21 dage.

1.7. On demand tilrådsstilling af rene musikværker

Tilladelsen omfatter on demand streaming af rene musikværker på www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, forudsat det ikke sker på systematisk vis eller i øvrigt på en måde,

som har karakter af eller ligheder med en kommerciel musiktjeneste. Tilladelsen omfatter download af rene musikværker fra dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider og DR's egne apps, når musikværkerne indgår i en redaktionel relevant kontekst (som f.eks. at være blevet debatteret i et radioprogram sammen med kunstneren, indspillet i DR's studier i forbindelse med interview af kunstneren og lign.), og når der foreligger forudgående skriftligt samtykke fra den pågældende komponist, sangskriver og evt. musikforlag.

1.8. On Demand tilrådighedsstillelse af tv- og radioproduktioner

Tilladelsen omfatter on demand tilrådighedsstillelse i streamingformat af tv- og radioproduktioner via www.dr.dk, andre af DR's egne hjemmesider eller DR's egne apps. Tilrådighedsstillelse af biografaktuelle spillefilm og systematisk tilrådighedsstillelse af spillefilm/serier, som kan sidestilles med eller har karakter af kommercielle video on demand tjenester, er ikke omfattet. Tilrådighedsstillelse af DR-egenproduktioner og andre public service-udbyderes egenproduktioner anses ikke for at have en sådan systematisk karakter. Tilladelsen omfatter midlertidig download af tv- og radioproduktioner således, at brugerne kan have adgang til DR's indhold, selvom brugerne midlertidigt er uden internetforbindelse (offline mode). Tilladelsen til midlertidigt download er fra 31. december 2020 begrænset til 30 dage for hvert midlertidigt download.

1.9. Tilrådighedsstillelse via tredjemand

Tilladelsen omfatter DR's egen eksemplar fremstilling og egen fremførelse af radio- og tv-programmer m.v. i henhold til pkt. 1.3-1.8 med henblik modtagelse på det danske territorium, hvad enten der er tale om direkte modtagelse eller modtagelse via tredjemand, herunder tv-distributører og andre platforme (fx apps), og uanset at tredjemand forudsættes selv at klarere rettigheder for egen udnyttelse af DR indhold.

1.10. Ringetoner

Tilladelsen omfatter download af op til 100.000 ringetoner årligt fra dr.dk eller andre af DR's egne hjemmesider. For download af ringetoner herudover betaler DR særskilt vederlag efter Kodas til enhver tid gældende tarif.

1.11. Anden offentlig fremførelse

Tilladelsen omfatter følgende offentligt tilgængelige arrangementer (i) i udsendelsesøjemed (herunder online, inkl. on demand), (ii) uden entrébetaling:

1. Arrangementer arrangeret af DR alene i DR's egne lokaler.
2. Arrangementer arrangeret af DR alene uden for DR's egne lokaler, med et publikum op til 550 personer.
3. Arrangementer arrangeret af DR i samarbejde med en ekstern producent i DR's egne lokaler
4. Arrangementer arrangeret af DR i samarbejde med en ekstern producent uden for DR's egne lokaler, med et publikum op til 550 personer.

Hvis DR transmitterer fra et offentligt tilgængeligt arrangement, der ikke er omfattet punkt 1-4, er parterne enige om, at fremførelsen af musikværker for det tilstedeværende publikum skal klareres med Koda af den pågældende arrangør, med mindre DR er medarrangør, og at udsendelse og/eller tilgængeliggørelse af de fremførte musikværker via DRs transmission fra begivenheden i radio, tv

og/eller via DRs on demand-platforme vil være klareret med Koda i henhold til tilladelserne i de øvrige vilkår i denne aftale.

Tilladelsen omfatter endvidere offentlig fremførelse af musikværker i form af baggrundsmusik i offentligt tilgængelige venteområder, i telefonlinjer og i elevatorer.

Tilladelsen efter pkt. 1.11 træder i kraft den 1. januar 2019.

1.12. DR's tilgængeligheds tjenester

Tilladelsen omfatter inden for rammerne af nærværende pkt. terrestrisk og online udsendelse (herunder on demand) af DR1-Syn, DR2-Syn, DR3 Syn, højtlesning af undertekster, tegnsprogstolkning og nyhedsformidling i letlæseligt sprog.

1.13. DR har adgang til eksemplar fremstilling indenfor rammerne af ophavsretslovens § 31. DR har herudover adgang til eksemplar fremstilling på egne servere, der er nødvendig for at DR kan stille programmer til rådighed online for brugerne. Som vederlag for disse rettigheder betaler DR et årligt vederlag på kr. 2.900.000 i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019. Vederlaget er skønsmæssigt fastsat og uden præjudice, idet Koda ikke kender omfanget af DR's online aktiviteter.

2. TILLADELSENS BEGRÆNSNINGER

- 2.1. Tilladelsen omfatter kun det danske territorium (inklusive satellit udsendelse rettet mod Grønland og Færøerne).
- 2.2. Tilladelsen omfatter ikke sangtekster, noder i grafisk form og musikdramatiske værker, når disse udsendes eller gøres tilgængelige som sådan, samt synkroniseringsrettigheder eller ideelle rettigheder efter Ophavsretslovens § 3.
- 2.3. Tilladelsen omfatter ikke udsendelse eller andre former for tilgængeliggørelse, som sker mod brugerbetaling, f.eks. i form af abonnementsbetaling eller pay per view.
- 2.4. Tilladelsen omfatter, udover hvad der følger af pkt. 1.7, ikke download eller midlertidig download (offline mode) af musikværker, herunder ikke som baggrundsmusik i audiovisuelle produktioner, jf. dog pkt. 1.8. Tilladelsen til anvendelse af musik on demand i form af streaming og download forudsætter endvidere, at udbuddet af indhold sker på en måde, hvor det ikke er hensigten, at de enkelte brugere erhverver permanente eksemplarer på deres computer, tablet, mobiltelefon eller andre enheder (ringetoner undtaget).
- 2.5. Tilladelsen gælder alene, hvor DR fremstår som den endelige udbyder, og ikke hvor udbud sker gennem tredjemand, som over for brugerne fremstår som udbyder.

Tilladelsen omfatter DR's brug af Kodas repertoire på Facebook, Twitter, YouTube, Snapchat og Instagram i overensstemmelse med aftalen "Samarbejdsaftale om brug af klip i sociale medier af 11. maj 2015, med tillæg af 2. juni 2017, som DR har indgået med andre rettighedshavere. Dette aftalepunkt kan opsiges med samme varsel som i Samarbejdsaftalen.

- 2.6. Tilladelsen omfatter ikke DR's digital tjeneste dr.dk/skole (DR's Interaktive Læringsunivers), som licenseres via Copydan AVU Medier.
- 2.7. Retten til simulcasting omfatter ikke situationer, hvor signalerne (uanset den anvendte teknik) bliver en del af tv-pakker, der direkte eller indirekte fordrer abonnement.
- 2.8. I relation til DR's egne apps tilgængeliggjort via app stores såsom Apple App Store, Android Market, Apple TV, Google Play og Smart TV (App udbyderen), forbeholder Koda sig ret til at kræve vederlag direkte fra indehaverne af disse tredjepartsplatforme. Koda vil ikke fremme et sådant vederlagskrav, førend dette har været drøftet med DR. Der er med tilladelsen til egne apps ikke taget stilling til app-udbyderens ansvar for tilgængeliggørelse af indholdet i DR's apps, og tilladelsen er uden præjudice i enhver henseende.
- 2.9. Tilladelsen omfatter ikke andre udnyttelsesformer eller formater end udtrykkeligt nævnt ovenfor, ligesom tilladelsen i intet tilfælde omfatter handlinger, som foretages af andre end DR, herunder men ikke begrænset til andres distribution eller retransmission af DR's formater, linking, brug af tjenesten til kommercielle formål eller visning hos brugerne (f.eks. offentlig fremførelse i butikslokaler m.v.). On demand brug eller distribution via tv-distributører, herunder en spejling af DR TV (uanset den anvendte teknik), er ikke omfattet af tilladelsen. Vederlaget er baseret på en forudsætning om, at Kodas repertoire alene anvendes af DR i forbindelse med dennes egen virksomhed, idet der ved fastsættelse af vederlagets størrelse f.eks. ikke er taget hensyn til brug af Koda repertoire via linking til eller tredjemandsdistribution af DR's formater.
- 2.10. Koda kan til hver en tid på vegne af en ophavsmand eller dennes musikforlag nedlægge forbud mod brug af konkret angivne værker tilhørende Kodas repertoire.
- 2.11. Aftalen omfatter ikke det søgbare arkiv (Bonanza).

3. VEDERLAG

- 3.1. DR betaler følgende vederlag til Koda for 2015 og efterfølgende år:
  - For 2015 betales kr. 126.265.510.
  - For efterfølgende år: Foregående års vederlag indeksreguleres i henhold til Danmarks Statistiks nettoprisindeks for juli måned. Første gang for året 2016 i overensstemmelse med udviklingen fra juli 2014 til juli 2015.
- 3.2. Administration af ikke-medlemmer
For Koda's administration af afregning til ikke-medlemmer betaler DR i tillæg til de ovenfor angivne beløb kr. 120.000 pr. år. Beløbet indeksreguleres årligt i henhold til Danmarks Statistiks nettoprisindeks for juli måned, første gang for året 2013 i overensstemmelse med stigningen i nettoprisindekset fra juli 2011 til juli 2012 og så fremdeles.

- 3.3. Vederlaget faktureres kvartalsvist forud og er forfaldent til betaling den 30. i den første måned af hvert kvartal. Fakturaer har en betalingsfrist på 30 dage. Ved forsinket betaling påregnes renter i overensstemmelse med Renteloven. Koda forbeholder sig ret til at opkræve et rykkergebyr på pt. kr. 100 pr. rykker.
- 3.4. Kodas fordeling af vederlag mellem de enkelte rettighedshavere er DR uvedkommende.

4. RAPPORTERING

- 4.1. Med henblik på at sikre, at Koda kan fordele vederlaget korrekt til rettighedshaverne, skal DR senest 15. dage efter udgangen af hver måned fremsende en digital rapport i et godkendt format til Koda opdelt pr. format/kanal med følgende oplysninger og bilagt dokumentation over den fulde sendeflade med alle afviklede programmer for perioden:

4.1.1. Radio (inkl. DAB) & TV

- For hvert program: Unik programID, kanal, sendedato, sendetidspunkt (start og slut), udsendelsestitel, alternativ udsendelsestitel, markering hvis udsendelsen ikke indeholder musik, produktionstype (egenproduktion/fremmedproduktion), produktionsnummer, produktionsland, produktionsår, dato for første visning, programkategori (film, serie, dokumentar mm).
- For indkøbte fremmedprodukter: cue link, tilknyttet cue sheet, og originaltitel.
- For hvert musikværk: Unik musikID, musiktitel, rettighedshavere, afspillet musikvarighed, Musa-nummer, kendingsmarkering, mediekode, albumtitel, plademærke, katalognummer, indspilningsland, indspilningsår.

4.1.2. Online

Online rapporteres som angivet ovenfor, dog tilføjet oplysninger om aktiviteten og programvarigheden (antal streams, varigheden af de foretagne streams, programlængde m.v.) fordelt pr. publikation med tilgængelighedsperiode og URI link. Fra 1. januar 2019 leveres antal streams. DR leverer varighed af streams senest den 1. januar 2020, eller på et tidligere tidspunkt, som aftales mellem Parterne. DR har ikke på nuværende tidspunkt ressourcer til at levere URI links fuldt ud. DR forpligter sig til, at udvikle rapporteringssystemet således, at der leveres URI links, medmindre dette indebærer uforholdsmæssige omkostninger. Indtil en sådan udvikling er færdig skal DR bestræbe sig på, at levere URI links i videst mulige omfang. Parterne drøfter forholdene i rapporteringsudvalget.

- 4.2. Koda forbeholder sig ret til at kræve oplysninger om ISRC- og ISWC-koder for de musikværker, som indgår i DR's Musa-bibliotek.
- 4.3. DR skal løbende sikre, at rapporteringen er så fyldestgørende og korrekt som muligt. Ved forsinket eller væsentlig grad af forkert eller manglende rapportering påregnes renter af vederlaget efter renteloven pr. påbegyndt ugentlige forsinkelse, indtil fyldestgørende rapportering har fundet sted. Koda forbeholder sig ret til at opkræve rykkergebyr på pt. kr. 500 pr. rapporteringspåmindelse.

5. REVISION

- 5.1. Efter udløbet af hvert kalenderår er DR på anfordring forpligtet til inden for 6 måneder at fremsende en af en autoriseret revisor attesteret opgørelse med oplysning om DR's samlede indtægter og fradrag efter pkt. 3.1 i det forgangne kalenderår. DR skal på forlangende endvidere fremsende reviderede årsregnskaber. Koda kan på et ethvert tidspunkt kræve oplysninger om ikke blot indtægter i penge eller penges værdi men også alle andre forhold af økonomisk betydning, som måtte være af relevans for vederlagsberegningen.

6. MISLIGHOLDELSE OG UOVERENSSTEMMELSER

- 6.1. Såfremt betaling eller opfyldelsen af andre forpligtelser i henhold til aftalen udebliver mere end 30 dage efter forfaldstid, eller såfremt nærværende aftale på anden måde misligholdes, kan Koda opsige aftalen med øjeblikkelig virkning. DR er herefter uberettiget til at fortsætte musikanvendelsen, for så vidt angår musikværker omfattet af Kodas repertoire.
- 6.2. Uoverensstemmelser vedrørende aftalen skal først og fremmest søges løst ved forhandling. Hvis der ikke opnås enighed ad denne vej, skal uoverensstemmelser vedrørende aftalen løses efter dansk lov, og eventuelle sager afgøres i første instans ved byretten i København. Begge parter er berettiget til at indbringe et forhold under aftalen for Ophavsretslicensnævnet.

7. IKRÆFTTRÆDELSE OG OPHØR

- 7.1. Aftalen har virkning fra 1. januar 2015 og er fortløbende. Aftalen kan af begge parter opsiges skriftligt med 6 måneders varsel med virkning til udgangen af et kalenderår.

**VIDNEERKLÆRING FRA KAARE STRUVE, Mediedirektør i Koda, i sag nr. 121 for Ophavsretslicensnævnet,
Koda mod DR**

1) Hvor længe har du været ansat i Koda?

12 år.

2) Hvilke funktioner har du/har du haft i Koda?

Jeg har arbejdet bredt med licensering af de rettigheder, Koda repræsenterer indenfor medieområdet, herunder områderne radio, tv, musik/av streaming, online generelt og tv-distribution.

3) Hvordan oplevede du forhandlingerne i 2011 om den aftale, der blev til 2012-aftalen mellem Koda og DR?

I 2011 havde vi i Koda brugt meget tid på at analysere medieudviklingen og DR's forbrug af Kodas rettigheder. Det var fra start tydeligt, at DR havde håbet på en mere generel drøftelse. DR's juridiske direktør og forhandlingsleder, Caroline Reiler, udtrykte det direkte og nævnte, at hun ville foretrække, hvis vi kunne holde drøftelserne på et mere overordnet niveau. Det virkede på mig som om, at DR ikke ønskede en materiel diskussion af de foreliggende data om musikforbruget.

DR afviste også hurtigt og meget kategorisk at lægge vægt på andet end mængden af udsendte musikminutter fra DR's radio og tv-kanaler. Antallet af udsendte musikminutter var faldet, fordi DR havde lukket de mange eksperimentelle DAB og internet radiokanaler. DR lagde også stor vægt på, at DR ville miste FM 4 frekvensen, og at DR derfor skulle samsende P1 og P2 Klassisk på samme FM-frekvens, hvilket efter DR's opfattelse ville føre til mindre samlet lytning.

Jeg syntes dengang ikke, at de forhold, DR påpegede, burde have afgørende betydning, da DR jo oprindeligt ikke havde betalt noget vederlag for de mange eksperimentelle DAB-formater, og da den samlede lytning næsten givet ikke ville falde, da 24 timers udsendelse af P1 og P2 fortsatte på DAB og internettet. Det var med mine øjne ærgerligt, at det blev brugt imod Koda, at vi i 2006-aftalen havde været meget fleksible med hensyn til DR's behov for at eksperimentere med de mange DAB- og internetformater.

Man kan sige, at det var et forståeligt valg af argumentation fra DR's side, da der ikke rigtig var andre argumenter for lavere vederlag. Jeg syntes dog ikke dengang, det var rimeligt, at DR insisterede på, at lukningen af DAB-formaterne og tabet af FM4 skulle være de eneste udslagsgivende parametre, da alle andre faktorer, f.eks. stærkt stigende onlineforbrug, flere lyttede musikminutter, øget sening/lytning, højere musikprocenter og Nævnets kendelser i sag nr. 100 og 106, pegede i den modsatte retning.

DR havde i perioden 2006-2011 udviklet deres samlede medieforbrug voldsomt, og også mere end Koda forventede med 2006-aftalen. Det var direkte skrevet i 2006-aftalen, at DR ikke forventedes at bruge alle de fleksibiliteter, de fik i aftalen. Det skete så alligevel.

Set fra min synsvinkel pegede de objektive faktorer samlet mod en vederlagsstigning set i forhold til 2006/2010-aftalen. Nævnets kendelser i sagerne 100 og 106 pegede i samme retning. Kodas direktion vurderede dog, at de politiske omkostninger ved en tvist med DR ville blive for store og besluttede derfor at acceptere DR's krav om et fald i vederlaget. Aftalen om vederlagets størrelse blev aftalt på et møde i august 2011 med deltagelse af Caroline Reiler fra DR og Kodas markedsdirektør, Trine Nielsen.

4) Hvorfor tog Koda udgangspunkt i en procentvederlagsmodel i 2011 forhandlingen?

2010-forhandlingen havde allerede vist, at det var meget vanskeligt for Koda og DR at forhandle sig til et resultat med udgangspunkt i en tidligere klump sums aftale. På den baggrund var vores udgangspunkt i 2011-forhandlingen, at parterne burde vende tilbage til en procentmodel med udgangspunkt i Ophavsretslicensnævnets kendelser – eller i det mindste aftalemodel, der var på linje med Nævnets kendelser. Det ville efter min opfattelse give et vederlag, der langt bedre var i synk med DR's forbrug af de rettigheder, Koda repræsenterer, og det ville sikre, at Koda havde en ensartet vederlagsmodel på tværs af mediebranchen.

5) Hvilke data om musikprocenter blev anvendt i forhandlingerne i 2011?

Der blev anvendt 2009-data. Vi havde ikke nyere tal.

6) Var der nogen realitetsforhandlinger om vederlagets størrelse efter august 2011?

Nej, vederlaget var låst på 100 MDKK efter mødet mellem Trine Nielsen og Caroline Reiler. Dialogen mellem Koda og DR vedrørte herefter i hovedtræk spørgsmålet om en mulig reguleringsmodel og den konkrete ordlyd i aftalen.

7) Hvordan oplevede du forhandlingen om ny aftale i 2015?

Jeg har kigget tilbage i de talepunkter, som Koda udarbejdede til brug for de første møder med DR. Fra Kodas side havde vi en række synspunkter, som vi syntes pegede i samme retning. Jeg har oplyst dem her, da jeg synes, det samlede billede er vigtigt:

- Vi fremhævede, at tiden generelt var løbet fra en aftalemodel med faste betalinger (klump sum), og at Koda fandt det nødvendigt med en aftalemodel, som havde en større præcision end en klump sum.

- Vi mente ikke, at resultatet af 2011-forhandlingen var rimeligt, og de indvendinger, Koda havde i 2011, viste sig efterfølgende at være rigtige.
- Public service-forpligtelserne retfærdiggjorde efter Kodas opfattelse ikke i sig selv graden af forskelsbehandling, som 2011-aftalen bevirkede mellem DR og de kommercielle aktører.
- Der var siden 2006-aftalen etableret faste betalingsmodeller som fastsat af Nævnet, jf. kendelse 100 og 106, og som er afspejlet i Kodas aftalepraksis med alle andre aktører i markedet.
- DR's programudbud havde store overlap med de kommercielle aktører. Det var derfor ikke muligt i samme grad som tidligere at retfærdiggøre forskelsbehandling.
- Andre public service-aktører havde aftaler, hvor vederlaget var baseret på licensindtægterne.
- Vi sagde fra start, at vi var indstillet på at drøfte fradrag i DR's indtægter, når vederlaget skulle beregnes efter en indtægtsbaseret model og på denne vis tage højde for DR's ikke programrelaterede public service-forpligtelser. Vi bad derfor DR om konkret at komme med input til, hvilke fradrag DR mente var rimelige.
- Onlinetjenesten Dr.dk/DR.TV havde etableret sig som en massiv spiller i markedet, som konkurrenter i markedet mente fik positiv særbehandling.
- DR Update var mellem 2011 og 2015 lavet om til en børnekanal med væsentligt mere musik end en nyhedskanal
- Musikprocenterne var steget støt.
- Programtimerne på tv var steget voldsomt.
- Efter Kodas opfattelse bestod der en klar sammenhæng mellem licensmidlernes størrelse og sening/lytning:
  - Flere midler giver flere udsendte timer
  - Flere midler giver programmer af bedre kvalitet og dermed mere sening
  - Flere midler giver alt andet lige flere udsendelsesplatforme, f.eks. online og DAB og dermed mere sening og lytning.

DR's argumentation bestod af to komponenter. DR fremhævede som i 2011, at antallet af udsendte musikminutter var faldet. Det skyldtes lukning af de to børneradioformater, Ramasjang og MAMA. DR afviste også, at den indtægtsbaserede model var relevant for DR, idet DR var en Public Service-virksomhed.

Forhandlingen sluttede helt konkret på et møde i DR byen, hvor daværende jurachef, Peter Skov,

meddelte, at hans klare mandat fra Direktionen var, at vederlaget til Koda ikke måtte stige. Vi kunne ikke forstå dette på anden måde, end at det for så vidt var irrelevant, hvad Koda bragte til bordet af argumenter. Det stod herefter klart, at der ikke var grundlag for videre forhandling.

8) Har Koda fået kritik for at aftale en klump sum med DR i 2006 og 2010/2011?

Det har altid været stor skepsis blandt Kodas kunder i forhold til Kodas klump sums-aftale med DR. Netflix fremhævede det som klar unfair konkurrence under forhandlingerne med Koda. De kommercielle radioer har udtrykt meget stærk kritik, og har anklaget Koda for forskelsbehandling ved mange lejligheder. Kritikken er taget til efterhånden, som DR fik en meget bred medieprofil.

9) Hvad er din samlede erfaring med klump sums forhandlinger med DR?

Efter den første klump sums-aftale blev forhandlet i 2006, har forhandlingerne været udfordret. Allerede i 2010-forhandlingerne stod det klart, at Koda og DR havde meget forskellige opfattelser af forudsætningerne for betalingsniveauet i 2006-aftalen. Den eneste mulighed i 2010 var en 1-årig forlængelse uden præjudice af 2006-aftalen. I forhold til 2011- og 2015-forhandlingerne er min oplevelse, at det hurtigt blev et frugtesløst tovtrækkeri mellem Koda og DR, der desværre også har trukket store veksler på relationen mellem Koda og DR.

Jeg synes personligt, at det er virkelig ærgerligt, at DR og Koda ikke kunne have en mere dybdegående dialog om en afløser for klump sums-aftalen. Jeg tror stadig, at parterne kunne være nået en aftale baseret på Nævnets modeller, hvis DR havde været villig til at drøfte de relevante public service-fradrag i indtægtsgrundlaget, men det var desværre ikke muligt at skabe et rum for en sådan dialog.

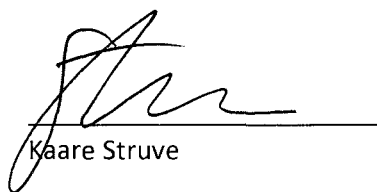
10) Hvordan er Kodas forhandlinger med SVOD tjenester gået siden Nævnet traf afgørelse i sagen mellem HBO og Koda?

Vi har siden afgørelsen forhandlet med tjenesterne TV2 Play, Dplay (Discovery), Netflix, Nordisk Film og Viaplay. Alle tjenester har afvist at betale efter en model, der følger Nævnets kendelse i HBO-sagen. En førende tjeneste i markedet har anført, at de agter at indgive en klage til konkurrencemyndighederne, såfremt Koda søger at implementere modellen fra HBO-sagen.

Tjenesterne har ønsket at fortsætte med en model, der er baseret på et rent procentvederlag. Vores forhandlinger med tjenesterne om en SVOD-tarif er på den baggrund baseret på en ren procentmodel med relevante minimumsvederlag, hvor vederlagets størrelse svinger med musikprocenten og efter andelen af amerikanske produktioner med frikøbte mekaniske rettigheder. HBO har under forhandlinger i efteråret 2019 nævnt, at de har tænkt mere over spørgsmålet, og at de nu ikke ønsker at følge modellen fra sag 119, da modellen indebærer en stor grad af usikkerhed for HBO i relation til vederlagets fremadrettede størrelse. HBO har tilkendegivet, at de ønsker at forhandle videre med udgangspunkt i en ren procentmodel.

Dato: 19 december 2019

Kaare Struve

VIDNEERKLÆRING FRA JACOB GRAFF HEDEBRINK, adm. direktør for Copydan Verdens TV, i sag nr. 121 for Ophavsretslicensnævnet, Koda mod DR

1. Hvor længe har du været adm. direktør for Copydan Verdens TV?

Svar:

I 13 år.

2. Kan du kort beskrive hvad Copydan Verdens TV er?

Svar:

Copydan Verdens TV er et forvaltningsselskab, som er godkendt af Kulturministeriet til at benytte aftalelicens, og som licenserer ophavsrettigheder mv. til audiovisuelt indhold på vegne af 25 forskellige faggrupper indenfor skabende og udøvende kunstnere samt billed- og lyd-producenter.

3. Copydan Verdens TV administrerer vederlagsordningen for retransmission. Kan du overordnet beskrive betydningen af denne ordning samfundsmæssigt set?

Svar:

Vederlagsordningen for retransmission har en overordentlig stor samfundsmæssig betydning, fordi den spiller en afgørende rolle for finansieringen af dansk indholdsproduktion. De årlige betalinger i 2018 udgør for alle rettighedshavere ca. 1,2 mia. kr. Finansieringsudvalget, som blev nedsat af Kulturministeriet, har opgjort, at ordningen udgør i størrelsesordenen 17 % af den samlede finansiering af dansk indholdsproduktion.

4. Hvad er det juridiske grundlag for tv-distributørernes betaling af vederlag?

Svar:

Det juridiske grundlag er ophavsretslovens § 35, stk. 1 og 4 for lineære tv-kanaler (flow-tv), ophavsretslovens § 35, stk. 5 for redistribution af streamingtjenester som TV2 Play og DRTV samt ophavsretslovens § 35, stk. 4 for digitale tv-tjenester som fx StartForfra (mulighed for at starte et tv-program, der er i gang, forfra), Catch Up (tidsforskudt tv) og NPVR (abonnenternes optagelse af tv-programmer, når de fx lagres i skyen). Herudover forudsættes det, at de enkelte rettighedshaverne, der indgår i licenserne, har bevaret deres rettigheder for brug efter ophavsretslovens § 35 eller har bevaret en vederlagsret til denne brug. I tillæg til dette findes forbehold, der rækker udover § 35.

5. Hvad er det faktuelle grundlag for tv-distributørernes betaling af vederlag?

Svar:

Tv-distribution (aggregering af indhold som videreformidles) foregår i et samspil mellem tv-stationer og tv-distributører (og i den digitale verden andre tilsvarende aggregatorer). Tv-stationen har typisk en egen udsendelse, der for lineære tv-kanaler i dag typisk vil være webcast, der kan være suppleret med en jordbåren udsendelse. For on demand vil tv-stationen normalt også selv have en streamingtjeneste, hvor tv-programmerne kan tilgås on demand.

Forbrugerne modtager dog i langt de fleste tilfælde deres tv-indhold via tv-distributører (i 2018 82 % af de danske husstande) gennem tv-pakker/produkter, der indeholder et bundle af tv-kanaler og nu også streamingtjenester. Tv-distributørerne aggregerer indholdet og videresælger indholdet til forbrugerne, og opnår en betydelig omsætning og indtjening via denne aktivitet. Denne værditilvækst hos tv-distributørerne (aggregatorerne) er en essentiel del af begrundelsen for tv-distributørernes betalinger.

6. Er tv-stationernes og tv-distributørernes virksomheder afhængige af hinanden?

Svar:

Ja. Selvom tv-stationerne og tv-distributørerne hver for sig har en betydelig selvstændig forretning på indholdet, så er deres virksomheder meget nært forbundne.

For kommercielle tv-stationer er det sådan, at finansieringen dels består af abonnementsbetalinger, som i al væsentlighed kommer fra tv-distributører, og dels af reklamer (samt i mindre omfang product placement i tv-programmer og konkurrencegebyrer). Tv-distributøren opnår en betydelig indtjening, når tv-distributøren videresælger tv-stationens indhold, og afregner en væsentlig andel heraf til tv-stationen. Den tv-sening, der genereres gennem tv-seningen hos tv-distributøren, er helt afgørende for tv-stationens reklameindtægter, da hovedparten af husstandene ser tv via tv-distributører.

TV2 Danmark har som eksempel en årlig reklameindtægt på over 1,2 mia. kroner, og langt størstedelen af denne indtægt stammer konkret fra tv-sening, der finder sted gennem tv-distributører.

Reklameindtægter indebærer også, at der er tv-kanaler, der normalt ville tage en abonnementsbetaling, som slet ikke tager abonnementsbetaling i forhold til tv-distributøren, fordi tv-stationen har en stor interesse i at få udbredelse og derved øget reklameindtægter.

For licens- eller skattefinansierede public service tv-stationer vil public service forpligtelserne typisk udtrykkeligt eller underforstået være gældende i forhold til hele befolkningen, herunder også den store del af befolkningen, der modtager deres tv-indhold via en tv-distributør, hvilket i 2018 udgjorde 82 % af husstandene.

7. Er der forskel på retransmission af lineære kanaler og redistribution af tv-stationernes streamingtjenester?

Svar:

Nej. Det billede, der er for lineære tv-kanaler genfindes for tv-stationernes streamingtjenester. Selvom der kan være forskel på de tekniske løsninger på, hvordan tv-indholdet fysisk faktisk bliver tilgængeligt gennem tv-distributøren, er essensen fuldstændigt den samme. Der er tale om samme forretningsmodel.

For både kommercielle og ikke-kommercielle tv-kanaler stiller tv-stationerne omfattende krav til tv-distributørerne om, hvordan indholdet skal gøres tilgængeligt, herunder fx hvilke anbefalingsalgoritmer, der skal anvendes. Dette har dels til formål at styre brugeroplevelsen og dels til formål at øge tv-seningen på tv-stationens tv-indhold og for DR's vedkommende også at opfylde DR's public service forpligtelser. For kommercielt tv vil der også for on demand brug være reklamer, hvor reklameindtægten tilkommer tv-stationen på samme måde som ved retransmission af de lineære tv-kanaler.

Der sker i disse år et skifte fra flow-tv over mod on demand brug af tv-indholdet. Forbrugerne ønsker i stigende grad at se tv-programmerne uafhængigt af sendetidspunktet. Dette betydelige skift i

brugervanerne ændrer imidlertid ikke ved de mekanismer, der er gældende i samspillet mellem tv-stationer, herunder DR, og tv-distributører.

8. Kan du sige noget om sammenhængen mellem de vederlag, som tv-stationerne betaler for deres primære udsendelse, og de vederlag som tv-distributørerne betaler?

Svar:

Der er en meget stor mangfoldighed af rettighedsaftaler, når der ses på de mange forskellige typer af rettigheder og forskellige kategorier af rettighedshavere. Tv-stationernes betaling og tv-distributørernes betaling går på hver deres interesse i brugen af indholdet.

Tv-stationernes betalinger for rettigheder til primær udsendelse/on demand brug afspejler tv-stationernes økonomiske interesse og/eller "public service interesse" i også at nå det meget væsentlige publikum, der modtager indholdet via tv-distributører og andre aggregatorer.

Tv-distributørernes betalinger afspejler den betydelige økonomiske interesse tv-distributørerne har i at distribuere, formidle og kommercialisere indholdet.

9. Vil en ændret vederlagspraksis for on demand brug mellem DR og Koda kunne få konsekvenser for licenserne til tv-distributørerne?

Svar:

Det kan jeg ikke svare på uden at have kendskab til hvilke ændringer, der kan være tale om.

Jeg kan generelt sige, at de standardaftaler og overenskomster, der er indgået mellem på den ene side tv-stationer og på den anden side de mange forskellige kategorier af rettighedshavere (25 forskellige faggrupper) er udviklet gennem mange år, og har udgjort et stabilt fundament for retransmissionsordningen, der som nævnt er helt afgørende for finansiering af dansk indholdsproduktion.

Det vil derfor i sig selv være bekymrende, hvis der fastsættes vilkår, der adskiller sig fra de vilkår, som parterne har arbejdet sig frem til og hidtil har anvendt. Hertil kommer en særlig bekymring, såfremt de nye vilkår berører de principper, der også indgår i de meget omfattende aftalekomplekser, der er i kraft mellem på den ene side tv-distributørerne og på den anden side Copydan Verdens TV, Koda og UBOD (rettighedshaverne).

I og med licensaftalerne mellem rettighedshavere og tv-distributørerne er aftaler, der udover Koda omfatter alle kategorier af rettighedshavere (dvs. 25 forskellige faggrupper af skabende og udøvende kunstnere samt billed- og lyd-producenter), så bør en ændring af principper i hidtidige aftaler og markedsstrukturer, herunder i gældende nævnspraksis, fordrer en dybdegående analyse af situationen for allerede involverede rettighedshavere.

Dato: 18 december 2019

Jacob Graff Hedebrink

**VIDNEERKLÆRING FRA MARTIN GORMSEN, tidligere vicedirektør for Koda i sag
nr. 121 for Ophavsretslicensnævnet, Koda mod DR**

1. I hvilken periode har du været ansat i Koda?

Jeg blev ansat i Koda 1. august 1999 og jeg var ansat indtil januar 2011.

2. Hvilke funktioner havde du i denne periode?

Mine ansvarsområder var bl.a. medieområdet (radio/tv/on-line), kommunikation, public affairs og jura.

3. I hvilket omfang deltog du i aftaleindgåelser med radio- og tv-stationer?

Jeg var hoveddrivkraften i alle forhandlinger med større kunder i den periode, hvor jeg var ansat. I den første del af perioden var direktør Niels Bak meget udslagsgivende for beslutninger på området, men siden hen fik jeg større autonomi på mine områder.

4. Hvilke aftaler mellem Koda og DR har du været med til at indgå?

Da jeg kom til Koda i 1999 var situationen den, at der verserende sager for Østre Landsret om vederlagsbetalingerne størrelse i forhold til både DR og TV 2. Situationen var også den, at der ikke var aftaler med hverken de store kommercielle radiokanaler eller de organisationer, der repræsenterede lokalradioer. Der var tvister på stort set hele medieområdet. Årsagerne hertil var i mine øjne flere forhold. Der manglende effektive og hurtige tvisteløsningsmekanismer, og radio/tv-stationerne har ikke noget stort incitament ved at indgå aftaler, fordi en forhaling af processerne typisk i sig selv resulterede i økonomiske fordele. Det var nok også sådan, at såvel Koda som radio/tv-stationerne havde svært ved at forstå hinandens situationer.

Navnlig 2006-aftalen var situationen den, at jeg varetog hele forhandlingsforløbet og den dialog, der blev ført mellem DR og Koda.

5. DR og Koda havde helt tilbage fra 1930 indgået aftaler, hvorefter DR betalte Koda et vederlag, der primært var bestemt som procenter af DR's indtægter. Hvad er baggrunden for det?

Virkeligheden er, at der ikke er nogen perfekte vederlagsmodeller. På overfladen er det ikke så kompliceret, men når der analyseres nærmere, så er der faktisk mange faktorer, der er relevante. Såfremt der ikke var kollektiv forvaltning på området, ville der skulle indgås aftaler musikværk for musikværk. I en sådan situation ville markedsværdien af de enkelte musikværker være meget varierende; typisk med flere hundrede % for præcis samme brug. Dette er bare et eksempel på de mange abstraktioner, som Kodas virksomhed dækker over. Det er derfor en umulig opgave at konstruere detaljerede og præcise modeller, der bliver rimelige endside administrativt velfungerende for begge parter. Komplexiteten taler derfor for en overordnet enkel model som procentvederlaget, fordi den aldrig vil ramme væsentligt forkert. Der er en meget stærk logik bag dette.

6. Efter en landsretssag indgik DR og Koda i 2001 et forlig (bilag 6), som endte ud i en aftale hvorefter DR skulle betale et vederlag på 2,19 % af sine indtægter (1,51 % på tv og 3,21 % for radio). Hvad var baggrunden for indgåelsen af denne aftale?

Aftalen blev indgået for at få stoppet de igangværende retsprocesser. Det var ikke tanken for Koda - formentligt heller for DR - at det skulle være en langvarig aftale. Jeg husker aftalen som økonomisk utilfredsstillende og principmæssigt status quo.

7. I 2006 indgik DR og Koda så en ny aftale (bilag 7) som angav at DR i årene 2006-2009 skulle betale nogle for hvert år fastsatte, pristalsregulerede beløb. Hvad var årsagen til, at Koda der ændrede sin aftalepraksis fra procentaftaler til faste årlige beløb?

Der skal jo to til en aftale, så derfor er det ikke kun Kodas valg, hvordan aftalepraksis er. DR havde et ønske om at komme væk fra en procentmodel. Min opfattelse var fra start, at en procentmodel burde være acceptabel for begge parter, for Koda forudsat at der var en relativ klar afgrænsning af hvilke nye

aktiviteter, som DR havde mulighed for at starte.

Der var under forhandlingerne en god dialog mellem Koda og DR. 2006-aftalen blev til efter et meget grundigt forhandlingsforløb, hvor alle elementer i aftaleforholdet blev grundigt analyseret og forhandlet. Begge parter var indstillet på, at det var nødvendigt at gå i detaljen, og jeg synes der var en vis lydhørhed overfor Kodas synspunkter. At Koda accepterede en lumpsumaftale skyldtes dels DR's økonomi var kendt i aftaleperioden og dels DR kun havde begrænsede muligheder for at udvide aktiviteterne uden en tillægsaftale. Det var også vigtigt for mig, at relationen mellem Koda og DR blev normaliseret. I sidste ende gjorde pragmatikken udslaget.

8. Aftaleteksten angav, at de årlige betalinger primært var fastsat ud fra nogle bestemte kriterier, nemlig antal musikminutter for udsendelser der gøres tilgængelige, dækningsområdet, den faktiske lytning/sening til musikken og endelig DR's licensindtægter. Hvad var årsagen til anførelsen af disse kriterier?

Bestemmelsen blev indsat på initiativ fra mig. Baggrunden var, at der havde været et omfattende forhandlingsforløb og en ganske nuanceret samtale mellem parterne, der afspejlede den kompleksitet, der var og er i forholdet mellem DR og Koda. Meningen med bestemmelsen var at minde parterne om ved senere forhandlinger, at der er mange nuancer og hensyn, der er relevante, og som bør tages i betragtning. Forud for 2006-forhandlingerne havde der i forbindelse med de verserende retssager været en ganske unyttig diskussion om faktisk konsumtion og tilrådighedsstillelse, der havde en nærmest paroleagtig karakter, navnlig fordi det slet og ret ikke er muligt at definere disse begreber på en meningsfuld konsistent måde, hvis de skal være holdbare over tid. Virkeligheden er jo, at den teknologiske udvikling og forbrugernes præferencer for, hvordan indholdet skal være til rådighed, hele tiden er omskiftelige.

I aftaleudkastet var der ikke en opdeling mellem primære og sekundære kriterier; kriterierne var blot nævnt i en tilfældig rækkefølge. Opdelingen blev indsat på initiativ fra DR i sidste fase af forhandlingerne, fordi DR mente, at det ville øge læsevenligheden af aftalen. Det var ikke noget, som Koda tillagde betydning.

Jeg kan nu forstå, at det drøftes om der i 2006-aftalens angivelser kan indlægges en form for vederlagsmodel, hvor vederlaget på et objektivt grundlag kan

beregnes. Det var på ingen måde hensigten med skrivningen. Hensigten var tværtimod den modsatte; nemlig at konstatere den kompleksitet, som er forbundet med spørgsmålet om fastsættelsen af vederlagene, og det ikke er noget, der kan opstilles i formler.

9. I 2006-aftalen stiger den årlige betaling over de 4 år fra 72 mio. kr. til 96 mio. kr. Hvad var årsagen til fordelingen af beløb ud over de 4 år?

Selvom jeg faktisk husker forhandlingerne klart, så har jeg også haft lejlighed til at genlæse aftalen.

Kodas primære sigte med aftalen var grundlæggende at få ændret betalingsniveauet. Dette var afgørende for Koda af to grunde. For det første for at kunne levere en rimelig afregning til de enkelte komponister og tekstforfattere. For det andet fordi, at hvis der ikke kom en væsentlig stigning i vederlagsniveauet, så ville markedsudviklingen over tid indebære, at Koda ville miste forvaltningen af de mest attraktive repertoarer, fordi rettighedshaverne ville trække deres rettigheder ud af Koda for at sælge dem direkte til brugerne – men til en højere pris. Det er en udvikling, der ikke kom på den korte bane, fordi der ikke var teknologi, der understøttede denne form for "carve out" på radio/tv-området, men det er en den markedsudvikling, som nu er begyndt at vise sig i lande, hvor de lokale forvaltningsselskaber ikke formår at opnå acceptable vederlag.

På økonomien angik forhandlingen såvel den samlede betaling i perioden som slutniveauet. Slutniveauet i aftalen var helt afgørende for begge parter, fordi det ville blive det niveau, der skulle forhandles ud fra for kommende perioder, og for Kodas vedkommende fordi, at det helt afgørende var at opnå en niveau-stigning i vederlaget. Koda var derimod fleksibel med hensyn til en optrapningsordning, hvilket gav mening ud fra indrettelseshensyn.

Jeg husker, at DR efter forhandlingerne under TV 2-sagen for Ophavsretslicensnævnet forsøgte at fragå 2006-aftalen, og hævdede at meningen med aftalens beløb var en form for betalingsplan, der kun havde likviditetsmæssig betydning. Denne udlægning er efter min opfattelse ikke i overensstemmelse med hverken 2006-aftalens indhold eller de konkrete forhandlinger. Betalingen i slutåret blev selvstændigt og intenst forhandlet. Det sidste, der faldt på plads var netop tallene, hvor DR krævede slutniveauet yderligere reduceret. Den sidste ændring der var i tallene var, at der blev flyttet 2 mio. kr. fra aftalens slutår til aftalens næstsidste år. Dette indebar, at betalingen i slutåret blev ændret fra

98 mio. kr. til 96 mio. – og de 2 mio. kr. blev i stedet tillagt næstsidste år. Denne ændring ville slet ikke give mening, hvis aftalens indhold ikke var udtryk for en optrapningsordning til et nyt niveau (tværtimod var ændringen i givet fald til DR's ugunst, da det fremrykkede betalingerne lidt).

At aftalens indhold ikke er en betalingsplan fremgår også på anden vis af aftaleteksten. I præambelens pkt. 2 sidste "at" på side 4 er det udtrykkeligt anført, at princippet er, at der betales et årligt beløb. Hertil kommer, at et forhandlingstema også var, at Koda havde fremsat krav om nogle tillægsbetalinger for tiden forud for aftalens ikrafttræden. Det blev aftalt, at denne efterbetaling skulle være omfattet af betalingerne i den nye aftale, men netop for at klargøre, at dette ikke skulle påvirke det aftalte slutniveau, så blev det udtrykkeligt aftalt, at fortidsbetalingen skulle anses for omfattet af vederlagets betalingen for 2006/2007. Denne bestemmelse findes i aftalens § 5, stk. 4.

10. Efter 2006 aftalens udløb indgik parterne en ny aftale i 2010, for 2010 (bilag 8) om betaling af ca. 106 mio. kr. med pristalsregulering. Hvordan forløb forhandlingerne om denne aftale?

Koda ønskede en dialog som afspejlede den faktuelle tilgang, som parterne havde i forhandlingen af 2006 aftalen. Der kom dog hurtigt et ultimatum fra DR's side om fastfrysning af vederlagene fra 2006 aftalen. DR mente også, at en ny større aftale burde følge medieaftalen gældende for 2011-2014, og ønskede derfor kun en 1-årig forlængelse af 2006-2009 aftalen. Koda ønskede at bevare relationen til DR og accepterede derfor forlængelsen. Forlængelsen var uden præjudice og blev helt kortfattet formuleret, så spørgsmålet om udviklingen i DR's medieforbrug og konsekvenserne for DR's betaling til Koda kunne tages op igen ved forhandlingen en aftalen for 2011 og frem. Det var dog klart, at forløbet i 2010 pegede på, at forhandlingerne for 2011 og frem ville blive særdeles vanskelige. Jeg var bekymret for, at en tilbagevending til situationen før 2006 forhandlingen, hvor der ikke var en reel og nuanceret dialog mellem parterne. 2010-aftalen viser i øvrigt, at DR ikke reelt mente, at 2006-aftalen var udtryk for en betalingsplan, da det i så fald ikke ville give mening af acceptere en forlængelse af 2006-aftalen på slutniveauet.

11. Var du involveret i forhandlingerne om 2011-aftalen? Jeg var ikke ansat i Koda, da aftalen for 2011 og frem blev indgået, men jeg blev gjort bekendt med, at aftalen indebar et fald i vederlaget til Koda. Det undrede mig.

Dato: 17. december 2019

Martin Gormsen

**VIDNEERKLÆRING FRA NIELS BAK, Direktør for Koda 1985 - 2010, i sag nr. 121
for Ophavsretslicensnævnet, Koda mod DR**

1. Hvilke aftaler indgik Koda med DR i din direktørperiode?

I min direktørperiode skete der i begyndelsen alene justeringer af aftalen med DR. Med tilsynekomsten af nye radio- og tv-stationer blev der indgået ny aftale med DR i 1992.

Denne aftale opsagde DR i 1996 og efter langvarige forhandlinger og retssag blev der indgået ny aftale i 2001 gældende fra 1997 og frem. Dette skete i form af et protokollat til 1992 aftalen.

1992-aftalen med tilhørende protokollater varede indtil 2006, hvor der blev indgået aftale for perioden 2006 til 2009.

2. Hvor meget deltog du i aftaleindgåelserne?

Indtil 2006J varetog jeg selv alle forhandlinger med DR bistået af KODA's underdirektør. For 2006 aftalens vedkommende var det KODA's daværende underdirektør Martin Gormsen som havde hovedansvaret, men jeg deltog selv i alle væsentlige forhandlingsmøder.

3. Hvad var vederlagskonstruktionen i DR aftalerne før 1991?

Igennem alle årene var vederlaget beregnet som en procentdel af DR's licensindtægter. I aftalen gældende indtil 1992 blev vederlaget i al væsentlighed beregnet som 2,35 procent af fælleslicensen for radio og tv uden farvetillæg og 5 procent af den rene radiolicens

4. Hvad var vederlagskonstruktionen i 1992 aftalen (bilag 4) og hvad var baggrunden for denne nye konstruktion?

Med det øgede medieudbud, herunder lokalradio, lokaltv, TV2 samt satellit-tv var der behov for at KODA fik en ensartet og konsistent tarif for brug af ophavsretsbeskyttet musik i radio og tv. Både fra Konkurrencestyrelsen og Kulturministeriet, som på daværende tidspunkt skulle godkende KODA's tariffer, blev der fremsat ønske herom.

På den baggrund blev der indgået ny aftale med DR i 1992, hvor det væsentligste element var, at vederlaget stadig blev beregnet som en procentdel af DR's indtægter og vederlagsprocenten var afhængig af, hvor stor en andel KODA's musikrepertoire udgjorde af den samlede sendetid multipliceret med en faktor på 0,07775. Ved fastsættelsen af faktoren på 7,75 % var der indregnet et hensyn til DR's høje egenproduktion som public service virksomhed.

5. I 1996 blev der indgået en aftale om DR's kortbølgeradio (bilag 5) – hvordan var den aftale?

Da kortbølgevirksomheden blev udskilt med separat bevilling fra Radiofonden blev der indgået aftale herom i form af protokollat. Vederlaget blev beregnet efter de samme principper som i hovedaftalen dvs. Vederlagsprocenten blev beregnet som musikprocenten multipliceret med 0,07775.

6. DR opsagde så i 1996 de gældende aftaler, og Koda anlagde i 1998 en landsretssag om, hvad aftaleprincipperne skulle være. Hvad blev resultatet af sagen?

Efter langvarige forhandlinger og under retssagen blev sagen forliget ved at der blev indgået en ny aftale i 2001, gældende fra 1997 og frem . Dette skete i form af et protokollat til 1992 aftalen. Principperne for beregning af vederlaget blev fastholdt. Hvilket betød at procentmodellem fortsatte. Der skete dog en forhøjelse af vederlagsprocenten.

7. Hvad var baggrunden for fastsættelsen af de forhøjede procentvederlag, Koda i forliget samlet set fik for tv og radio?

Musikkens andel af den samlede sendetid var øget og derfor blev vederlagspro-

centen forhøjet

8. DR hævdede under landsretssagen, at aftalerne reelt ikke var procentaftaler, men lump sum aftaler. Hvad er din opfattelse?

KODA's aftaler med DR har bortset fra 2006-aftalen alle været baseret på , at vederlaget beregnes som en procentdel af DR's licensindtægter. Vederlagsprocenten har under forhandlingerne været fastsat af DR's musikforbrug i forhold til den samlede sendetid. DR's musikforbrug har ligget nogenlunde stabilt i aftaleperioderne frem til 2006, hvorfor KODA accepterede faste vederlagsprocenter i aftalerne. Der har ikke været tale om lumpsum – aftaler, heller ikke selvom DR's indtægtsgrundlag var kendt via medieforligene.

9. I 2008 blev der så indgået en ny aftale (bilag 7), som ikke var en procentaftale – for en fire-årig periode. Hvad var baggrunden for det?

Kodas udgangspunkt var, at der som hidtil skulle aftales en procentmodel, men DR ønskede at gå væk fra procentmodellen. Der var en meget dybdegående dialog mellem Koda og DR med et væsentligt mere konstruktivt forhandlingsklima end før 2006 forhandlingen. Aftalen blev da også meget detaljeret og tilladelsen meget konkret og afgrænset. Det var også af stor betydning for mig, at både Koda og DR var tilfredse med det økonomiske resultat, og at aftalen derfor pegede frem mod et nyt og bedre samarbejde med DR. På den baggrund var jeg indstillet på indtil videre at gå væk fra procentmodellen.

Dato: 15/12 2019

Niels Bak

**VIDNEERKLÆRING FRA ANDERS LASSEN, Direktør for Koda 2010 - juni 2019, i
sag nr. 121 for Ophavsretslicensnævnet, Koda mod DR**

1. Hvilke aftaler indgik Koda med DR i din tid som direktør?

Da jeg startede, var der et udestående med DR om en ny aftale. Den seneste hovedaftale var fra 2006 og stod til genforhandling. Forhandlingsforløbet var blevet udsat – både på grund af uenigheder med DR og på grund af direktørskiftet i Koda. Der skulle således laves en ny aftale, der blev indgået i 2012 og havde en varighed på fire år.

2. Hvilken aftalemodel ønskede Koda i 2012 aftalen og hvorfor?

Vi ønskede som udgangspunkt at indgå en aftale baseret på en procent af DR's indtægter. Der var flere årsager hertil. Det var vigtigt for mig at sikre ligebehandling mellem Kodas kunder. De andre aktører i markedet betalte alle efter den indtægtsbaserede model. Jeg har en journalist baggrund og har tidligere i min karriere arbejdet med TV udsendelse og Tv produktion. Med den position DR indtog i markedet, og med den programprofil DR havde og har, kunne jeg ikke se hvorfor dette ikke også skulle gælde for DR. Det var også understøttet af de afgørelser, der var truffet i Nævnet i sagerne vedrørende TV2 og Radio 100. Begge disse aftaler var baseret på en omsætningsbestemt betaling og jeg mente, at DR's aftale om en lumpsum var blevet overhalet af disse afgørelser.

3. Blev det resultatet af forhandlingerne om aftalen?

Nej. DR holdt ubøjeeligt fast i at de ville betale en reduceret lumpsum. De stod fast på at tabet af FM4 og lukningen af de eksperimenterende dab-kanaler skulle medføre en betydelig reduktion i vederlaget.

4. Hvornår blev aftalen om dette indgået?

Forhandlingerne gik for alvor i gang i foråret 2011. Jeg havde på det tidspunkt kun væ-

ret ansat i få måneder, og DR-sagen var kun en blandt mange sager på mit bord. Derfor valgte jeg, at forhandlingerne skulle varetages af Trine Nielsen, der på det tidspunkt havde overtaget ansvaret for Medieområdet (hvorunder DR hører) fra Martin Gormsen. Trine havde været i Koda i adskillige år som Markedsdirektør og havde stor erfaring og viden fra de tidligere forhandlinger – som hun dog ikke havde deltaget personligt i. Aftalen om den reducerede lumpsums betaling på 100 mio. kr. blev indgået mellem Trine Nielsen og Caroline Reiler på et møde i august 2011.

5. Var det herefter genstand for forhandling, at der skulle betales en lump sum og at denne var 100 mio. kr.?

Nej. Der var på intet tidspunkt tale om en reel forhandling. DR var som sagt ubøjelige og helt uvillige til at arbejde med en procent-model eller forlade synspunktet om en reduktion i vederlaget. Trine Nielsen ringede mig op efter et længere forløb og fortalte, at enten accepterede vi et meget rundt beløb (100 mio. kroner) i lumpsum – eller også ville konsekvensen blive en langtrukken retssag og et markant politisk pres fra DR mod Koda.

6. Hvorfor accepterede Koda i 2011 et nyt fast vederlag der var reduceret med 10 % i forhold til niveauet i 2006 aftalen,?

For at forstå dette må man leve sig ind i Kodas virkelighed på det tidspunkt. Koda var under et enormt pres fordi man ikke havde indgået en aftale med Spotify på grund af kommercielle uenigheder. Samtidig havde IFPI og TDC rejst en sag ved Nævnet om vederlagets størrelse i Kodas aftale med TDC om musiktjenesten TDC Play. De orkestrerede en omfattende kampagne mod Koda. Der var indslag i DR's TV-avis med unge, der ikke kunne forstå hvorfor de ikke kunne få Spotify, der var verbale udfald mod Koda fra bl.a. et af Kodas egne medlemmer Søren Rasted, der fra scenen under Danish Music Awards sagde "fuck Koda" og beskrev os som gammeldags og en bremse for udviklingen. Presseomtalen var ensidigt negativ og Kodas omdømme var i knæ.

Jeg var blevet ansat til at højne Kodas ry og bringe organisationen ind i en ny, digital virkelighed og dette var det sidste, jeg og bestyrelsen havde brug for. En yderligere konflikt, hvor DR ville kunne trække alle deres medieplatforme og politiske netværk ind i en krig mod Koda var ikke en mulighed. Da DR samtidig var ultimative i deres krav, valgte jeg det, der på det tidspunkt virkede som det mindste af to onder: En "fredsaftale" med DR.

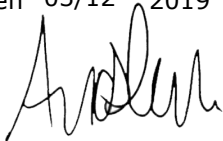
7. Hvad har Kodas aftalepraksis i din direktørtid været med andre tv- og radiostationer – procentvederlag eller lump sums?

Alle aftaler indgået i min direktørtid var været baseret på et procentvederlag – med undtagelse af DR.

8. Gælder det også licensfinansierede stationer med public service forpligtelser?

Ja. Både 24/Syv og Tv2 Regionerne betaler efter procentmodellen

Den 03/12 2019

Anders Lassen

VIDNEERKLÆRING - MARIA RØRBYE RØNN

Til Ophavsretslicensnævnet i sag nr. 121:

Koda

Lautrupgade 9

2100 København Ø

mod

DR

Emils Holms Kanal 20

0999 København C

1 TILVEJEBRINGELSE AF VIDNEERKLÆRINGEN

1 Denne vidneerklæring er udarbejdet af undertegnede Maria Rørbye Rønn, Nicolai Eigtvedsgade 34, 1. th, 1402 København K, i perioden 6. november til 19. december 2019.

2 Til brug for udarbejdelsen har jeg fra DR's advokat modtaget kopi af de bilag og uddrag af proces-skrifter fra sagen, der er henvist til i vidneerklæringen, samt et af DR's advokat udarbejdet udkast til vidneerklæring med udkast til spørgsmål.

3 Udkastene til spørgsmål og mine svar har jeg drøftet med DR's advokat på møder afholdt den 6. november, 29. november 2019 og 18. december hos DR, hvorefter jeg på baggrund af DR's advokats endelige spørgsmålsformulering har formuleret mine endelige svar på spørgsmål 1-17.

2 KARRIERE

4 Jeg er cand.jur. fra Københavns Universitet og blev ansat i Justitsministeriet som dommerfuldmægtig den 1. februar 1990. Den 1. januar 1993 blev jeg ansat som fuldmægtig i Kulturministeriets ophavsretskontor, hvorefter jeg i 1995 skiftede til DR. Min første stilling var som juridisk konsulent i "DR Ophavsret", der varetog al juridisk sagsbehandling og rådgivning vedrørende DR's håndtering af ophavsrettigheder, herunder forhandlinger og aftaler med Koda. "DR Ophavsret" blev på et tidspunkt lagt sammen med de andre juridiske funktioner i "DR Jura", som jeg blev chef for i 2001. I 2007 blev jeg underdirektør for "DR Jura, Politik og Strategi" og i 2009 blev jeg direktør for "DR Jura, Politik og Strategi". I oktober 2010 blev jeg konstitueret Generaldirektør og fra den 7. februar 2011 har jeg været DR's Generaldirektør med reference til DR's bestyrelse.

5 Fra min mangeårige ansættelse i DR har jeg blandt andet et indgående kendskab til, hvordan DR's public service-virksomhed reguleres, hvordan DR løbende har forvaltet sit public service-mandat under hensyn til de vekslende politiske og samfundsmæssige krav, der stilles til DR, hvad der adskiller DR's programvirksomhed fra øvrige aktører i det danske og internationale mediemarked, hvilke udfordringer DR står over for i en tid med stigende konkurrence fra udlandet via internetbaserede platforme, hvordan DR og Koda/NCB har forhandlet og indgået aftaler i årenes løb om clearing af rettigheder til brug af musikværker, og hvordan DR sammen med øvrige rettighedshavere, herunder Koda, har medvirket til at etablere et velfungerende licenseringssystem på retransmissionsområdet.

3 SPØRGETEMA 1 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETSLICENSÆVNET AF 1. OKTOBER 2019: DR'S PUBLIC SERVICE-FORPLIGTELSER

Spørgsmål 1: Hvordan foregår det, når grundlaget for DR's public service-programvirksomhed genforhandles/ændres for en kommende periode?

6 DR er en selvstændig offentlig institution under Kulturministeriet. Kulturministeren kan som sådan ikke blande sig i den daglige drift af DR, men rammerne for DR's virksomhed er politisk bestemt.

7 Den normale proces har været, at politikerne først fastlægger DR's økonomiske grundlag og de overordnede politiske rammer for DR's virksomhed i en medieaftale, typisk for en periode på 4 år (den nugældende medieaftale er dog 5-årig (2019-2023)). Herefter indgås en Public Service-kontrakt mellem DR og Kulturministeren.

- 8 Den første Public Service-kontrakt blev indgået mellem Kulturministeren og formanden for DR's bestyrelse, hvorefter de politiske ordførere blev orienteret om kontrakten.
- 9 I praksis forløber det i dag ofte anderledes.
- 10 Set over en årrække er der sket den udvikling at Public Service-kontrakten ikke længere kun er et produkt af en forhandling mellem Kulturministeren og DR på baggrund af overordnede rammevilkår fastsat i medieaftalen. Den er et produkt af en mere omfattende politisk proces, der involverer de politiske partier, også inden Kulturministeren indleder drøftelser med DR.
- 11 Der er over tid også kommet flere og mere detaljerede krav i Public Service-kontrakten, der således er blevet mere omfattende og detaljeret end tidligere.
- 12 Hertil kommer, at der altid kan ske afgivelser i forhold til det, vi opfatter som den normale proces.
- 13 Det seneste og mest markante eksempel på dette er den fundamentale ændring af DR's virksomhed, der blev besluttet af den daværende borgerlige regering og Dansk Folkeparti i aftalen af 16. marts 2018, og forløbet op til denne aftale.
- 14 Den 5. oktober 2017 anmodede Kulturministeren om, at DR udarbejdede en "kortlægning" af DR's aktiviteter og økonomi, og at DR bistod eksterne konsulenter engageret af Kulturministeriet med at analysere "evt. bortfald af aktiviteter i DR" (for året 2016). DR imødekom anmodningerne og sammenfattede resultaterne i "Kortlægning og analyse af DRs aktiviteter og økonomi" af 5. januar 2018 (nævns-sagens bilag 55), hvorefter regeringen og Dansk Folkeparti den 16. marts 2018 indgik aftale om en beskæring af DR's økonomiske grundlag med 20% over perioden 2019-2023.
- 15 Aftalen blev indgået før politikerne havde forhandlet en medieaftale på plads for 2019-2023 og var derfor løsrevet fra den politiske forhandling om DR's rammevilkår.
- 16 Et andet eksempel er begrænsningen i forhold til nyhedsartikler på dr.dk, hvorefter "DR kan bringe tekstbaserede nyheder, men skal afholde sig fra lange, dybdegående artikler". Begrænsningen blev indført af den daværende borgerlige regering og Dansk Folkeparti (nævns-sagens bilag AAF (DR's public service-kontrakt for 2019-2023), pkt. 4.4.), men den nuværende socialdemokratiske regering og dens støttepartier har i et tillæg til Public Service-kontrakten af 30. september 2019 besluttet at fjerne begrænsningen.
- 17 Et tredje eksempel er kravet i den nugældende Public Service-kontrakt om, at "DR skal på radio årligt tilbyde en høj andel af dansk musik på minimum 48 pct. på såvel P3 som P4" (DR's Public Service-kontrakt for 2019-2023, punkt 3.4). Dermed øgedes kravet til andelen af dansk musik fra 43 % til 48 %, og kravet blev ændret til at gælde specifikt for radiokanalerne P3 og P4 (sammenhold med nævns-sagens bilag G (DR's public service-kontrakt 2015-2018), punkt 5.6).
- 18 Et fjerde eksempel er, at den nuværende socialdemokratiske regering og dens støttepartier har besluttet at tildele DR en ekstrabevilling, der udskyder lukningen af DAB radiokanalerne P8 Jazz og P6 Beat med ét år til udgangen af 2020.
- 19 Som det fremgår, må DR altid være forberedt på, at den politiske proces kan afstedkomme endog meget væsentlige afgivelser i forhold til det, vi opfatter som den normale proces, både i forbindelse med genforhandling af medieaftalen og ved indgåelse af samt reguleringer af en allerede indgået

Public Service-kontrakt. Dette er en af grundene til, at DR ikke er sammenlignelig med nogen anden dansk radio- og tv-station.

Spørgsmål 2: Har mængden af udsendt, beskyttet musik omfattet af Kodas repertoire betydning for de økonomiske midler, DR bliver tildelt?

20 Licensens størrelse – og den skattefinansiering, vi er på vej over i – er en funktion af en politisk proces, som jeg har forklaret i mit svar på spørgsmål 1.

21 DR's økonomiske grundlag har mig bekendt aldrig være kædet sammen med, hvor meget Koda-musik, DR udsender på sine kanaler og platforme, og eksemplerne i mit svar på spørgsmål 1 illustrerer dette:

22 Vi har krav i Public Service-kontrakten om indholdet af dansk musik i DR's programflader. Kravet er øget i den seneste public service-kontrakt fra 43% til 48% (og øremærket, som noget nyt, til at skulle måles i forhold til musikanvendelsen på radiokanalerne P3 og P4), men samtidigt er DR blevet pålagt omfattende besparelser. Krav om udsendelse af en øget andel af dansk musik kombineres således med besparelser og indtægtsnedgang.

23 Ekstrabevillingen vedrørende P8 Jazz og P6 Beat blev besluttet for at udskyde den lukning af kanalerne, der følger af DR's spareplan, hvormed disse kanallukninger udskydes med ét år til udgangen af 2020. Ekstrabevillingen er således ikke begrundet i, hvad DR skal betale til Koda for musikudsendelse på P8 Jazz og P6 Beat.

Spørgsmål 3: Er der væsentlige forskelle på de indholdsmæssige krav til DR's programvirksomhed, hvis man sammenligner ordlyden af DR's nuværende Public Service-kontrakt for perioden 2019–2023 med DR's Public Service-kontrakt for perioden 2015–2018?

24 De pålagte besparelser på 20% medfører i sagens natur, at DR's muligheder for at opfylde sine public service-forpligtelser er blevet væsentligt forandret. DR er nødsaget til at lukke både kanaler og programmer. Den 1. januar 2020 lukker vi flow tv-kanalerne DR K, DR3 og DR Ultra og DAB radiokanalen P7 Mix for at kunne opretholde det kvalitetsniveau mv., vi stiler efter, på alle vores tilbageværende kanaler og platforme og i alle vores programmer.

25 For så vidt angår de overordnede målsætninger er der ikke væsentlige forskelle på kravene i de to Public Service-kontrakter. DR skal således fortsat overholde Radio- og fjernsynslovens § 10 og alle Public Service-kontraktens hovedforpligtelser, uanset at DR er blevet pålagt at gennemføre omfattende besparelser.

Spørgsmål 4: Kan man fastlægge omfanget og kvaliteten af DR's public service-programvirksomhed på baggrund af Public Service-kontraktens bestemmelser?

26 Man kan på ingen måde fastlægge omfanget og kvaliteten af DR's public service-programvirksomhed alene på baggrund af Public Service-kontraktens bestemmelser.

27 DR er en selvstændig offentlig institution og har inden for rammer af lovgivningen og Public Service-kontrakten ansvaret for den overordnede tilrettelæggelse af programvirksomheden. DR er uden for kulturministerens almindelige instruktionsbeføjelse og er uafhængig af økonomiske, kommercielle og politiske interesser.

28 Det er ledelsen i DR, der har det overordnede ansvar for programlægningen og som beslutter, hvordan Public Service-kontraktens krav og forudsætninger skal opfyldes i praksis. Man kan derfor ikke vurdere DR's public service-programvirksomhed uden at vurdere de valg, DR foretager ved tilrettelæggelsen af programvirksomheden. Man må også vurdere, hvordan disse valg giver sig udslag i vigtige parametre som fx programkvalitet, alsidighed og opgaven med at nå alle befolkningsgrupper.

29 Fra vores seneste strategi "Sammen om det vigtige, september 2019" vil jeg fremhæve vores mission; "Vi giver danskerne lyst til at vide mere om det vigtige" og vores vision; "Vi vil gøre en forskel med originalt indhold, der begejstrer, og gør dig nysgerrig og klogere på dit liv og din omverden."

30 Man kan udtrykke det på den måde, at DR ikke alene har en kontrakt med Kulturministeren. DR har også, i overført betydning, en kontrakt med Folketinget og med befolkningen i den forstand, at DR kritiseres, hvis ikke DR's programindhold lever op til de forventninger, der på et givet tidspunkt dominerer i debatten omkring DR, og hvis ikke DR's programvirksomhed opfattes og anerkendes som lødig, kvalitetsbåret, relevant, værdifuld, oplysende og samlende for befolkningen og deres politiske repræsentanter. Dette løbende "check" af DR er helt uafhængigt af indholdet af Public Service-kontraktens indhold. Selvom alle krav opfyldes, kan der opstå kritik, DR må forholde sig til. Dette er centralt for at forstå, hvordan DR vælger at forvalte sit public service-mandat.

Spørgsmål 5: Er det rimeligt at anse DR's public service-virksomhed for at være i det væsentlige sammenlignelig med TV 2 Danmark A/S' programvirksomhed eller endda rent kommercielle radio- og tv-stationer, hvilket er gjort gældende af Koda i sagen for Ophavsretslicensnævnet på baggrund af blandt andet en rapport udarbejdet af Ernst & Young?

31 Man kan ikke med rimelighed anse DR for i det væsentlige sammenlignelig med TV 2/Danmark A/S eller rent kommercielle radio- og tv-stationer.

Særligt vedrørende sammenligningen med TV 2/Danmark

32 Som jeg har forklaret oven for, kan man ikke definere DR's programvirksomhed alene ved at se på DR's Public Service-kontrakt. Af samme grund kan man ikke sammenligne og sidestille DR's programvirksomhed med TV 2/Danmark's programvirksomhed alene på baggrund af en sammenligning af de to Public Service-kontrakter.

33 Efter min opfattelse er der betydelige indholdsmæssige forskelle på DR's og TV 2's Public Service-forpligtelser, således som disse i praksis udmøntes af DR og TV 2. Jeg kan fx fremhæve følgende forskelle:

- DR's bestyrelse er sammensat af 11 medlemmer: 6 medlemmer, der udpeges af Folketinget politiske partier, og 3 medlemmer, der udpeges af Kulturministeren, samt to medlemmer, der udpeges af DR medarbejdere. Dermed er flertallet af DR's bestyrelse udpeget af Folketingets partier.
- TV 2/Danmarks bestyrelse er alene udpeget af Kulturministeren (og medarbejderne).
- Alle DR's radiokanaler, tv-kanaler og internetindholdet på dr.dk (DR TV) er "free-to-air" og kan modtages af enhver borger, direkte og uden et distributionsmellemed.
- Alle TV 2/Danmarks tv-kanaler, inklusive public service-kanalen TV 2/Danmark, er betalingskanaler, der alene kan modtages efter aftale med en distributør eller med TV 2/Danmark direkte (sidstnævnte gælder for internettjenesten TV 2 Play).

- DR's public service-forpligtelser gælder for alle DR's kanaler og platforme, og omfatter både radio, TV og internet, samt kor og orkestre.
- TV 2's public service-forpligtelser gælder kun for hovedkanalen TV 2/Danmark og de tilhørende medietjenester, ikke for TV 2's øvrige tv-kanaler (News, Zulu, Charlie, Fri, Sport). TV 2 driver endvidere ikke radiokanaler.
- DR er licens- og skattefinansieret og i det hele uafhængig af Staten.
- TV 2/Danmark er en kommercielt finansieret tv-station, der på alle kanaler og platforme, inklusive public service-kanalen TV 2 / Danmark, skal tage hensyn til aktionærens - Statens - indtjeningsforventninger.
- DR er, med rette, omfattet af en særligt intens politisk interesse, der hænger sammen med den offentlige finansiering og er usammenlignelig med den politiske interesse for TV 2/Danmark's public service-programvirksomhed.
- DR skal ikke forrente sin kapital eller tjene på sit indhold som TV 2 / Danmark.
- For DR er målinger af lytter- og seertal, og "share"-tal i forhold til andre radio- og tv-stationer, ikke et afgørende kriterium for tilrettelæggelsen af DR's programmer og sendeflader. I vores seneste strategiplan "Sammen om det vigtige, september 2019" prioriterer vi værdi over volumen og definerer det relevante mål for værdien af DR's programvirksomhed på følgende måde:

"Andelen af danskere, som har benyttet DR den seneste uge og giver en positiv score på mindst to af disse: Tilfredshed; relevans; kvalitet; tiden værd. Andelen skal øges fra to ud af tre i 2019 til tre ud af fire senest i 2023."

Som det fremgår, vil vi måle på den kvalitative oplevelse af DR's programindhold, fordi en registrering af seer- og lyttetid og "share" ikke giver en tilstrækkeligt nuanceret måling af, om DR lever op til *hele befolkningens* forventninger og ønsker.
- For TV 2/Danmark må seertal i sagens natur være et afgørende kriterium for alle programmer og sendeflader på alle kanaler, fordi alle kanaler er finansieret af reklame- og abonnementsindtægter.
- DR har en langt større egenproduktion af programmer (til TV og radio) end TV 2/Danmark, der af politiske grunde og hensyn til det private, eksterne tv-produktionsmiljø er baseret på en entreprisemodel, hvor størstedelen af programmerne købes fra eksterne programproducenter.
- DR har omfattende og detaljerede public service-forpligtelser vedrørende børn og unge (nævnsagens bilag AAF, pkt. 3.2), og som følge heraf producerer DR fx særlige nyhedsudsendelser til børn (UltraNyt), og særlige dramaserier til børn og unge (fx "Doggystyle" for unge).
- TV 2 har begrænsede public service-forpligtelser vedrørende børn og unge (nævnsagens bilag 86, pkt. 2.3).
- DR har omfattende og detaljerede forpligtelser vedrørende nyheder (nævnsagens bilag AAF, pkt. 3.1.): "DR skal tilbyde nyheder på tv, radio, internet og øvrige relevante platforme, der er tilpasset forskellige målgrupper for at sikre den bedste udbredelse af nyheder til befolkningen. DR's nyhedsdækning skal være alsidig og upartisk. DR's nyhedsdækning skal

have fokus på kvalitet og væsentlighed, og DR skal have fokus på formidlingen af nyheder fra hele landet samt internationale og europæiske perspektiver, herunder i relation til EU. Som en del af DR's samlede nyhedsformidling skal DR også have fokus på at formidle nyheder til usikre læsere."

- TV 2s public service-forpligtelser i relation til nyheder omfatter alene en kvantitativ forpligtelse til at sende nyheder (nævnsagens bilag 86): "Nyhedsudsendelser er en væsentlig del af sendefloden [...] Der skal dagligt sendes mindst en hovednyhedsudsendelse i den bedste sendetime."
- DR har unikke forpligtelser vedrørende fx ensembleerne (kor og orkestre) og Musikariet, og DR har finansieret opførelsen af Koncerthuset.
- DR har forskellige særligt udvidede forpligtelser, fx forpligtelser til at dække regionale forhold (nævnsagens bilag AAF, pkt. 3.5).

Særligt vedrørende EY undersøgelsen (nævnsagens bilag 20)

34 Jeg er orienteret om indholdet af EY-undersøgelsen og de konklusioner vedrørende sammenlignelighed, Koda gør gældende i sagen for Ophavsretslicensnævnet på baggrund af undersøgelsen.

35 Efter min opfattelse er det åbenbart, at man ikke kan foretage en retvisende sammenligning af radio- og tv-stationers programvirksomhed ved at sammenligne på baggrund af programkategorirapportering til EBU.

36 Det er grundlæggende uholdbart at sætte lighedstegn mellem programmer alene på baggrund af, at programmerne anses for at høre til samme overordnede programkategori, fx "drama", "underholdning", "nyheder", "aktualitet", fordi man dermed ser bort fra de faktorer, der adskiller programmer fra hinanden.

37 Ved programsammenligning er man nødt til at tage hensyn til alle relevante faktorer, herunder centrale faktorer som *programformål* (hvilke emner ønskes belyst?), *målgruppe* (er programmet tiltænkt de fleste, eller de få?) og *kvalitetsmål* (hvordan prioriteres sendetid - kvantitet - i forhold til kvalitet?).

38 Hvis Kodas mål med argumentationen er at argumentere for, at DR's public service-programvirksomhed i alt væsentligt er sammenlignelig med kommercielle tv-kanalers programvirksomhed, herunder TV 2/Danmarks programvirksomhed på stationens seks tv-kanaler, vil jeg blot henvise til, at Koda altid har anerkendt over for DR i forbindelse med aftaleforhandlinger, at DR's programvirksomhed er noget særligt (se fx punkt 2 "Baggrund for aftalen" i 2006-aftalen, nævnsagens bilag 7).

39 Koda har efter min opfattelse intet grundlag for at ændre holdning til DR's public service-programvirksomhed.

Mine yderligere bemærkninger til Kodas "sammenligningsargument"

40 Ingen dansk radio- og tv-station er efter min opfattelse sammenlignelig med DR, når man tager alle faktorer vedrørende DR's historik, finansiering, programkvalitet, forpligtelsen til at nå alle befolkningsgrupper og den måde, DR fortolker og udmønter sine public service-forpligtelser på i henhold til public service-kontrakten og lovgivningen, i betragtning.

41 Der er mange eksempler på dette:

Nyheder & aktualitet

- 42 DR skal levere nyheder til alle danskere, også børn og unge. Derfor har vi både de meget brede tilbud, hvor målet er at kunne formidle, hvad der er sket i verden, så alle kan forstå det, fx TV Avisen, der når bredt ud, og de mere smalle tilbud til de grupper af borgere, som har særlig viden og interesse for fx politik, erhvervsforhold og kultur. Til sidstnævnte kategori hører fx "Deadline" på DR2, hvor eksperter og politikere deltager i dybdegående debatter og analyser, "Debatten" på DR2 hvor politikere, borgere og meningsdannere mødes til debat om aktuelle forhold, og "PI Orientering".
- 43 Til de unge producerer DR fx særlige versioner af magasinprogrammet "Horisont" til digitale platforme, og DR producerer "UltraNyt", som er et nyhedsprogram til børn. "UltraNyt" modtog i november 2019 en international pris for den helt unikke behandling og formidling af nyhedsstof til børn.
- 44 DR opfylder sine public service-forpligtelser i relation til nyhedsformidling med udgangspunkt i, at grundig nyhedsformidling kræver grundig research. DR har derfor pt. 15 korrespondenter udstationeret i centrale regioner i verden, og de bidrager løbende til DR's nyhedsdækning og sætter fx DR i stand til at rapportere direkte fra urolighederne i Hongkong. DR betragter det som en helt central og særlig opgave at være i stand til at egenproducere nyheder på baggrund af egen research fra verdens brændpunkter.
- 45 Af samme grund prioriterer DR også den undersøgende journalistik højt. Vi har journalister, der over meget lange perioder, undertiden flere år, researcher og afdækker problemstillinger af stor samfundsmæssig betydning. Dette anser DR for at være en af vores fundamentale public service-opgaver, og DR har mulighed for at løse sådanne opgaver og prioritere dem højt, fordi vi ikke skal tjene penge på vores programvirksomhed.
- 46 DR's prioritering af nyhedsdækningens dybde og kvalitet afspejler sig i de omkostninger, DR afholder til nyheder, DR's samlede udgifter til nyheder lå mellem DKK 621 mio. i 2015 og DKK 688 mio. i 2017 (nævnsagens bilag AAH), og for 2018 var omkostningen DKK 700 mio.

Dramaproduktion

- 47 DR ønsker at producere drama af højeste kvalitet, og det har vi gjort med succes i en årrække.
- 48 Vi har vundet en række internationale priser for DR dramaproduktioner. DR er blevet nomineret 22 gange og har vundet fire Internationale "Emmy" priser i dramakategorien for "Livvagterne" (2009), "Ørnen" (2005), "Nikolaj and Julie" (2003) og "Rejseholdet" (2002). DR har også vundet en International "Emmy" i miniserie-kategorien for "Unge Andersen" (2005)", og i 2016 modtog jeg på DR's vegne en "International Emmy Directorate Award" som anerkendelse af, at DR igennem 20 år har skabt en række store drama produktioner.
- 49 DR har helt særlige strategier på dramaområdet, og vi er risikobetonede i vores dramaproduktioner. Vi tager kunstneriske chancer både vedrørende indhold, tema og medvirkende. DR medvirker dermed til at nye talenter - fx skuespillere, instruktører og manuskriptforfattere - kommer frem.
- 50 DR har i perioden 2015-2017 brugt mellem DKK 239 og 302 mio. på drama og fiktion (nævnsagens bilag AAH).

Ensembler, kor, Musikariet og Koncerthuset

51 Som led i DR's musikforpligtelser er DR forpligtet til at drive en række ensembler og kor: DR SymfoniOrkesteret, DR Big Bandet, DR Koncertkoret, DR VokalEnsemblet, DR Pigekoret, og i DR Musikariet introducerer vi børn og unge til levende musik, herunder den klassiske musik.

52 DR har opført og betalt for et koncerthus af internationalt format via licensmidlerne og medvirker dermed til at sikre den levende musik, herunder den klassiske musik og orkestrenes tilstedeværelse i Danmark for alle danskere. Der vil i mange år fremover påhvile DR en årlig finansieringsudgift vedrørende Koncerthuset, der er hjemsted for DR's ensembler, kor og Musikariet og dermed indgår i public service-virksomheden.

Børn og unge

53 DR ser det som en meget vigtig public service-opgave at kunne levere programindhold til børn og unge, som belyser de emner, der er relevante for børn og unge i dagens Danmark, og som kan være med til at åbne deres syn på verden og hjælpe dem til at forstå den verden, de er en del af, og dem selv.

54 Denne public service-opgave er ikke mindst vigtig for børn over 9 år, hvor alle analyser viser, at konkurrencen om de unges tid og interesse fra udenlandske platforme og sociale netværk er stærk, og hvor DR derfor anser det for en særlig opgave at vække de unges nysgerrighed og interesse i det danske demokrati og det danske samfund via DR's programtilbud.

55 På Ramasjang-platformen, DR Ultra-platformen og DR3-platformen arbejder vi dedikeret på at fastholde henholdsvis de mindste børns og de unges interesse i dansk produceret kvalitetsindhold, og at modstå konkurrencen fra de udenlandske, kommercielle giganter.

56 Der har tidligere fra politisk hold været fremsat kritik af indholdet for unge på DR3, herunder at kanalen alene sendte programmer, som også fandtes på de kommercielle kanaler. I dag er DR3 bredt anerkendt som nyskabende tv-kanal, der gør en væsentlig forskel med at producere og udsende originalt, dansk kvalitetsindhold, herunder tv-serier målrettet til unge (fx "Doggystyle", "10 år senere", "Tykke Ida", "Gina Jacqueline - en sugardaters fortællinger" og "Prinsesser fra Blokken").

57 DR har i perioden 2015-2017 brugt mellem DKK 453 og 587 mio. på kanalerne DR Ramasjang, DR3 og DR Ultra (nævnssagens bilag AAH).

Spørgsmål 5: Er der eksempler på, at beslutningerne om, hvilke midler DR skal tildeles, har været direkte påvirket af, hvor meget beskyttet musik DR udsender, eller forventes at udsende, via sine radio- og tv-kanaler samt via dr.dk?

58 Der er mig bekendt ingen eksempler på, at beslutningerne om, hvilke midler DR skal tildeles, har været direkte påvirket af, hvor meget beskyttet musik DR udsender, eller forventes at udsende, hvis det skal forstås således, at størrelsen af de midler, DR er blevet tildelt, skulle være gjort afhængig af, eller være blevet målt i forhold til, hvor meget musik DR udsender, eller forventedes at udsende.

59 Der er i Public Service-kontrakten specifikke krav vedrørende musik, og forpligtelsen til at spille dansk musik er en væsentlig public service-opgave, men der eksisterer ingen direkte sammenhæng mellem DR's indtægter og DR's musikudsendelse. Som jeg har forklaret og eksemplificeret oven for, er DR's økonomiske rammer genstand for intens politisk interesse. Størrelsen af indtægterne er politisk bestemt med alle de nuancer det indebærer.

Spørgsmål 6: DR blev i 2018 pålagt betydelige besparelser. Hvilke besparelser er der truffet beslutning om og hvordan bliver de indfaset?

- 60 Den 16. marts 2018 besluttede den daværende borgerlige regering og dansk folkeparti som allerede nævnt, at DR's finansiering skulle reduceres med 20 % i forhold til den forventede licensindtægt i de pågældende år i perioden 2019– 2023. DR's finansiering reduceres dermed med DKK 675 mio. i forhold til udgiftsniveauet i 2018.
- 61 Det blev samtidig besluttet, at licensen skulle udfases og erstattes delvist med skattebetaling, hvilket implementeres gradvist over en 3-årig periode.
- 62 DR har på nuværende tidspunkt truffet beslutning om besparelser for DKK 420 mio. svarende til 12% af de 20%. Der udestår således besparelser for DKK 255 mio. Jeg har neden for indsat en illustration af tallene fra DR's seneste strategiplan "Sammen om det vigtige, september 2019":

- 63 I strategiplanen har vi også eksemplificeret, hvad den resterende besparelse på DKK 255 mio. vil kunne indebære:

BEREGNINGSTEKNISKE EKSEMPLER PÅ KONSEKVENSER VED 200 MIO KR. YDERLIGERE BESPARELSER PÅ INDHOLD

Note: Med "lukning" menes lukning af kanaler/plattformen inkl. alt tilhørende indhold. Eksemplerne er behæftet med usikkerhed. Eksemplerne er udarbejdet p.b.a. af forvaltningsregion 18 omkostningerne til de enkelte genrer, kanaler og tilbud i 2023, hvor spare- og udviklingsplanen er fuldt indfaset.

- 64 Som jeg har forklaret oven for, har den nuværende socialdemokratiske regering og dens støttepartier truffet beslutning om at tildele DR en særbevilling, der udskyder lukningen af DAB kanalerne P8 Jazz og P6 Beat med ét år til udgangen af 2020.
- 65 **Spørgsmål 7:** Hvilken fremtidig udvikling af mediemarkedet, eller udviklinger, er efter DR's opfattelse centrale at forholde sig til?
- 66 DR analyserer løbende medieudviklingen for, på et så oplyst grundlag som muligt, at kunne tage stilling til, hvordan DR bør ændre sine programflader og distributionen af DR's indhold for at opfylde public service-kravene om, at DR skal nå alle danskere med sit public service-programindhold.
- 67 Vi kan se, at befolkningens medievaner ændrer sig markant, og til en vis grad allerede har ændret sig markant. I vores seneste strategiplan "Sammen om det vigtige, september 2019" sammenfatter vi vores analyser af udviklingen fra 2009 og frem i nogle "centrale tendenser":

CENTRALE TENDENSER I DANSKERNES MEDIEBRUG

gange. Foto: Agnete

151 min.
40 min.

TV

I 2009 så de 15-24-årige 151 minutters flow-tv dagligt. Det er faldet til 40 minutter i 2018. Det gennemsnitlige tv-forbrug på tværs af befolkningen var til sammenligning 142 minutter i 2018.

51 %
34 %

Streaming

I 2014 streamede 34 pct. af danskerne i løbet af en uge. Det er steget til 51 pct. i 2019. Blandt 15-24-årige i 2019 streamer 85 pct. ugentligt mod 67 pct. for fem år siden.

92 %

Radio

Flowradio er fortsat meget brugt i befolkningen. 92 pct. af danskerne lytter til radio i løbet af en uge. Tidsforbruget falder en smule hvert år, mens podcast bliver mere populært. I 2018 lyttede 30 pct. af de 15-24-årige til podcast ugentligt, mod 22 pct. året før.

Nyheder

De digitale nyhedskilder er de mest benyttede i den danske befolkning og i særdeleshed blandt de unge. Digitale platforme har overhalet tv-mediet som det mest benyttede nyhedsmedie i befolkningen.

- 68 Som det fremgår, er udviklingen meget markant for de 15-22-årige, som i dag primært tilgår indhold via internettet (streaming) og kun ser flow-tv i begrænset omfang.
- 69 DR forventer overordnet set, at udviklingen går i retning af, at befolkning som helhed vil øge deres forbrug af indhold via internettet på bekostning af sening af flow-tv kanaler. Det er vanskeligt for DR præcist at forudsæ, hvor hurtigt udviklingen vil gå, blandt andet fordi udviklingen afhænger af en række eksterne faktorer som eksempelvis den teknologiske udvikling og den internationale konkurrencesituation. Den ældre del af befolkningen ser fortsat mange timers flow-tv hver dag. DR forventer derfor at skulle servicere både den streaming-orienterede og den flow-tv orienterede del af befolkningen i mange år fremover.
- 4 SPØRGETEMA 2 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETSLICENS-NÆVNET AF 1. OKTOBER 2019: AFTALEPRAKSIS FORUD FOR 2006-AFTALEN SAMT 2006-AFTALEN

Spørgsmål 8: Kan du bekræfte, at beskrivelsen af tidligere aftaler mellem Koda og DR i DR's svarskrift til Ophavsretslicensnævnet af 21. juni 2016 afsnit 4.2-4.5 er korrekt, og er der noget du ønsker at uddybe?

70 Jeg er bekendt med denne aftalepraksis og anser beskrivelsen i svarskriftet for korrekt og fyldestgørende.

Spørgsmål 9: Kan du bekræfte, at beskrivelsen af "Projekt Betalingsprincipper" i DR's svarskrift til Ophavsretslicensnævnet af 21. juni 2016 afsnit 4.6 er korrekt, og er der noget du ønsker at uddybe?

71 Jeg kan bekræfte, at beskrivelsen er korrekt og vil gerne understrege, at "Projekt Betalingsprincipper" opstod som en reaktion over for Koda og Gramex' nægtelse af at anerkende, at den faktiske lytning eller sening til programmer med musik (målt som lyttertal på radio og som seertal på TV) bør tillægges betydning, når vederlagets størrelse skal fastsættes.

72 Det var den teknologiske udvikling og konkurrencesituationen, der for alvor gjorde det nødvendigt for DR at insistere på, at faktisk konsumtion fik betydning for Koda- og Gramex-vederlagenes størrelse.

73 For DR havde betalingskriterierne fx betydning i forhold til muligheden for at åbne nye kanaler med en smal målgruppe. Hvis mængden af udsendt, beskyttet musik var det afgørende kriterium for vederlagets størrelse, hvilket Koda ønskede at fastholde, og havde fastholdt under den landsretssag der blev forliget i 2001, kunne det medføre uforholdsmæssige vederlagsstigninger at åbne nye kanaler.

74 Etableringen af "Projekt Betalingsprincipper" førte til nye forhandlinger med Koda, og disse forhandlinger endte for DR's vedkommende med, at Koda og DR i 2006 indgik en ny, skelsættende aftale om DR's udnyttelse af Kodas og NCBs repertoire.

Spørgsmål 10: Hvem deltog i forhandlingerne om 2006-aftalen for henholdsvis DR og Koda?

75 Jeg deltog som DR's forhandlingsleder og var bistået under forhandlingerne af forskellige medarbejdere fra DR's afdelinger.

76 Kodas forhandlingsleder var daværende underdirektør Martin Gormsen, der på sin side også var bistået af forskellige medarbejdere.

Spørgsmål 11: Koda giver under sagen for Ophavsretslicensnævnet udtryk for, at Koda ved visse aftaleforhandlinger følte sig presset til at acceptere DR's krav og gav efter for krav fra DR, som Koda i dag fortryder. Hvad er din erindring om dette fra forhandlingerne vedrørende 2006-aftalen?

77 Jeg erindrer ikke nogen tilkendegivelser fra Kodas forhandlere af den karakter og efter min opfattelse var situationen den modsatte.

78 Årsagen er Kodas monopol.

79 DR bruger Kodas repertoire i meget vid udstrækning og har i praksis ikke noget alternativ til at indgå aftale med Koda. Det skyldes blandt andet, at der ikke eksisterer et alternativt repertoire af musikværker som kan bruges i stedet for Kodas repertoire. Vi har i DR prøvet at skaffe adgang til et sådant repertoire af "katalogmusik" for at mindske afhængigheden af Koda, men erfaringen viser, at det i praksis ikke er muligt at begrænse DR's afhængighed af en tilladelse til at anvende Kodas repertoire.

Spørgsmål 12: 2006-aftalen fastsætter fire (4) årlige sumbeløb for aftaleperioden 2006-2009 og det angives i aftalens § 5, at disse vederlag er fastsat på følgende måde:

2006: 72 mio.

2007: 74 mio.

2008: 94 mio.

2009: 96 mio.

Hvad er din erindring om baggrunden for, at vederlaget for 2008 og 2009 blev aftalt på et væsentligt højere niveau end vederlaget for 2006–2007?

80 Aftalen med Koda blev indgået på et tidspunkt, hvor DR's økonomi var særdeles presset, fordi budgettet for byggeriet af DR-byen var overskredet med flere hundrede millioner kroner, og fordi det stod klart, at DR også skulle finansiere budgetoverskridelserne med licensmidler.

81 Som jeg husker forhandlingsforløbet, fik jeg sent i forhandlingsforløbet til opgave af DR's daværende ledelse at søge at få opdelt betalingen, så DR i de første år skulle betale et mindre, årligt beløb, mod at DR i de sidste år betalte et højere, årligt beløb.

82 Jeg kan specifikt huske, at jeg til et forhandlingsmøde med Koda i Kodas lokaler fremsatte dette ønske på vegne af DR's ledelse og motiverede det med udfordringer med DR's likviditet forårsaget af budgetoverskridelserne vedrørende DR Byen.

83 Koda imødekom DR's ønske, hvilket er baggrunden for vederlagsfordelingen i 2006–aftalen.

Spørgsmål 13: De fire (4) årlige sumbeløb for aftaleperioden 2006–2009 angives i aftalens § 5 at være fastsat ud fra en række primære og sekundære kriterier. Hvordan foregik forhandlingerne og hvordan nåede man til enighed om fastsættelse af det årlige vederlag for hvert af de fire (4) år i aftaleperioden (2006–2009, inklusive)? Var det eksempelvis på baggrund af model-baserede beregninger eller andre typer af beregninger?

84 Det var for DR helt centralt, at vederlaget blev forhandlet under hensyn til de faktiske lytter- og seertal på DR's platforme, og at dette mål for "faktisk konsumtion" blev anerkendt af Koda i 2006–aftalen som et vederlagskriterium. Dette var baggrunden for "Projekt Betalingsprincipper", som jeg allerede har forklaret om.

85 Jeg erindrer fra forhandlingerne, at både DR og Koda præsenterede forslag til vederlagsmodeller, men at det ikke var muligt at nå til enighed om en bestemt model. Det var derfor, vederlaget i stedet blev fastsat som en lump-sum pr. år.

Spørgsmål 14: 2006–aftalens § 5 ligestiller tre (3) de såkaldte "primære" vederlagskriterier. Hvilke overvejelser lå til grund for parternes beslutning om at definere netop disse tre vederlagskriterier som primære for vederlagets størrelse?

86 Som jeg netop har forklaret, var det udgangspunktet, at vi skulle blive enige om en model. Modellen skulle indeholde de relevante vederlagskriterier og skulle kunne anvendes til at beregne vederlagets størrelse.

87 Jeg erindrer det således, at vi var enige med Koda om – som det næstbedste, da vi ikke kunne blive enige om en reguleringsmodel – at definere de vederlagskriterier, der skulle tillægges afgørende betydning for vederlagets fastsættelse. Det er de "primære" vederlagskriterier, som fremgår af aftalen.

88 For DR var det meget vigtigt at få anerkendt i aftaleteksten, at faktisk konsumtion var et primært vederlagskriterium, og at det også fremgik, at kriteriet skulle tillægges samme vægt som de to øvrige

primære vederlagskriterier. Det var et central nybrud og fra DR's perspektiv det direkte og håndgribelige resultat af "Projekt Betalingsprincipper".

89 Det er min klare opfattelse, at definitionen af primære vederlagskriterier netop blev skrevet ind i 2006-aftalen med et fremadrettet formål, som var at etablere en vis ramme for fremtidige aftaleforhandlinger med Koda. Det var en forudsætning for DR, at disse primære vederlagskriterier skulle opretholdes også i fremtidige aftaler, og at Koda ikke ved efterfølgende forhandlinger skulle kunne fragå definitionen af primære vederlagskriterier og gå tilbage til et synspunkt om, at faktisk konsumtion enten ikke er et primært vederlagskriterium, eller kun er et sekundært vederlagskriterium. Efter min erindring delte Koda denne forudsætning.

Spørgsmål 15: Hvilke efterfølgende aftaleforhandlinger med Koda deltog du i eller har du kendskab til forløbet af?

90 Som jeg forklarede indledningsvist, blev jeg konstitueret Generaldirektør i oktober 2010. Inden da var daværende direktør Caroline Reiler udpeget som DR's forhandlingsleder i forhold til Koda.

91 Da Caroline Reiler var på barsel, da 2006-aftalen udløb, deltog jeg i forhandlingerne i et vist omfang, og herfra kender jeg overordnet til aftalen fra 2010.

92 Jeg har en klar erindring om DR's reaktion på Kodas ønske om, at det høje vederlagsniveau fra 2009 i 2006-aftalen skulle danne udgangspunktet for forhandlingen om vederlaget for 2010 og frem. Det reagerede DR skarpt imod af de grunde, jeg har forklaret om oven for.

93 Imidlertid stod Koda fast, og vi endte med at acceptere en ét-årig forlængelse af 2006-aftalen baseret på 2009-vederlagsniveauet (nævnssagens bilag A) men dog "uden præjudice".

94 Jeg erindrer ikke noget om, at Koda ønskede at fragå 2006-aftalens vilkår i forbindelse med indgåelsen af 2010-aftalen. Min erindring om "uden præjudice"-forbeholdet er, at vi var enige om at finde en simpel løsning på vederlagets størrelse for 2010, og så var der lagt op til mere omfattende forhandlinger, når vederlaget for 2011 og frem skulle forhandles.

95 De efterfølgende forlængelsesaftaler er jeg løbende blevet orienteret om, men jeg deltog ikke i forhandlingerne og har ingen detaljeret erindring om forløbet af forhandlingerne. Herom henviser jeg til daværende direktør Caroline Reiler.

Spørgsmål 16: Koda giver under sagen for Ophavsretslicensnævnet udtryk for, at Koda ved visse aftaleforhandlinger følte sig presset til at acceptere DR's krav og gav efter for krav fra DR, som Koda i dag fortryder. Hvad er din erindring om dette fra forhandlingerne vedrørende 2010-aftalen?

96 Jeg erindrer ikke nogen tilkendegivelser fra Kodas forhandlere af den karakter og henviser til det, jeg allerede har forklaret oven for om styrkeforholdet mellem Koda og DR.

5 SPØRGETEMA 6 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETSLICENSNÆVNET AF 1. OKTOBER 2019: RETRANSMISSIONSORDNINGEN

Spørgsmål 17: Hvad er dine bemærkninger til det anførte i Kodas Supplerende Processkrift IV, afsnit 3.2 "Tredjemands online brug medtages ikke i målingerne i DR's model"?

97 Vi har et helt unikt system i Danmark på retransmissionsområdet, hvor de kommercielle tv-distributører, som retransmitterer blandt andet DR's kanaler, betaler et ophavsretligt vederlag for den retransmission og videreudnyttelse de foretager i medfør af ophavsretsloven. Ordningen har eksisteret i mere end 30 år. Dette system har DR altid bakket op om.

98 Vederlaget fra retransmission af tv-kanaler fra DR og vores nabolande medvirker til at skabe yderligere indtægter til danske rettighedshavere og dansk indholdsproduktion generelt. Der har altid været et godt samarbejde mellem rettighedshaverne, tv-distributørerne og tv-stationerne om at bevare denne ordening og tilpasse ordningen i takt med den teknologiske udvikling.

99 Efter DR's opfattelse har nærværende sag intet at gøre med praksis på retransmissionsområdet, og der ligger i DR's argumentation vedrørende vederlagsmodeller og -niveauer i nærværende sag intet ønske om at ændre på den velfungerende praksis på retransmissionsområdet.

100 Kodas motivation for at fremsætte trusler om at trække sig fra aftaler om samlicensiering på retransmissionsområdet, hvis ikke DR accepterer Kodas ønsker til en ny vederlagsmodel i nærværende sag, vil jeg lade Ophavsretslicensnævnet vurdere.

6 ERKLÆRING OM VIDNEERKLÆRINGEN

101 Jeg bekræfter ved min underskrift neden for, at svarene angivet i denne vidneerklæring er formuleret af mig og er sandfærdige.

102 Jeg bekræfter endvidere, at det anførte i vidneerklæringen om tilblivelsen af vidneerklæringen er korrekt og fyldestgørende.

Dato: 19. december 2019

Sted: DR-Byen

Underskrift: _____

(Maria Rørbye Rønn)

Til vitterlighed om ægtheden af Maria Rørbye Rønns underskrift oven for:

Dato: 19. december 2019

Sted: DR-Byen

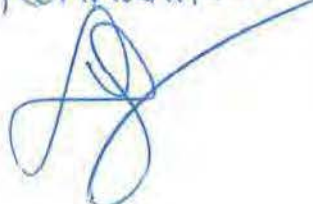
19/12-19
DR-Byen

Navn: METTE VINTER RASMUSSEN

Stilling: CHEFSEKRETÆR

Lasse Bastkjær Jensen
Kommunikationschef

Underskrift: Mette V. Rasmussen

VIDNEERKLÆRING - LARS FREDENSLUND HØGSBERG

Til Ophavsretslicensnævnet i sag nr. 121:

Koda
Lautrupgade 9
2100 København Ø

mod

DR
Emils Holms Kanal 20
0999 København C

1 TILVEJBRINGELSE AF VIDNEERKLÆRINGEN

1 Denne vidneerklæring er udarbejdet undertegnede Lars Fredenslund Høgsberg, Grants Allé 13, 2900 Hellerup i perioden 2. december til 17. december 2019.

2 Til brug for udarbejdelsen har jeg fra DR's advokat modtaget kopi af de bilag og uddrag af proces-skrifter fra sagen, der er henvist til i vidneerklæringen, samt et af DR's advokat udarbejdet udkast til vidneerklæring med udkast til spørgsmål.

3 Udkastene til spørgsmål og mine svar har jeg drøftet med DR's advokat på et møde afholdt den 2. december på mit kontor, hvorefter jeg på baggrund af DR's advokats endelige spørgsmålsformulering har besvaret de endeligt formulerede spørgsmål.

2 KARRIERE

4 Jeg er cand.scient.pol. fra Århus universitet og blev efter færdiggjort studie ansat i Glostrup Kommune i 2007, hvor jeg blandt andet arbejdede for kommunaldirektøren med mål- og rammestyring for kommunens institutioner.

5 Efter en kort periode derefter i Danske Bank kom jeg i marts 2009 til DR, hvor jeg blev ansat i DR Økonomi. Jeg arbejdede med økonomistyring i programproduktionen. På dette tidspunkt var al indholdsproduktion i DR samlet under den daværende programproduktionsdirektør (Mette Bock).

6 Frem mod medieforliget i 2011-2015, hvor DR's økonomi var i en genopretningsfase efter en stor sparerunde i 2007, der især var nødvendiggjort af store budgetoverskridelser på opførelsen af DR Byen og Koncerthuset, deltog jeg i det forberedende arbejde med en gennemgribende omstrukturering af DR's organisation. I den forbindelse skiftede jeg ansættelsessted til DR økonomidirektørens sekretariat, hvor jeg bl.a. arbejdede med forhandling af DR's overenskomster, forhandling og forbedelse af medieforlig og generel økonomistyring. I denne stilling arbejdede jeg også med at udvikle en model, der kunne skabe større gennemsigtighed i DR's programudgifter.

7 I 2013 blev jeg økonomichef i "DR Medier", hvor jeg fik ansvar for økonomistyring af DR's samlede programudgifter. Under DR's programudgifter ligger ansvaret for budgettet for DR's kollektive rettigheder (Koda, Gramex, Ifpi m.fl.), DR's sportsrettigheder, køb af egenproduktioner (f.eks. "Bonderøven", "X-Factor" m.fl.) og indkøb af færdige programmer (f.eks. fra BBC, Disney m.fl.). I 2017 blev jeg Underdirektør i "DR Medier", hvorefter jeg blandt andet har fået det overordnede ansvar for, at DR's rettighedserhvervelser understøtter DR's strategier og publiceringsbehov. I mit arbejde i "DR Medier" bistår jeg også juristerne i DR vedrørende økonomiske spørgsmål, når de forhandler de forskellige aftaler med rettighedshavere og organisationer.

3 SPØRGETEMA 4 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETS-
CENSNEVNET AF 1. OKTOBER 2019: DR'S INDSIGELSER TIL KODAS FAST-
SÆTTELSE AF FRADRAG I KODAS BEREGNINGSMODEL (BILAG AQ)

Spørgsmål 1: Hvem har udarbejdet nævnssagens bilag AQ?

8 Jeg har udarbejdet den redegørelse, der er fremlagt som bilag AQ, i samarbejde med Silas Anhøj Solberg, daværende chefkonsulent i Projekt og analyse (under Økonomidirektøren), der var med til at lave de analyser, som er sammenfattet i notaterne vedlagt som bilag AQ.3-AQ.4.

Spørgsmål 2: Til hvilket formål blev bilag AQ.3-AQ.4 udarbejdet?

9 Notaterne i bilag AQ.3-AQ.4 blev udarbejdet i forbindelse med DR's "Kortlægning og analyse af DR's aktiviteter og økonomi i 2016" af 5. januar 2018 (nævnssagens bilag 55), og var bilagt denne analyse sammen med en række yderligere notater.

Spørgsmål 3: Hvad er baggrunden for, at DR opgør, fordeler og rapporterer DR's programrelaterede omkostninger på kanal/platform samt på medieformål i DR's Public Service-redegørelser?

10 Det var et politisk krav i medieaftalen af 9. oktober 2012, at der skulle skabes større gennemsigtighed i forhold til DR's brug af licensmidler på de mange forskellige aktiviteter og formål, der indgår i DR's public service-programvirksomhed.

11 Det førte til krav i Public Service-kontrakten om, at DR skulle sørge for "større gennemsigtighed i DR's fordeling af ressourcer på forskellige formål, herunder de enkelte tv- og radiokanaler" (Public Service-kontrakten for 2013-2014 punkt 12, samt tilsvarende i Public Service-kontrakten for 2015-2018 punkt 12, nævnssagens bilag G).

12 Sådanne opgørelser og fordelinger findes hverken i DR's årsrapport eller i DR's interne økonomimodel, som jeg har forklaret i bilag AQ.

13 Vi måtte derfor udvikle en model for opgørelse og fordeling af omkostninger, og dette arbejde har jeg været dybt involveret i sammen med en række kollegaer i DR.

14 Under udviklingen af modellen udarbejdede vi beskrivelser og eksempler på, hvad den foreslåede model ville føre til på de forskellige områder. Kulturministeriet blev orienteret om modellen forud for, at DR skulle afgive den første Public Service-redegørelse med de nye tal. Vi anvendte i Public Service-redegørelsen for 2013 den metode, som Kulturministeriet var blevet forelagt som led i denne proces.

15 Som vi har beskrevet i DR's "Kortlægning og analyse af DRs aktiviteter og økonomi i 2016" af 5. januar 2018 (nævnssagens bilag 55), blev DR i 2017 bedt om at foretage en "kortlægning ... af DRs aktiviteter

og økonomi" (side 1, første bullet). Vi blev også bedt om at bistå eksterne konsulenter engageret af Kulturministerier "i deres arbejde med konkrete analyser af evt. bortfald af aktiviteter i DR bl.a. ved at stille relevante informationer og data til rådighed samt bistå med kvalitetssikring" (side 1, anden bullet). Analyserne blev iværksat af regeringen og blev udarbejdet på vegne af Kulturministeriet, Finansministeriet og Erhvervsministeriet, der nedsatte en styregruppe med Kulturministeriet som formand.

16 Dette arbejde vedrørte 2016 og resulterede i meget omfattende og detaljerede analyser af DR's omkostninger og opgørelser og fordelinger af programrelaterede omkostninger på kanaler/platforme samt medieformål i 2016. Det var 2016-tal, der blev anvendt, fordi analysen blev iværksat i 2017, hvor 2016-tallene var de seneste vi havde for et helt år.

17 Som også forklaret på side 2 i vores "kortlægning" under overskriften "Kvalitetssikring af DRs kortlægning" blev der foretaget "en række tilpasninger og justeringer af materialet", og disse tilpasninger og justeringer blev indarbejdet i DR's Public Service-redegørelser fra og med 2018. Det var arbejdet med de eksterne konsulenter, der førte til, at vores model blev forfinet ved en mere detaljeret allokering af omkostninger, f.eks. omkostningsallokeringen af sendenet for radio og tv.

18 Fra og med 2018 hviler metoden for DR's fordelinger af omkostninger på kanaler/platforme samt medieformål på den model, som blev forfinet via de meget omfattende og detaljerede analyser af DR's omkostninger i 2016, som var genstanden for DR's "kortlægning".

Spørgsmål 4: Hvad er de grundlæggende elementer i den model, som ligger til grund for DR's programrelaterede omkostninger på kanal/platform samt på medieformål i DR's Public Service-redegørelser?

19 Modellen tager udgangspunkt i det interne programbudget for de enkelte kanaler (f.eks. DR1, DR2, P1, P4 m.v.). Dette rammebudget fastlægger hvert kanals budget til indkøb og produktion af programmer. Det samlede kanalrammebudget udgjorde i 2016 DKK 1,937 mio.

20 Hertil kommer øvrige programudgifter (som er eksempelvis programrettet administration, udgifter til produktionsudstyr, centrale rettighedsaftaler mv.). Disse udgifter udgjorde DKK 1,243 mio. i 2016.

21 Disse øvrige programudgifter fordeles efter en fordelingsnøgle, som er baseret på forholdet mellem størrelsen på de enkelte kanalers rammebudget. Dvs. jo større kanalens rammebudget er, desto større vil kanalens andel af de øvrige programudgifter blive.

22 Tilsvarende anvendes fordelingsnøglen baseret på rammebudgetterne til at fordele de resterende dele af DR's driftsudgifter (som for eksempel støttefunktioner, licensadministration og faste fællesomkostninger).

- 23 Det skal for god ordens skyld bemærkes, at fordelingen ikke tager højde for, at nogle udgifter alene indgår i rammebudgettet for én kanal, selvom det producerede indhold tillige anvendes på andre kanaler og platforme.
- 24 Eksempelvis blev hele budgettet for TV Avisen i 2016 på DKK [REDACTED] (DKK [REDACTED] i 2019) lagt ind under DR1 uagtet at budgettet ikke kun dækkede udgifter til at producere TV Avisen på DR1 kl. 17.50, 18.30, 19.55 og 21.30. Budgettet finansierede en række redaktioner i DR Nyheder, som leverede nyheder og indslag på tværs af platforme. Fx dækker DR's korrespondenter udland, politik, erhverv mv. til alle platforme, dvs. både til TV, radio og dr.dk.
- 25 Et lignende eksempel er, at "breaking-beredskabet" i DR Nyheder, som i 2019 er en leverance på ca. DKK [REDACTED] og som dækker vores beredskabsforpligtelser på Nyheder på tværs af platforme, uanset at udgifterne alene henføres til DR1. I 2016 var DR's "breaking-beredskab" en del af posteringen "DR2 Dagsfladen" på i alt DKK [REDACTED] pr. år.
- 26 Alle sådanne valg og konsekvenser af modellen for omkostningsfordeling i DR indgik i de eksterne konsulents analyse og kvalitetssikring (for hvert enkelt omkostningsområde, hvert enkelt "notat"), der konkluderede (se DR's "kortlægning", side 2):

"På baggrund af den samlede kvalitetssikring og de justeringer i opgørelses- og fordelingsmetoder, som DR har foretaget i den forbindelse, er det sammenfattende KPMG og Struensee & Co.'s vurdering, at DR har foretaget en tilfredsstillende kortlægning og fordeling af sin økonomi. Det vil sige, at KPMG og Struensee & Co. finder, at det enkelte notat er retvisende, hensigtsmæssig eller velbegrundet givet de rammer, som arbejdet har været gennemført under."

Spørgsmål 5: Kunne DR udarbejde en omkostningsopgørelse og -analyse svarende til den, der fremgår af DR's "kortlægning" af 5. januar 2018 for 2016, for ethvert år?

- 27 DR kunne principielt set godt udarbejde en omkostningsopgørelse og -analyse svarende til den, der fremgår af DR's "kortlægning" af 5. januar 2018 for 2016, for ethvert år, men det ville være et meget betydeligt ekstraarbejde for DR, og det ville påføre DR betydelige ekstraomkostninger.
- 28 Jeg skønner, at DR anvendte ca. 3-4.000 timer i alt over en periode på godt 4 måneder på at udarbejde sin "kortlægning" for 2016 og levere oplysninger, analyser og besvare spørgsmål fra de eksterne konsulenter til brug for deres kvalitetssikring af modellen. Dette anslåede timetal fordeler sig på medarbejdere, som arbejdede fuld tid på analysen, og chefer og direktører i DR samt eksterne konsulenter, fordelt over hele DR's organisation.

Spørgsmål 6: Hvad er dine bemærkninger til, at Koda ikke ønsker at acceptere fradraget for regionale forankring i bilag AQ?

29 DR er i henhold til Public Service-kontrakten pålagt overordnede forpligtelser i relation til den regionale dækning (nævnsagen bilag AHH, pkt 3.5): "DR skal fortsat have fokus på dækning af hele Danmark, så den afspejler mangfoldigheden i de forskellige dele af landet. DR's dækning af regionale forhold skal styrkes på tværs af platforme. DR's regionale enheder friholdes derfor for den aftalte reduktion af DR's ramme."

30 Den regionalisering af programvirksomheden, DR har valgt at foretage, er beskrevet ret detaljeret i DR's "kortlægning" med bilag 8 (nævnsagens bilag 55, og bilag Q). Deraf kan man blandt andet se, at DR prioriterer den regionale programvirksomhed højt og producerer regionale nyheder mv. fra 10 lokaliteter med selvstændige redaktioner og tekniske faciliteter mv. Efter min opfattelse er dette et yderligere eksempel på, at DR varetager særlige opgaver og afholder særlige omkostninger, som man ikke med rimelighed kan sammenligne med andre radio- og tv-stationers programomkostninger.

31 I bilag AQ har jeg foreslået fradraget opgjort med udgangspunkt i, at gennemsnitsomkostningerne til at drive én af DR's 9 regionale P4 redaktioner på ca. DKK 22,5 mio. (202,5/9) medtages i beregningsgrundlaget i Kodas model, mens resten af DR's omkostninger til P4 regionerne på ca. DKK 180 mio. (202,5 - 22,5) fradrages. Denne betragtningsmåde er i overensstemmelse med, at Kodas model i øvrigt behandler P4 som én landsdækkende radiokanal.

Dato: 18/12-19

Sted: København

Underskrift:

(Lars Fredenslund Høgsberg)

Til vitterlighed om ægtheden af Lars Fredenslund Høgsbergs underskrift oven for:

Dato: 18/12-19

Sted: København

Navn: Andreas Schach Jakobsen

Stilling: Økonomichef

Underskrift:

18/12-19

København

Susanne Heiberg Karsch
chefsekretær

VIDNEERKLÆRING – DENNIS CHRISTENSEN

Til Ophavsretslicensnævnet i sag nr. 121:

Koda
Lautrupgade 9
2100 København Ø

mod

DR
Emils Holms Kanal 20
0999 København C

1 TILVEJBRINGELSE AF VIDNEERKLÆRINGEN

Denne vidneerklæring er udarbejdet af undertegnede Dennis Christensen Portlandsvej 18, 2300 København S, i perioden 2. december til 19. december 2019.

Til brug for udarbejdelsen har jeg fra DR's advokat modtaget kopi af de bilag og uddrag af proceskrifter fra sagen, der er henvist til i vidneerklæringen, samt et af DR's advokat udarbejdet udkast til vidneerklæring med udkast til spørgsmål.

Udkastene til spørgsmål og mine svar har jeg drøftet med DR's advokat på møder afholdt den 2. december og 18. december 2019 hos DR, hvorefter jeg på baggrund af DR's advokats endelige spørgsmålsformulering har besvaret de endeligt formulerede spørgsmål 1- 24.

2 KARRIERE

Jeg er uddannet cand.scient.pol. fra Århus universitet. Under min studietid arbejdede jeg hos Epinion som interviewchef indtil marts 2006, hvor jeg blev ansat som medieforsker hos DR. Jeg startede i det, der hed Radioens Markedsanalyse. I 2007 blev afdelingen slået sammen med afdelingen TV Medieforskning og blev til DR Medieforskning.

Jeg blev i 2013 stedfortrædende forskningschef og i 2014 chef for DR Medieforskning.

Jeg sidder endvidere i Slots- og Kulturstyrelsens eksterne redaktionspanel for rapportering om mediernes udvikling i Danmark, som har til opgave at medvirke til at:

- identificere konkrete undersøgelser
- medvirke til prioritering af undersøgelser
- rådgive i forbindelse med udvikling af metode
- kommentere på analyseresultaterne
- forholde sig til de gennemførte analysers faglige kvalitet, objektivitet og relevans
- kommentere på den årlige rapportering udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen
- medvirke til, at analysearbejdet skaber merværdi og undgå overlap i forhold til eksisterende undersøgelser
- sikre at relevante eksisterende undersøgelser kan inddrages i arbejdet

På radioområdet har jeg siden 2007 været formand for "Den Danske Lytterundersøgelse", der i dag er et velfungerende samarbejde mellem DR, Danske Medier Research, Bauer Medier (der repræsenterer alle de kommercielle radiostationer), Radio 4 og en række lokale radiostationer uden for Bauer Medier om Lytterundersøgelsen. I Den Danske Lytterundersøgelse fastsætter deltagerne i fællesskab, hvordan radiomålingerne skal udbydes, og det er Kantar Gallup som indtil videre har vundet udbudene. Lytterundersøgelsen kaldes også for Radio-Meter.

8 Jeg har deltaget i den danske TV-måling siden 2014, hvor jeg overtog ledelsen af DR Medieforskning. TV-målingen forestås af "Seerundersøgelsen", der ligesom Den Danske Lytterundersøgelse er et vel-fungerende branchesamarbejde. I denne organisation har TV 2/Danmark formandskabet, da de har den største "share" på det danske tv-marked. Jeg har via dette arbejde ligesom på radioområdet medvirket til at fastlægge udbudskriterierne for målingen, og det er ligesom på radioområdet Kantar Gallup som indtil videre har vundet udbuddene. Seerundersøgelsen kaldes også for TV-Meter.

9 Jeg sidder også i bestyrelsen for Danske Medier Research, det er et selvstændigt selskab under Danske Medier, hvor vi blandt andet arbejder sammen om at analysere af danskerne forbrug af indhold på internettet. Bestyrelsen er sammensat af repræsentanter fra blandt andet Berlingske, JP Politiken, Jysk Fynske Medier og TV2. Det er i regi af Danske Medier Research, at der arbejdes med at udarbejde en fælles, dansk standard for måling af brugeradfærd på internettet. Det er formålet at give hinanden indsigt i indsamlet data, så der på den baggrund kunne etableres en fælles standard for brugeradfærd på internettet til gavn for hele markedet.

10 Det har tidligere været vanskeligt at nå til enighed om, hvilke kriterier denne måling skal bygge på. Nogle aktører ønsker at måle antal klik, mens andre ønsker at måle antal brugere og/eller lytter-/seertid, men nu er man blevet enige om at indgå et samarbejde om en ny måling med det polske selskab Gemius om målingen af internettrafikken i Danmark. Målingen forventes at blive offentliggjort i 1. halvår 2020.

3 SPØRGETEMA 5 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETS-
LIGNINGEN AF 1. OKTOBER 2019: MEDIEUDVIKLINGEN OG DR'S MÅLING
AF LYTTER- OG SEERTAL PÅ DR'S ON DEMAND-PLATFORME

Spørgsmål 1: Hvilken funktion har DR Medieforskning i DR og hvilke opgaver varetager DR Medieforskning?

11 DR Medieforskning er DR's interne analyseafdeling, som har ansvar for at varetage lytternes-, seernes og brugernes interesser overfor DR, og vi servicere internt DR med data og analyser af medieudviklingen og naturligvis især udviklingen for DR's kanaler og platforme. Afdelingen består af 17 fuldtidsansatte og en række studenter og praktikanter.

12 Afdelingen arbejder med alt mellem decideret program- og indholdsudvikling til større strategiske trend-analyser. Afdelingen varetager arbejdet med alt brugerdata i DR, herunder seer-, lytter- og brugertallene. Afdelingen foretager analyser både på baggrund af egen dataindsamling og på baggrund af undersøgelser tilrettelagt og indkøbt fra eksterne leverandører som f.eks. Kantar Gallup, Epinion, Megafon, Analyse Danmark, Norstat og flere andre. Herudover forestår afdelingen også samarbejdet med andre radio- og tv-stationer og organisationer om de fælles mediemålinger (Lytterundersøgelsen og Seerundersøgelsen omtalt oven for).

- 13 Som eksempel på DR Medieforskningens egne målinger kan jeg nævne: Digitale censusmålinger, hvor "trafikken" – seeringen eller lytningen – måles specifikt på DRs digitale indhold (radio- og tv-programmer på dr.dk). Fordelen ved disse er, at de er "totaltællinger", hvorfor der ikke er nogen statistisk usikkerhed forbundet med målingerne af, hvor mange gange DR's digitale indhold er blevet afspillet, og hvilken varighed de enkelte streams har haft. Omvendt er der tale om "maskinmåling", hvor der kun måles "pr. apparat". Målingen viser, om f.eks. en smartphone eller en tablet har afviklet et afsnit af et tv-program, men ikke om der har siddet en eller flere og kigget med (og om det var børn eller ej).
- 14 Herudover kan også nævnes brugertests, dybdeinterviews, fokusgrupper o.l. hvor brugere inviteres til at deltage i forskellige typer af interviews eller tests – oftest med henblik på konkret forbedring af programmer eller tilbud, hvorefter DR's programafdelinger tager bestik af resultatet af undersøgelse, som DR Medieforskning leverer.
- 15 Endeligt råder medieforskningen også over sit eget brugerpanel, hvor mere end 10.000 danskere er medlem og besvarer spørgeskemaer, tester digitale produkter o.l.
- 16 Som eksempel på målinger, DR Medieforskning indkøber fra eksterne leverandører, kan jeg nævne alle de kvantitative undersøgelser, hvor undersøgelsen skal være repræsentativ for befolkningen og dermed ikke kan laves på baggrund af DR Medieforskningens eget panel. Disse data indsamles altid i samarbejde med et eksternt analysefirma, som forestår det praktiske arbejde med dataindsamlingen, mens DR Medieforskning forestår det analytiske arbejde.
- 17 DR Medieforskning kommer til at stå for at gennemføre de nye værdimålinger, som DR ifølge sin strategi fra september 2019 "Sammen om det vigtige" skal foretage. DR Medieforskningens opgave bliver at designe målingen, etablere målingen i samarbejde med en eller flere eksterne leverandører og analysere og formidle resultaterne af målingen.
- 18 DR Medieforskningens målinger kan beskrives som en spejling af de krav, DR opstiller som relevante for målinger af seernes, lytternes og brugernes brug og vurdering af DR's indhold på de forskellige kanaler og platforme. Vores områder udvides og ændres i takt med, at DR udkommer på nye platforme, og vi er ofte de første, som iværksætter nye målinger for at være på forkant med nye trends og udviklinger
- 19 DR Medieforskning deler meget af vores data med hele markedet og udgiver hvert år en rapport om danskernes medievaner.

Spørgsmål 2: Deltager repræsentanter fra rettighedshaverorganisationer som fx Koda i Den Danske Lytterundersøgelse, Seerundersøgelsen og/eller i arbejdet i Danske Medier Research?

- 20 Der deltager ingen repræsentanter fra rettighedshaverorganisationer som Koda og Gramex i hverken Den Danske Lytterundersøgelse eller Seerundersøgelsen eller i Danske Medier Research.

Spørgsmål 3: Hvordan er radiolyttertal på flow-kanaler blevet målt frem til i dag (ultimo 2019)?

- 21 Den primære kilde til danskernes brug af DRs flowkanaler er som nævnt den fælles danske branchemåling "Lytterundersøgelsen", som har fundet sted siden 2008 med den nuværende måleteknologi.
- 22 Forud for 2008 blev lytningen noteret i dagbøger af et udvalgt, repræsentativt panel af danskere, og den rapporterede lytning blev derefter omregnet til gennemsnitstal for hele den danske befolkning i universet 12+.
- 23 Fra 2008 er selve målingerne blevet digitale, da målingerne foretages ved hjælp af såkaldte PPM'er (Portable People Meters). Målingerne er fortsat panelbaserede, så det er digitale målinger af lytningen for et udvalgt, repræsentativt panel af danskere, der omregnes til gennemsnitstal for hele den danske befolkning i universet 12+. Disse udvalgte danskere bærer en lille enhed på sig, som kontinuerligt lytter efter og identificerer det radioinhold som respondenterne eksponeres for. Hvad enten det foregår i hjemmet, uden for hjemmet eller under transport. Dette sker fordi de tilsluttede radiostationer (som er praktisk talt alle stationer i Danmark) har lagt et "vandmærke" ind i lyden på radiosignalet som enhederne kan opfange.
- 24 I dag - ultimo 2019 - måles lyttertal på flow-kanaler fortsat af Kantar Gallup på baggrund af et lyttetidsregistreringer hos et lytterpanel. Målingerne giver os et væld af data, de mest centrale er "share/markedsandel", "dækning" (kontakt med befolkningen), "rating" og "minutforbrug", hvor der er talrige underinddelinger, f.eks. antal lyttede minutter pr. dansker inden for en bestemt befolkningsgruppe (f.eks. alle over 12 år) i løbet af en uge, et kvartal eller på årsbasis. "Share" udtrykker den pågældende kanals andel af den samlede lyttetid i minutter for alle målte kanaler. Der kan fra disse målinger endvidere trækkes forskellige nøgletal og metrikker.
- 25 Målingerne i dag sker på baggrund af den gældende kontrakt med Kantar Gallup, der er indgået med Den Danske Lytterundersøgelse i 2016 og omfatter perioden 2016-2024

Spørgsmål 4: Hvordan rapporteres radiolyttertallene fra Lytterundersøgelsen over for omverdenen?

- 26 Offentligheden kan orientere sig i en ugentlig pressemeddelelse fra Kantar Gallup, som rummer en topliste over de målte kanaler opgjort efter "dækning" og "share".
- 27 Parterne bag Lytterundersøgelsen har adgang til en lang række yderligere data. Vi har også adgang til dynamiske data – en slags rådata, hvor data kan bearbejdes, opsplittes og sammensættes efter behov. Således kan der ses på forskellige tidspunkter, forskellige distributionsformer, målgrupper mv. Herudover kan eksterne købe sig adgang til dynamisk adgang til data, hvilket mediebyureauer og nogle undervisningsinstitutioner har benyttet sig af.

Spørgsmål 5: Måles radiolyttertallene på flow-kanaler uden hensyn til, om radiokanalerne aflyttes via FM-båndet, DAB-båndet eller via internettet?

28 Den eksisterende måling registrerer alt "live" lytning uanset distributionskanal (om det er FM, DAB eller web) og uanset modtageenhed (hvilken radiomodtager eller app der bruges til at modtage radiosignalet), dog under forudsætning af, at de pågældende kanaler indgår i Lytterundersøgelsen og har tilføjet et digitalt vandmærke til signalet, som er en forudsætning for, at lytningen registreres via PPM'erne.

29 For lytning via hovedtelefoner kræver registrering af lyttetid, at respondenterne fører et stik fra PPM enheden ind mellem afspilningsenheden (f.eks. en smartphone) og hovedtelefonerne. Sådanne stik udleveres til panellisterne i Lytterundersøgelsen.

Spørgsmål 6: Måles der radiolyttertallet for on demand aflytning af radioprogrammer (podcasts) i Lytterundersøgelsen?

30 Lytterundersøgelsen omfatter ikke tidsforskudt lytning til radioprogrammer, der tilgås on demand via internettet (podcasts).

31 Derfor tyer branchen oftest til surveys når der skal ses på omfanget af podcastlytningen. Det kunne være Kantar Gallups "Digital Life Survey" eller lignende. Her kan man få overordnede data for det samlede forbrug, men ikke præcision på f.eks. programniveau.

Spørgsmål 7: Hvordan måler DR radiolyttertallet for on demand aflytning af radioprogrammer (podcasts)?

32 DR måler radiolyttertallet for on demand lytning på flere forskellige måder og ved hjælp af flere forskellige metoder.

33 Blandt andet kan vi måle on demand lytningen via DR's radio app ved hjælp af census-målinger, ligesom on demand seertal, se hertil mit svar på spørgsmål 17 neden for, med den ene forskel, at DR Medieforskning ikke korrigerer census-tallene med en faktor for "samlytning" (svarende til "samseeringsfaktoren" for on demand-seermålingen). Det skyldes, at der ikke er foretaget undersøgelser, som giver DR Medieforskning et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at fastlægge, om det er retvisende at indregne en "samlytningsfaktor", og hvad denne faktor i givet fald skulle være.

Spørgsmål 8: Hvordan er tv-seertal på flow-kanaler blevet målt frem til i dag (ultimo 2019)?

34 Den primære kilde til danskernes brug af DR's flowkanaler er som nævnt den fælles danske branchemåling "Seerundersøgelsen", som har fundet sted siden 1992.

35 Seerundersøgelsen har siden 1992 været, og er stadig i dag, baseret på en panelmåling, hvor den grundlæggende metode bag målingen er, at tv-seningen for et udvalgt, repræsentativt panel af danskere måles via teknisk udstyr tilsluttet de pågældende husstandes tv-apparater. Herefter den registrerede tv-sening omregnes til gennemsnitstal for hele den danske befolkning i universet 3+. Der deltager i dag 1.250 husstande i dette panel (Basis-Panelet).

36 Med virkning fra 1. januar 2017 blev Seerundersøgelsen forfinet, da Kantar Gallup fra dette tidspunkt tilføjede et antal husstande, der kun ser tv via smartphones, tablets og computere, til Basis-Panelet. Dermed tages der også hensyn til, at en del af befolkningen ikke ser tv via traditionelle distributionskanaler ("over-the-air" via DTT nettet; via satellit-distributørers tv-pakker eller via kabel-distributørers tv-pakker), men bruger internettet som distributionsplatform (og for DR's vedkommende ser programmer via dr.dk eller app'en DR TV).

37 Seermålingerne giver os et væld af data, de mest centrale er "share/markedsandel", "dækning" (kontakt med befolkningen), "rating" og "minutforbrug", hvor der er talrige underinddelinger, f.eks. antal sete minutter pr. dansker inden for en bestemt befolkningsgruppe (f.eks. alle over 3 år) i løbet af en uge, et kvartal eller på årsbasis. "Share" udtrykker den pågældende kanals andel af den samlede seertid i minutter for alle målte kanaler. Der kan fra disse målinger endvidere trækkes forskellige nøgletal og metrikker.

38 Målingerne i dag sker på baggrund af den gældende kontrakt med Kantar Gallup, der er indgået med Seerundersøgelsen i 2016 og omfatter perioden 2017-2021.

Spørgsmål 9: Hvordan rapporteres tv-seertallene fra Seerundersøgelsen over for omverdenen?

39 Offentligheden kan orientere sig i en ugentlig pressemeddelelse fra Kantar Gallup som viser de mest sete programmer på dansk tv samt toplister for de tilsluttede stationer. Herudover kan eksterne købe sig adgang til dynamisk adgang til data, hvilket mediebyureauer og nogle undervisningsinstitutioner har benyttet sig af.

40 Ligesom på radioområdet har parterne bag Seerundersøgelsen adgang til en lang række yderligere data, herunder dynamiske data, se mit svar på spørgsmål 4 oven for.

Spørgsmål 10: Måles tv-seertallene på flow-kanaler uden hensyn til, om tv-kanalerne ses via egen antenne (DTT-nettet), en tilslutning til en tv-pakke leveret af en distributør af tv-kanaler eller via internettet?

41 Ja, fordi målingen sker direkte på panelistens tv, hvorfor distributionskilden er underordnet for målingen. Sening, der alene sker på smartphones, tablets og andre devices, dvs. ikke via et traditionelt tv, måles via Det Digitale Panel, og seermålingerne fra Basis-Panelet og Det Digitale Panel fusioneres herefter af Kantar Gallup i Seerundersøgelsen (fra 1. januar 2017).

Spørgsmål 11: Måles der tv-seertal for on demand sening af tv-programmer via internettet i Seerundersøgelsen?

42 Indtil 1. januar 2017 omfattede Seerundersøgelsen al den sening, som fandt sted inden for 24 timer efter førstegangssudsendelsen af det pågældende tv-program. Det er det, vi kalder "VOSDAL" ("Viewing on same day as live"). Hvis man havde optaget TV Avisen for at se den en time senere via sin VHS maskine, eller ved hjælp af en anden recorder (f.eks. en digital optageenhed tilsluttet tv'et), så indgik

denne seertid i målingen som "VOSDAL". Dette tal indgik i det officielle program-seertal, som dermed omfattede al sådan tv-sening fra og med "live" udsendelsen på flow-tv og indtil og med 24 timers "catch up" derefter.

43 Fra og med 1. januar 2017 er Seerundersøgelsen blevet udvidet til at omfatte målinger af op til 7 dages tidsforskudt sening. Hvis man optager TV Avisen for at se den 3 dage senere på sin VHS maskine (eller sin digitale optagenhed), så indgår denne seertid i seermålingen i de "konsoliderede" seertal som publiceres 7 dage efter broadcasttidspunktet. Hvis man bruger app'en DR TV til at se TV Avisen 5 dage senere ved at streame programmet til sit tv via internettet, så indgår denne seertid også i seermålingen i disse "konsoliderede" seertal.

44 Disse nye målinger fra 1. januar 2017 skete i forbindelse med, at Kantar Gallup etablerede et yderligere seerpanel, "Det Digitale Panel", der består af 1.000 personer. Det er seermålinger for den tidsforskudte sening (blandt andet via internettet) foretaget via Det Digitale Panel for i alt 7 dage efter førstegangsendelsen, der danner grundlaget for de "konsoliderede" Kantar Gallup seertal.

45 Kantar Gallups "konsoliderede" seertal er baseret på flere niveauer af dataindsamling og analyse og omfatter også en vis brug af censusdata, som Kantar Gallup bruger til at kalibrere de data, der indsamles fra panelerne.

Spørgsmål 12: Anser DR Kantar Gallups lytter- og seertal i henholdsvis Lytterundersøgelsen og Seerundersøgelsen for at være troværdige?

46 DR anser både radio-lyttertallene for flow-kanaler og tv-seertallene for flow-kanaler for at være troværdige og af meget høj kvalitet.

47 DR anser ikke on demand seertallene baseret på målinger foretaget af Det Digitale Panel for at være de bedste og mest retvisende målinger af on demand seningen af DR's tv-programmer, og DR foretager derfor selv, ved hjælp af data indsamlet via dr.dk og app'en DR TV, målinger af disse seertal.

48 Årsagen hertil er for det første, at Seerundersøgelsen er begrænset til at rapportere tidsforskudt sening indtil 7 dage fra førstegangsendelsen, hvilket gør målingen "broadcast-centrisk". DR's egne opgørelser er uafhængige af førstegangsendelsestidspunktet og ser alene på forbrugstidspunktet. Ved at måle al on demand sening fås mere dækkende målinger for danskernes reelle forbrug af DRs indhold.

49 For det andet er det DR Medieforskningens vurdering, at det Digitale Panels 1.000 personer ikke er tilstrækkeligt repræsentativt for den del af befolkningen, som benytter DR's on demand-tilbud. Det skyldes til dels panelets begrænsede størrelse (1.000 personer versus Basis-Panelets 1.250 husholdninger), og det skyldes også forskelle på den måde, on demand og flow-indhold anvendes på. I flow-universet sidder mange og ser det samme, mens streaming i højere grad er præget af sening på mange forskellige indholdselementer. Det gør måling i et panel vanskeligere, da det alt andet lige er vanskeligere at opfange små fænomener i paneler pga. disses størrelse. Alt andet lige vil fænomener

af en vis størrelse i befolkningen være nemmere at observere i en udvalgt sample, mens mindre fænomener kan være svære at observere, da samplen kan være utilstrækkelig. Derfor er behovet for en stor stikprøve når man måler store fænomener (sening på store flowkanaler) mindre end det vil være for sening af f.eks. et halvt år gammelt program på DRTV. I overensstemmelse hermed har der vist sig at være markante afvigelser mellem den adfærd, der måles via Det Digitale Panel, og den reelle seeradfærd som påvist i en lang række undersøgelser både fra DR Medieforskning og fra Kantar Gallup selv.

50 Foruden sample-størrelsesproblematikken er det også DR Medieforskningens opfattelse, at de (få) udvalgte panelister ikke udgør et repræsentativt udsnit af digitale danske seere. Fordi der kræves særlig måling på panelisternes enheder, som kan virke forstyrrende i brugen af disse, er det DR Medieforskningens hypotese, at danskere med den mest digitale adfærd vil afvise at deltage i panelet pga. forstyrrelserne, mens danskere med en meget mindre digital adfærd i højere grad vil acceptere at deltage, da forstyrrelserne for dem vil udgøre et mindre problem.

51 Denne hypotese stemmer overens med resultaterne fra Det Digitale Panel, hvor streamingniveauerne er lavere end forventet når man sammenligner med andre analyser af danskernes generelle streamingvaner. I Det Digitale Panel er streamerne ældre end hvad gennemsnittet er i andre undersøgelser, og endeligt, så udpeger Det Digitale Panel andre programmer som de mest sete end de programmer, der reelt er de mest sete, hvilket DR Medieforskning kan konstatere på baggrund af DR's egne censusdata, der trækkes direkte fra dr.dk og app'en DR TV.

52 For det tredje giver census-baserede målinger, som netop er mulige ved on demand-sening af DR's indhold, mere præcise seermålinger end panelbaserede målinger. Census-målinger er som allerede berørt målinger af, hvor mange minutter der streames (afspilles) indhold fra DR's on demand-platforme ved hjælp af app'en DR TV eller direkte afspilning fra dr.dk. Fordelen ved at bruge DR's censusmålinger er, at målingen tæller og inddrager alle afspillede (sete) minutter, ikke blot on demand sening inden for 7 dage fra førstegangsendelsen, hvilket eliminerer den statistiske usikkerhed ved panelbaserede målinger. DR har adgang til census-data via sine egne systemer.

53 DR's census-måling giver en totaltælling af "antallet af startede streams på en given enhed" men kan ikke måle, hvor mange mennesker der ser et program on demand på samme tid. DR Medieforskning imødekommer dette ved at anvende en "samseningsfaktor", som tager højde for hvor mange personer der i gennemsnit kigger med på et stream. Kilden hertil er en omfattende undersøgelse gennemført af Kantar Gallup med 12.000 årlige interviews. Den anvendte "samseningsfaktor" er pt. 1,7. Det betyder i praksis, at man ganger census-tallet med 1,7. Kantar Gallup anvender i deres on demand-seertal ikke nogen samseningsfaktor og underkalkulerer dermed seningen.

54 For fuldstændighedens skyld vil jeg nævne, at ulempen ved at anvende census-målinger er, at man ikke har panelets demografiske oplysninger om brugeren (køn, alder etc.), og at man ikke kan være 100 % sikker på, at streamingseeren ikke også ser programmet på almindelig flow tv, hvilket giver risiko for at tælle den samme sening med to gange. Dette er dog en risiko vi vurderer som overvejende

teoretisk og uden betydning for troværdigheden af det samlede seertal, der kan opgøres på baggrund af census-målinger.

55 På den baggrund er det DR Medieforskningens opfattelse, at man ved måling af on demand seertal bør erstatte Kantar Gallups on demand seertal baseret på Det Digitale Panel (on demand internet-seningen) med de mere troværdige on demand seertal, DR Medieforskning kan levere på baggrund af DR Medieforskningens census-baserede målinger af al on demand sening korrigeret for samsening.

56 DR Medieforskning har som følge heraf siden 1. december 2018 benyttet sig af en model, hvor vi kombinerer Kantar Gallups seertal med DR Medieforskningens seertal.

57 Vi anvender følgende seertal fra Seerundersøgelsen uændret:

- Alle tal for "live" tv-sening via flowkanaler, uanset hvordan seningen sker.
- VOSDAL-tallene for den tv-sening, der sker ved hjælp af VHS og andre recordere, dvs. sening baseret på husstandenes egen optagelse af tv-programmer og tidsforskudte afspilning heraf i hjemmene.

58 Vi tilføjer følgende on demand-seertal indsamlet og opgjort af DR Medieforskning:

- Census-baseret opgørelse af al on demand sening af DR's tv-kanaler via app'en DR TV eller direkte afspilning fra dr.dk, dvs. ikke begrænset til de 7 dage efter førstegangssudsendelsen af hvert af de pågældende tv-programmer, og med korrektion for "samsening".
- Census-baseret opgørelse af al "live" sening af DR's tv-kanaler via app'en DR TV eller direkte afspilning fra dr.dk, dvs. ikke begrænset til de 7 dage efter førstegangssudsendelsen af hvert af de pågældende tv-programmer, og med korrektion for "samsening".

59 Ligesom i Kantar Gallup flowmåling kan DR's on demand-seertal opgøres i minutter, dvs. samme enhed som flow tv-seertallene, så Kantar Gallups tal for flow og VOSDAL kan lægges sammen med DR's tal for on demand.

60 DR Medieforskning kan levere tal i overensstemmelse med ovennævnte metode også forud for 1. december 2018. For perioden efter 1. december 2018 har vi tal opgjort og fordelt pr. tv-kanal, så vi kan vise, hvilken on demand-sening hver enkelt tv-kanals programmer har haft. For perioden tilbage til 2015 ligger vi inde med opgørelser ligeledes opgjort pr. tv-kanal, men de er foreløbige og dækker ikke alle programmer (men vil kunne færdiggøres, så de dækker alle programmer).

Spørgsmål 13: Hvad er dine bemærkninger til den neden for citerede sagsfremstilling fra Kodas Supplerende Processkrift IV:

3.4.3: Generelt om Kantar Gallups målinger

Den statistiske sikkerhed i Kantar Gallups målinger er meget høj. Det kan overordnet siges, at Kantar Gallup arbejder med en sikkerhed på 95 % i deres målinger. Kantar Gallup kan derfor med 95 % sandsynlighed sige, at seringen

til et givent tv-format ligger inden for et vist (lille) interval.

Som eksempel vil et tv-format med målt 23 % seerandel (som f.eks. DR1) med 95 % sandsynlighed have en seerandel på 23 % +/- 1,6 %. Eksemplet er beregnet med udgangspunkt i den fra Kantar Gallup oplyste formel, jf. **bilag 101**, e-mail af 11. april 2019 fra Kantar Gallup.

Det er mest sandsynligt, at seringen ligger tæt på 23 % og mindre sandsynligt, at den seringen befinder sig tæt på de to yderpunkter. (fordelingen er klokkeformet omkring værdien 23 %).

Inden for videnskaben er der generel enighed om at 95% sikkerhed er et tilstrækkeligt niveau (det man kalder "konfidensinterval"), se f.eks. **bilag 102**, Abstract fra artikel om "Confidence Interval" fra tidsskriftet Biochemia Medica (tilsvarende eksempler vil kunne findes indenfor andre videnskabelige grene).

Kantar Gallups målinger anvendes bredt af hele branchen til analyse af medieforbruget og som grundlag for et reklamesalg i milliard størrelse. Det er derfor næppe tilfældigt, at Kantar Gallups målinger har en sikkerhed svarende til accepterede videnskabelige standarder.

Streamede minutter er i modsætning til Kantar Gallups målinger ikke en velegnet målestok for den faktiske brug af en on demand tjeneste (eller tilfældighedsstillelse som anvendt af DR). En af de største usikkerheder er spørgsmålet om, hvor mange brugere, der samtidig ser på den enhed (skærm), hvor brugen finder sted (samseningsfaktor). Samseningsfaktoren vil typisk ligge mellem 1,25 og 1,5 personer. Antallet af gennemsnitlige personer bag skærmene varierer givet væsentligt alt efter hvilken kanal/tjenester, der er tale om og alt efter typen af indhold. Det er endvidere et parameter, der naturligt vil udvikle sig over tid. Udeføder man samsening, giver det således en usikkerhed i målingerne af den taktiske brug, som ligger langt over de almindeligt anvendte og accepterede videnskabelige grænser for usikkerhed, som i dag anvendes af Kantar Gallup.

61 DR Medieforskning er som forklaret oven for enig i, at Seerundersøgelsens seermålinger af flowkanaler er troværdig og af høj kvalitet. Citatet fra Kodas processkrift viser imidlertid, at Koda har misforstået begrebet konfidensinterval, som ikke er det samme som statistisk sikkerhed. Det vil jeg gerne kort uddybe:

62 Konfidensintervallet er et begreb, som omhandler en forventning om, hvor mange observationer der må forventes at falde indenfor et givent udfaldsrum i x % af tilfældene. Her 95 % – som er markedsstandard. Den statistiske usikkerhed skal derimod ses i bredden af udfaldsrummet.

63 Til illustration kan vises nedenstående tabel:

USIKKERHEDER FOR POPULATIONERS SVARFORDELINGER, 95% SIGNIFIKANSNIVEAU

Svarfordeling, %		Population, n									
		50	100	150	200	300	500	800	1.000	1.500	2.000
		Usikkerheder, %									
95	5	6,04	4,27	3,49	3,02	2,47	1,91	1,51	1,35	1,10	0,96
90	10	8,32	5,88	4,80	4,16	3,39	2,63	2,08	1,86	1,52	1,31
85	15	9,90	7,00	5,71	4,95	4,04	3,13	2,47	2,21	1,81	1,56
80	20	11,09	7,84	6,40	5,54	4,53	3,51	2,77	2,48	2,02	1,75
75	25	12,00	8,49	6,93	6,00	4,90	3,80	3,00	2,68	2,19	1,90
70	30	12,70	8,98	7,33	6,35	5,19	4,02	3,18	2,84	2,32	2,01
65	35	13,22	9,35	7,63	6,61	5,40	4,18	3,31	2,96	2,41	2,09
60	40	13,58	9,60	7,84	6,79	5,54	4,29	3,39	3,04	2,48	2,15
55	45	13,79	9,75	7,96	6,89	5,63	4,36	3,45	3,08	2,52	2,18
50	50	13,86	9,80	8,00	6,93	5,66	4,38	3,46	3,10	2,53	2,19

64 Af tabellen fremgår de statistiske usikkerheder ved forskellige svarfordelinger. Jo tættere man kommer på 50:50 fordeling af svar (f.eks. "ja" og "nej" til et givet spørgsmål), desto større usikkerhed. Gennemføres der f.eks. 1.000 interview, og har 15% af respondenterne afgivet svar i en bestemt svarkategori, ligger den sande værdi med 95% sikkerhed indenfor det observerede +/- 2,21 procentpoints. Havde 50% afgivet svaret i den samme svarkategori, ville den sande værdi med 95% sikkerhed ligge inden for intervallet +/- 3,10 procentpoint. Eller sagt med andre ord: Jo mere lige svarfordeling, desto mere usikker er man på, at det, der svares, er sandt. Derudover er det åbenlyst, at man opnår større sikkerhed jo flere man spørger, hvilket man kan se ved at sammenligne resultaterne ved de forskellige populationer i skemaet oven for.

65 Formlen i Gallups mail i nævnssagens bilag 101 er en anden måde at udtrykke det samme, som fremgår af tabellen oven for.

Spørgsmål 14: Er de lyttertal og de "share" tal, DR har anvendt i nævnssagens bilag AAB, AAC og AAJ, identiske med Lytterundersøgelsens tal?

66 Jeg kan bekræfte, at de lyttertal og de "share" tal, DR har anvendt i nævnssagens bilag AAB, AAC og AAJ, er identiske med Lytterundersøgelsens tal for de pågældende år, således som disse er rapporteret af Kantar Gallup.

Spørgsmål 15: Er de seertal og de "share" tal, DR har anvendt i nævnssagens bilag AAB, AAC og AAJ, identiske med Seerundersøgelsens tal?

67 Jeg kan bekræfte, at de seertal og de "share" tal, DR har anvendt i nævnssagens bilag AAB, AAC og AAJ, er identiske med Seerundersøgelsens tal for de pågældende år, således som disse er rapporteret af Kantar Gallup.

Spørgsmål 16: I Kodas bilag 52, underbilag A, er opstillet en model, hvor "share" tal for DR's radio- og tv-kanaler (flow-kanaler) anvendes til at regulere en procentsats. Hvad er dine bemærkninger af denne brug af "share" tal fra Seerundersøgelsen?

68 "Share" for f.eks. DR1 udgjorde efter bilaget 22,26% i 2015. Det er DR1's andel af den samlede tv-sening målt i Seerundersøgelsen for 2015. Efter formlen beregner Koda en fiktiv, yderligere "share", som er DR1's andel af alle DR tv-kanalers "share" ($22,26\% / 34,06\%$), og denne procentsats ganges derefter med DR1's musikprocent på 44,05%, hvorefter tallet for "Vægtet musikprocent" opgøres til $((22,26\% / 34,06\%) \times 44,05\%) 28,79\%$.

69 Den fiktive, yderligere "share" på $(22,26\% / 34,06\%) 65,36\%$ er ikke et tal, der indgår i Seerundersøgelsen, og tallet udtrykker ikke noget om DR1's andel af tv-seningen, sådan som vi inden for medieforskningen taler om tv-sening, seertal og "share".

70 "Share" er et begreb som alene giver mening for flow-tv og er uegnet til at beskrive en moderne medievirkelighed, hvor indholdet forbruges uafhængigt af broadcasttidspunktet, dvs. tidsforskudt lytning og sening.

Spørgsmål 17: I Kodas bilag 97, underbilag A, er opstillet en model, hvor "share" tallene for DR's radio- og tv-kanaler (flow-kanaler) er erstattet med tal for lytter- og seertid i minutter. Hvad er dine bemærkninger af denne brug af "share" tal fra Seerundersøgelsen?

71 Den eneste ændring er, at "share" tallene er erstattet med tal for "sete minutter pr. uge" for 2015. Efter formlen beregner Koda en ny "share", som f.eks. for DR1 er DR1's antal "sete minutter pr. uge" divideret med antal "sete minutter pr. uge" for alle DR tv-kanaler, hvilket giver et tal på $(270 / 413) 65,38\%$, og denne procentsats ganges derefter med DR1's musikprocent på 44,33%, hvorefter tallet for "Vægtet musikprocent" opgøres til $(65,38\% \times 44,33\%) 28,98\%$.

72 Denne yderligere "share" på 65,38% er ikke et "share" tal, der indgår i Seerundersøgelsen, og tallet udtrykker ikke noget om DR1's andel af tv-seningen, sådan som vi inden for medieforskningen taler om tv-sening, seertal og "share".

73 Jeg bemærker også, at Kodas to beregninger i bilag 52 og 97 fører til identiske resultater, hvorfor man ikke kan sige, at Koda reelt har ændret noget i bilag 97.

74 "Share" er et begreb som alene giver mening for flow-tv og er uegnet til at beskrive en moderne medievirkelighed, hvor indholdet forbruges uafhængigt af broadcasttidspunktet, dvs. tidsforskudt lytning og sening.

Spørgsmål 18: I DR's bilag AØ-1b er opstillet to modeller i henholdvis pkt. 3.a ("Vederlag principalt") og 3.b ("Vederlag subsidiært"). Hvilke lytter- og/eller seertal indgår i disse modeller, og hvorfra vil disse lytter- og/eller seertal kunne fremskaffes?

75 Modellen i pkt. 3.a anvender kun tal fra Lytterundersøgelsen og Seerundersøgelsen, hvilket fremgår af pkt. 3.a.2.d)-e). Der anvendes Lytterundersøgelsens lyttertal for flow-kanaler, se mine svar på spørgsmål 3-5 oven for, og Seerundersøgelsens seertal inklusive VOSDAL og tillagt de yderligere 6 dages on demand-sening (dvs. målingerne baseret på Det Digital Panel), se mine svar på spørgsmål 8-12 oven for. Modellen anvender ingen on demand lyttertal, fordi Lytterundersøgelsen ikke omfatter on demand-lytning.

76 Modellen i pkt. 3.b anvender for det første tallene fra Lytterundersøgelsen, hvilket fremgår af pkt. 3.2.b.c). Derudover anvender modellen Seerundersøgelsens tal inklusive VOSDAL tallene, men eksklusive Kantar Gallups tal for yderligere 6 dages on demand-sening (dvs. målingerne baseret på Det Digitale Panel), hvilket fremgår af pkt. 3.b.2.e). Det skyldes, at modellen anvender DR's egne målinger af on demand-seningen i stedet for Kantar Gallups tal fra Det Digital Panel, se mit svar på spørgsmål 12 oven for. Modellen anvender også DR's egne målinger af on demand-lytningen, hvilket også fremgår af pkt. 3.b.2.e), se mit svar på spørgsmål 7 oven for.

77 Som jeg har forklaret oven for kan DR selv levere tallene for on demand-sening og -lytning.

Spørgsmål 19: Hvordan har den faktiske lytning og sening til DR's flowkanaler på radio og tv udviklet sig siden 2015, og hvad er DR Medieforskning's forklaring på udviklingen?

78 DR har oplevet et fald i lyttetiden pr dansker på flow-radio såvel som på flow-tv. Dette i overensstemmelse med den generelle markedsudvikling, hvor den samlede forbrugstid på både flow-radio og flow-tv har været faldende i perioden.

79 Danskernes medievaner har været under kraftig forandring gennem den seneste årrække, hvor muligheden for selv at vælge hvilket indhold man vil forbruge har fået flere danskere til at flytte deres forbrug fra flow til on demand.

80 Introduktionen af udenlandske streamingtjenester som eksempelvis Netflix har umiddelbart ramt kommercielle kanaler hårdere, da de sender mange udenlandske fiktionsserier. Da Netflix indtil videre ikke har haft særlig meget dansk indhold, har DR's udbud af dansk indhold, som er meget forskelligt fra de internationale aktørers indholdskatalog, ikke være udsat for samme pres, selvom også DR oplever medieudviklingens påvirkning på det samlede forbrug.

81 For DRs vedkommende sker 17 % af seningen nu on demand via app'en DR TV. De resterende 83 % fortsat sker på flow. Dette er tal for 2019 (1. januar til og med 12. december) baseret på Seerundersøgelsen og DR Medieforskning's egne tal for on demand-seningen. DR Medieforskning forventer, at de 17 % vil vokse betydeligt de kommende år, dels pga. medieudviklingen, dels pga. lukningen af flere af DR's flow-kanaler.

82 Udviklingen går ikke lige hurtigt i alle aldersgrupper og for alle socialklasser. Således streamer unge og højere socialklasser i større omfang end ældre og lavere socialklasser. Da der er flere ældre end yngre, så går udviklingen fra flow til streaming ikke eksplosivt når man ser på befolkningen som helhed.

83 Så samlet set er tidsforbruget på flowmedier faldet og forbruget på streaming er steget. Tidsforbruget på streaming er ikke steget lige så meget som forbruget er faldet på flow. Det skyldes til dels større konkurrence på streaming fra ikke bare nationale aktører, men også internationale spillere. Men en anden årsag er også den, at forbruget af streaming er mere "tidseffektivt" end flow-sening og -lytning. En flow-radiolytter lytter længere tid til radio end en podcastbruger og det samme gør sig gældende i forhold til tv-indhold.

Spørgsmål 20: Hvordan fordeler on demand konsumtionen sig, og hvordan har udviklingen i on demand konsumtionen af DR's on demand-tilbud været siden 2015?

84 Neden for har jeg opstillet tallene for alt DR's tv-indhold fra alle DR's tv-kanaler:

ÅR	DR TV (1)	"Live" + VOSDAL ekskl. net (2)	Total (3)	DR TV andel af total (4)
2015	4,6	59,4	64,0	7%
2016	6,2	58,8	65,0	10%
2017	6,9	51,7	58,6	12%
2018	7,9	48,7	56,6	14%
2019	9,3	44,1	53,4	17%

Note (1): Omfatter al sening via app'en DR TV og dr.dk. Dvs. både "live" sening af tv-programmer på samme tidspunkt, som de udsendes på traditionelt tv, og tidsforskudt sening. Ikke begrænset til 7 dage, og inklusive "samsening".

Note (2): Omfatter Seerundersøgelsens seertal men kun inklusive den del af VOSDAL, som er tidsforskudt sening ved hjælp af husstandens egne recordere i 7 dage fra førstegangsendelsen.

Note (3): Summen af (1) + (2).

Note (4): Hvad tallene i kolonnen "DR TV" (1) udgør af "Total" (3).

85 Som det fremgår, udgør DR TV/dr.dk en stigende, men dog stadig supplerende andel af det samlede forbrug af DRs indhold. Det er DR Medieforsknings forventning, at denne andel vil stige, og at udviklingen vil accelerere som konsekvens af DRs nye strategi og spareplan.

Spørgsmål 21: I bilag H er fremlagt en oversigt over brugen på dr.dk i ugerne efter udsendelse. Aser DR Medieforskning stadig denne tendens for retningsgivende?

86 Der er ingen tvivl om at meget streamingforbrug har karakter af "catch up", hvor streaming anvendes som en mulighed for at se noget, som har været i sendt i fjernsynet på et tidspunkt, hvor man var forhindret, hvilket betyder at seingen er størst kort tid efter tidspunktet for førstegangssendelsen.

87 På den anden side foregår mere og mere streaming uafhængigt af tidspunktet for førstegangssendelsen. Til eksempel kan nævnes, at "Doggystyle", DRs ungdomsdrama, skulle bruge 90 dage for at nå 500.000 seere inklusive seing på DR TV.

88 Der er forskel på forskellige typer af indhold. Noget indhold mister sin værdi kort tid efter tidspunktet for førstegangssendelsen (f.eks. nyhedsudsendelser, sport og aktualitetsprogrammer), mens andet indhold har et væsentligt længere liv (f.eks. fiktion eller programmer som "Kender du typen" o.l.).

89 Ligeledes er der forskelle alt efter hvilke aldersgrupper programmerne henvender sig til. Ældre streamere knytter oftest deres seing på broadcast, hvorfor ældres streaming oftest ligger forholdsvis tæt tidspunktet for førstegangssendelsen. Unge streamere har ikke samme adfærd og derfor er meget seing blandt de yngre målgrupper ikke så nært knyttet til tidspunktet for førstegangssendelsen.

Spørgsmål 22: Forventes faldet i den faktiske seing på flow kanalerne at fortsætte, og forventes den faktiske seing af DR's on demand tilbud at fortsætte med stige?

90 Det er DR Medieforsknings forventning, at seingen på flow vil fortsætte med at falde de næste år mens on demand seingen vil stige.

91 Det er ikke vores forventning, at de tabte minutter på flow vil genvindes 1:1 på on demand platformene. Det skyldes for det første den stærke konkurrence – ikke kun i forhold til danske aktører – på streamingmarkedet, for det andet at on demand tidsforbrug erfaringsmæssigt er lavere end flow tidsforbrug, og for det tredje, at flowmedier er meget stærke til at skabe "mersalg": De er gode til at lede seerne videre til det næste program, holder så at sige fast i seerne på kanalen, eller leder dem videre til en anden af stationens kanaler. Streaming af on demand indhold er i højere grad fokuseret på enkeltprogrammer, er begrænset i tid og ikke så meget et valg af kanal som inden for flow.

Spørgsmål 23: Giver nogle af de i sagen fremlagte rapporter og vurderinger fra DR Medieforskning anledning til særlige bemærkninger set i lyset af dine svar oven for?

92 Medieudviklingen er fortsat i samme spor som DR Medieforskning har redegjort for i vores årlige udgivelser. Danskerne bliver gradvist mere digitale i deres medieforbrug, flowforbruget falder og streaming af on demand indhold vokser. Udviklingen giver ikke drastiske forandringer år til år. Der er snarere tale om en lineær udvikling. Udviklingen sker dog hele tiden og man kan ikke med sikkerhed sige, hvor hurtigt eksempelvis on demand vil tage over fra flow.

Spørgsmål 24: Koda har under sagen fremlagt bilag 33, en omtale af DR's strategi 2017-2020. Æn-
drer DR's nye strategi "Sammen om det vigtige, september 2019" DR Medieforsknings forventninger
til udviklingen i brugen af DR's indhold på de forskellige platforme?

- 93 Det er DR Medieforsknings forventning, at de forestående kanallukninger og konsekvenserne af de
massive besparelser, DR er blevet pålagt, sammenholdt med et fokus på at skabe værdi frem for
volumen (målt som lytter- og seertal), vil være en ikke ubetydelig tilbagegang i danskernes forbrugs-
tid på de to primære flowmedier, radio og tv, dvs. reducerede lytter- og seertal.
- 94 DR Medieforskning forventer også, at udviklingen vil være mest udtalt på tv, da de fleste kanalluk-
ninger påvirker DR's tv-udbud.
- 95 I hvilken udstrækning DR vil kunne hente tabt forbrugstid (dvs. tabt lytter- og seertid) på sine on
demand-platforme, er som forklaret oven for vanskeligt at udtale sig præcist om, da det afhænger af
udefrakommende faktorer (konkurrencesituationen, ikke mindst i forhold til udlandet, og on de-
mand-seningens særlige karakteristika).

4 ERKLÆRING OM VIDNEERKLÆRINGEN

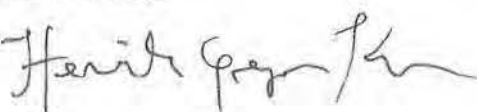
- 96 Jeg bekræfter ved min underskrift neden for, at svarene angivet i denne vidneerklæring er formuleret
af mig og er sandfærdige.
- 97 Jeg bekræfter endvidere, at det anførte i vidneerklæringen om tilblivelsen af vidneerklæringen er kor-
rekt og fyldestgørende.

Dato: 20/12 2019
Sted: KBH
Underskrift:
(Dennis Christensen)

Til vitterlighed om ægtheden af Dennis Christensens underskrift oven for:

Dato: 20/12 2019
Sted: KBH

Navn: Henrik Gregor Knudsen
Stilling: Teamleder

Underskrift:

PETER NIELSEN
MEDIEFORSKNIK

VIDNEERKLÆRING – CHRISTIAN JOHANSEN

Til Ophavsretslicensnævnet i sag nr. 121:

Koda

Lautrupgade 9

2100 København Ø

mod

DR

Emils Holms Kanal 20

0999 København C

1 TILVEJEBRINGELSE AF VIDNEERKLÆRINGEN

1 Denne vidneerklæring er udarbejdet undertegnede Christian Johansen, Holtegårdsvej 45, 2840 Holte i perioden 3. december til 18. december 2019.

2 Til brug for udarbejdelsen har jeg fra DR's advokat modtaget et af DR's advokat udarbejdet udkast til vidneerklæring med udkast til spørgsmål.

3 Udkastene til spørgsmål og mine svar har jeg drøftet med DR's advokat på møde afholdt den 3. december på mit kontor, hvorefter jeg på baggrund af DR's advokats endelige spørgsmålsformulering har besvaret de endeligt formulerede spørgsmål

2 ANSÆTTELSE I DR

4 Jeg er cand.jur. fra Københavns universitet (1991). Fra 1992-1993 havde jeg et vikariat i Skat Region Ballerup. Herefter fik jeg først et vikariat og senere en fastansættelse i generaldirektoratet for post og telegrafvæsnet. Da direktoratet blev nedlagt og i stedet lagt ind under forskningsministeriet rykkede jeg til forskningsministeriet, hvor jeg arbejdede frem til 1997. Fra 1997 - 2001 var jeg i erhvervsministeriets departement.

5 Jeg kom til DR i 2001 og blev ansat i DR Jura. Undervejs i min ansættelse var jeg halvtidsfuldmægtig hos Lassen Ricard og blev advokat i 2009, men jeg har efterfølgende deponeret min bestalling på grund af DR's stilling som offentlig virksomhed. Jeg blev udnævnt til Juridisk chefkonsulent i DR Jura Politik og Strategi i 2019.

6 Jeg har siden jeg startede hos DR arbejdet med distributionen af DR's kanaler. I starten var det primært DR's egen distribution, men siden 2005 har mine arbejdsopgaver også omfattet alt vedrørende tredjemands distribution af DR's kanaler.

7 Jeg har deltaget som DR's repræsentant i UBOD-samarbejdet siden 2005. UBOD er en sammenslutning af europæiske broadcaster fra nabolandene, der i samarbejde med nationale forvaltningsselskaber indgår aftaler om videreudnyttelse af tv-kanaler i bred forstand.

8 Jeg har siden 2018 været formand (som benævnes koordinator) for UBOD.

3 SPØRGETEMA 6 I ADVOKAT HENRIK SCHÜTZES BREV TIL OPHAVSRETS-
LICENS NÆVNET AF 1. OKTOBER 2019: RETRANSMISSIONSORDNINGEN

Spørgsmål nr. 1: Hvad er baggrunden for den såkaldte retransmissionsordning hvor DR via UBOD samarbejder med øvrige rettighedshavere om at licensere rettighederne til retransmission af DR's kanaler?

- 9 Jeg var ikke i DR, da ordningen blev etableret, men jeg er bekendt med den historiske baggrund i kraft af mit arbejde med DR's distribution.
- 10 I midten af 1980'erne blev hybridnettet etableret i Danmark, og det skabte mulighed for distribution af tv-kanaler.
- 11 Der blev samtidigt indført en bestemmelse om tvangslicens i den danske ophavsretslov, som gav tv-stationer og rettighedshaverne mulighed for at opkræve vederlag for den retransmission, der nu fandt sted via kabel-distributører.
- 12 Rettighedshaverne etablerede Copydan, der skulle fungere som forvaltningsorganisation for alle rettighedshavere.
- 13 På samme tid valgte tv-stationer at lave en sammenslutning og oprettede UBOD. Man valgte et sekretariat til at forestå de praktiske opgaver herunder forhandlinger med distributører.
- 14 Hverken rettighedshaverne eller tv-stationer kunne alene klarere alle rettigheder. Det var en forudsætning for Copydan's første godkendelse under tvangslicensen, at man tillige indgik et samarbejde med tv-stationerne, så distributørerne kun skulle forhandle med en aftalepart. Koda indgik tillige i dette samarbejde.
- 15 Der har siden været et samarbejde mellem rettighedshaverne på den ene side og DR på den anden om at licensere rettighederne til tredjemandsbrug ("samlicensiering").

Spørgsmål nr. 2: Hvordan blev tariffen fastsat?

- 16 Den 2/6 1986 afsagde det daværende Tvangslicensnævn en kendelse, der fastlagde en tarifstruktur for videreudsendelse af nationale kanaler samt nabolandskanaler.
- 17 Baggrunden for kendelsen var en uenighed om betalingen for videreudsendelse, samt om hvem, der var pålagt betalingsforpligtelsen, mellem Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet på den ene side og Copydan på den anden side.
- 18 Nævnets afgørelse vedrørte lineært tv samt radio, da der på det pågældende tidspunkt ikke var andre måder at videreudnytte indhold på. Afgørelsen fastsatte en degressiv skala for betaling vedrørende videreudsendelse af nationale kanaler samt nabolandskanaler.
- 19 Den fastsatte degressive tarif fastslog, at der skulle betales DKK 45 pr. husstand årligt for de første tre kanaler samt alle radiokanaler. For den 4. - 6. tv - kanal (begge inklusive) betales DKK 10 pr. kanal pr. husstand pr. år. For den 7. - 12. tv - kanal (begge inklusive) betales DKK 5 pr. husstand pr. år og for hver tv-kanal derudover betales DKK 3 pr. husstand pr. år.

- 20 Den af nævnet fastsatte tarif har været fulgt lige siden for videreudsendelse af tv-kanaler omfattet af UBOD-samarbejdet og de radiokanaler, der var omfattet af Tvangslicensnævnets kendelse fra 1986.
- 21 Når der kom flere tv-kanaler til blev betalingen fra distributøren blot udvidet i overensstemmelsen med tariffen. Det blev senere etableret en supplerende tarif for de nye radiokanaler, som ikke udtrykkeligt var omfattet af den degressive tarifs første trin.

Spørgsmål 3: Hvordan foregår forhandlingen med distributørerne om øvrige vilkår end betalingen for lineære kanaler?

- 22 Som forklaret ovenfor har det altid været en forudsætning for samlicensieringen, at broadcasterne og de øvrige rettighedshavere samarbejder om klarering af rettigheder overfor kabeloperatøren/distributøren.
- 23 I praksis samlicensierer UBOD på vegne af nationale kanaler samt nabolandskanaler, Copydan og Koda alle rettigheder i én aftale med den pågældende distributør, der ønsker at videreudsende tv- og radiokanaler.
- 24 Når der indgås aftaler med distributører, samtykker DR for egne og erhvervede rettigheder, mens Copydan og Koda klarer de udestående rettigheder på baggrund af mandater fra medlemmer samt for øvrige udestående rettigheder på baggrund af den aftalelicensvirkning, aftalen får i medfør af ophavsretslovens § 35, stk. 1.
- 25 I den konkrete forhandling med distributørerne er DR ikke direkte involveret, idet forhandlingerne varetages af UBOD-sekretariatet, men jeg har som formand for UBOD (koordinator) indgående kendskab til de forskellige forhandlingsforløb. Dette indebærer at jeg løbende drøfter problemstillinger med sekretariatet og gennemgår aftaler før disse indgås med distributørerne.

Spørgsmål 4: Licenserer DR rettigheder til anden brug foretaget af tredjemand?

- 26 I takt med den teknologiske udvikling er den samlicensiering af rettigheder til videreudsendelse, som finder sted, også kommet til at omfatte forskellige on demand udnyttelsesformer foretaget af distributøren.
- 27 Som ved aftale indgåelse vedrørende de lineære kanaler, samtykker DR for egne og erhvervede rettigheder, mens Copydan og Koda klarer de udestående rettigheder på baggrund af mandater fra medlemmer samt for øvrige udestående rettigheder på baggrund af den aftalelicensvirkning, aftalen får i medfør af ophavsretslovens § 35, stk. 4 og 5.
- 28 Det vil sige, at UBOD, Copydan og Koda sammen har indgået aftaler om klarering af rettigheder til tjenester som eksempelvis "Start Forfra", "Sidste Døgn", der er udvidet over tid til "Sidste uge" osv. Dette gælder også for forløberne for DRTV. Således blev de første aftaler herom indgået med distributører i 2008.
- 29 Prisfastsættelsen af distributørens videreudnyttelse af digitale on demand tjenester sker ikke efter en tarif fastsat af nævnet. Der er tale om en konkret forhandling fra gang til mellem UBOD, Copydan

og KODA på den ene side, og distributørerne på den anden side, med afsæt i værdien af de rettigheder, som indgår i den pågældende digitale tjeneste.

Dato: 18. december 2019

Sted: DR BYEN, KØBENHAVN

Underskrift:
(Christian Johansen)

Til vitterlighed om ægtheden af Christian Johansens underskrift oven for:

Dato: 18. december 2019

Sted: DR BYEN, KØBENHAVN

Navn: Iben Jepsen

Stilling: Specialkonsulent i DR Jura

Underskrift:

SUSANNE HEZBO
ADVOKAT I DR

VIDNEERKLÆRING -
CAROLINE CHRISTIANE REILER

Til Ophavsretslicensnævnet i sag nr. 121:

Koda
Lautrupgade 9
2100 København Ø

mod

DR
Emils Holms Kanal 20
0999 København C

1 TILVEJEBRINGELSE AF VIDNEERKLÆRINGEN

1 Denne vidneerklæring er udarbejdet af undertegnede Caroline Christiane Reiler, Ibstrupvej 63, 2820 Gentofte, i perioden 15. november til 18. december 2019.

2 Til brug for udarbejdelsen har jeg fra DR's advokat modtaget kopi af de bilag og uddrag af proces-skrifter fra sagen, der er henvist til i vidneerklæringen, samt et af DR's advokat udarbejdet udkast til vidneerklæring med udkast til spørgsmål.

3 Udkastene til spørgsmål og mine svar har jeg drøftet med DR's advokat på et møde afholdt den 15. november 2019, hvorefter jeg på baggrund af DR's advokats endelige spørgsmålsformulering har besvaret de endeligt formulerede spørgsmål.

2 KARRIERE

4 Jeg er cand.jur. fra Københavns universitet i 1997. Jeg arbejdede fra 1997 til 1999 som advokatfuldmægtig hos Berning Schlüter Hald inden jeg i oktober 1999 startede hos DR.

5 Jeg startede som advokatfuldmægtig i "DR Ophavsret" og blev advokat med speciale i ophavsret, konkurrenceret, statsstøtte og kontrakter herefter. I perioden februar 2007 til december 2007 var jeg kontraktchef og i 2008 blev jeg chef for "DR Jura- og strategi"

6 I oktober 2010 blev jeg konstitueret direktør for "DR Jura og Strategi", og var i en periode også konstitueret HR-chef. I maj 2011 blev jeg direktør for "DR Jura Politik Strategi", og i august 2014 blev jeg direktør for "DR Rådgivning, Strategi og Kommunikation".

7 Jeg stoppede i DR i april 2018 og har siden 14. august 2019 været administrationschef for Radio4 der vandt udbuddet og pr. 1. november 2019 har sendt på FM4 (tidl. Radio 24syv).

3 SPØRGETEMA 3: AFTALEFORLÆNGELSER AF 2006-AFTALEN I 2010 OG
2012

Spørgsmål 1: Hvad var din rolle under DR's forhandlinger med Koda om forlængelserne af 2006-aftalen i henholdsvis 2010 og 2011-2012 (sagens A og 8 herefter "Forlængelsesaftalerne")?

8 Jeg var i 2009, da 2006-aftalen udløb, jura og strategichef i DR med ansvar for blandt DR's forhandlinger med Koda, men jeg deltog ikke i forhandlingerne om den første forlængelsesaftale i 2010, da jeg var på barsel. Det gjorde i stedet Maria Rørbye Rønn.

9 Jeg var ansvarlig for DR's forhandlinger med Koda i 2011-2012.

Spørgsmål 2: Har du bemærkninger til forhandlingsforløbet i 2011-12 vedrørende forlængelsesaftalen fra 2012 (nævnssagens bilag 8) udover hvad der fremgår af det fremlagte dokumenter fra forhandlingsforløbet (nævnssagens bilag M, N, O, P, Ø, R, Å, T, S, Z, U, Æ, V, AA)?

10 Jeg kan ikke huske alle detaljer omkring de forskellige modeller, som vi præsenterede på møderne med Koda, men jeg kan huske, at vi havde en række møder med Koda, hvor vi præsenterede Koda for vores modeller og udviklingen på DR's kanaler mv. og hvordan dette efter vores opfattelse burde føre til vederlagsreduktion, mens Koda præsenterede sine modeller og opfattelser.

11 Vi kunne ikke blive enige med Koda om en eksakt beregningsmodel for vederlaget og endte derfor med at aftale årlige lump sum beløb, ligesom ved de foregående aftaler.

12 Forhandlingerne om modellen strandede ikke på principiel uenighed om, hvorvidt faktisk lytning og sening havde relevans for vederlagets beregning og størrelse. Forhandlingerne om modellen strandede på, at vi ikke kunne blive enige om den eksakte beregningsmodel.

13 Jeg har herudover ikke yderligere at tilføje i forhold til det, man kan se af dokumenterne.

Spørgsmål 3: Koda gør under nævnssagen blandt andet gældende, "at DR med sin betydelige forhandlingsstyrke gennemtrumfede sit ønske om at fortsætte med en reduceret lumpsum" (Supplerende Processkrift I, afsnit 2.2.2.2). Hvad er dine bemærkninger hertil?

14 Min erfaring fra DR er, at Koda altid har været den stærkere part af den simple grund, at DR ikke har noget alternativ til at indgå aftale med Koda for at få tilladelse til at anvende musikværker i sin programvirksomhed. Sådan var det også, da vi forhandlede forlængelsesaftalen for 2011 og frem på plads.

- 15 Vedrørende den konkrete forhandling husker jeg klart, at jeg på et afgørende tidspunkt i forhandlingsforløbet havde et møde med Trine Nielsen, der var direktør for den kommercielle afdeling i Koda. Det var et konstruktivt møde, hvor vi begge lyttede til, og havde forståelse for, hinandens synspunkter. Det var på dette møde, vi blev enige om vederlagsniveauerne i forlængelsesaftalen. Mødet blev afholdt i det sene efterår 2011. Omdrejningspunktet for mødet var DR's synspunkt, som jeg også tidligere havde gjort rede for, at betalingsniveauet for aftalen skulle tilbage på niveau med gennemsnittet i 2006 aftalen og ikke de to sidste år i aftalen, idet aftalen af økonomiske årsager i DR var lagt på for lavt niveau de to første år og for højt niveau de to sidste år. Der var ikke tale om, at DR ensidigt dikterede aftalens vederlagsniveau.
- 16 Trine Nielsen og jeg fandt et fælles niveau ved forhandling og konstruktiv dialog. Efter vi var blevet enige om vederlagsniveauet, fortsatte forhandlingerne om aftalens øvrige vilkår, og det blev også forsøgt at forhandle en model for regulering af vederlaget, når aftalen skulle genforhandles. Det nåede parterne ikke til enighed om, som jeg har forklaret ovenfor.

4 ERKLÆRING OM VIDNEERKLÆRINGEN

- 17 Jeg bekræfter ved min underskrift neden for, at svarene angivet i denne vidneerklæring er formuleret af mig og er sandfærdige.
- 18 Jeg bekræfter endvidere, at det anførte i vidneerklæringen om tilblivelsen af vidneerklæringen er korrekt og fyldestgørende.

Dato:

19/12 2019

Sted:

KMD

Underskrift:

(Caroline Christiane Reiler)

Til vitterlighed om ægtheden af Caroline Christiane Reilers underskrift oven for:

Dato: 19/12-2019

Sted: København

Navn: ANDERS MUNKERSEN og RASMUS SØGAARD THOMSEN

Stilling: TEKNISKE ANVENDERE - PRODUCER

Underskrift: Rasmus Søgaard Thomsen